

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I.	СПИСЪЦИ.....	5
1.	Списък на използваните таблици.....	5
2.	Списък на използваните фигури.....	6
3.	Списък на използваните съкращения.....	7
II.	ВЪВЕДЕНИЕ.....	8
1.	Нормативно основание за изработване на програмата, цели и резултати от процедурите по съгласуването ѝ.....	8
2.	Кратка обща характеристика на общината.....	11
	Разпределението на населението по възраст и пол е следното:.....	16
III.	ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО И ПРОГНОЗИТЕ ЗА БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	24
IV.	SWOT АНАЛИЗ.....	30
V.	ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ.....	32
1.	Стратегически и оперативни цели.....	32
2.	Алтернативи за постигане на целите.....	32
VI.	ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ С ПОДПРОГРАМИ С МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ....	34
1.	Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци.....	35
1.1.	Въведение и основни положения.....	35
1.2.	Място на предотвратяването на образуване на отпадъци в йерархията за управление на отпадъците.....	36
1.3.	Цели на подпрограмата за предотвратяване на образуването на отпадъци.....	36
1.4.	Анализ и описание на съществуващи мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци и оценка на възможностите за прилагане на подходящи мерки и предложение за индикатори за мерките.....	36
2.	ПОДПРОГРАМА ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ПОДГОТОВКА ЗА ПОВТОРНА УПОТРЕБА И ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ ОТ ХАРТИЯ, МЕТАЛИ, ПЛАСТМАСА И СТЪКЛО.....	38
2.1.	Въведение и основни положения.....	38
2.2.	Цел на подпрограмата.....	39
2.3.	Анализ и описание на съществуващото състояние и бъдещи мерки.....	39
3.	Подпрограма за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите и битови отпадъците в т.ч. за биоотпадъците.....	41
3.1.	Въведение и основни положения.....	42
3.2.	Цел на подпрограмата.....	42
3.3.	Анализ и описание на съществуващото състояние и бъдещи мерки.....	42
4.	Подпрограма за изпълнение на изискванията за строителните отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради.....	44
4.1.	Въведение и основни положения.....	44
4.2.	Цел на подпрограмата.....	44
4.3.	Анализ и описание на съществуващото състояние.....	45
5.	Подпрограма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци.....	46
5.1.	Въведение и основни положения.....	46
5.2.	Цели на подпрограмата.....	47

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

5.3. Анализ и описание на съществуващото състояние	47
6. Подпрограма за достигане на целите за подобряване на йерархията на управление на другите потоци отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депата за битови отпадъци	49
6.1. Въведение и основно положение.....	49
6.2. Цели на подпрограмата	49
6.3. Анализ и описание на съществуващото състояние	50
7. Подпрограма за информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет на общината по управлението на отпадъци	51
7.1. Въведение и основно положение.....	51
7.2. Цели на подпрограмата	51
7.3. Анализ и описание на съществуващото състояние	52
8. Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците	54
8.1. Въведение и основно положение.....	54
8.2. Цел на програмата.....	54
8.3. Анализ и описание на съществуващото състояние	54
VII. КООРДИНАЦИЯ С ДРУГИ ОБЩИНСКИ И РЕГИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ.....	67
VIII. СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, КОНТРОЛ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	68
1. Наблюдение на изпълнението на програмата за управление на отпадъците	68
2. Контрол и отчитане на изпълнението на програмата за управление на отпадъците..	70
3. Процедура за актуализация на програмата	71
IX. ПРИЛОЖЕНИЯ	72
1. Анализи на състоянието на управлението на отпадъците.....	72
1.1. Анализ и оценка на действащото законодателство и програмни документи	72
1.1.1. Анализ на националната и общинската нормативна рамка	72
1.1.2. Програмни документи на национално и общинско ниво	80
1.2. Анализ на отпадъците.....	81
1.2.1 Анализ на битовите отпадъци	82
1.2.2. Анализ на утайките от ПСОВ	86
1.2.3. Анализ на строителните отпадъци	86
1.2.4. Анализ на производствените отпадъци.....	87
1.2.5. Анализ на опасните отпадъци	87
1.3. Анализ на инфраструктурата за управление на отпадъци	88
1.3.1. Инфраструктура за битови отпадъци	88
1.3.2. Инфраструктура за отпадъци от строителство и разрушаване.....	92
1.3.3. Инсталации и съоръжения за третиране на утайките от ГПСОВ.....	92
1.4. Анализ на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците, с акцент върху контролните функции	92
1.4.1. Функции за управление на отпадъците.....	92
1.4.2. Състояние на човешките ресурси с възложени функции за отпадъци	94
1.5. Анализ и информация за замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване	95

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

1.6. Анализ на организационните схеми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите	95
1.6.1. Анализ на схемите за управление на отпадъците.....	95
1.6.2. Икономически инструменти и стимули в сектора на управлението на отпадъците.....	98
1.7. Анализ на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците	100
1.7.1. Наличие на стратегически подход в информационно-разяснителната политика на общината във връзка с дейностите по управление на отпадъците	100
1.7.2. Разяснителни и образователни дейности и привличане на обществеността.....	101
1.7.3. Начини за предоставяне на информация относно общинските услуги в областта на управление на отпадъците.....	101
1.7.4. Анализ на анкетно проучване сред заинтересованите страни.....	102
1.8. Анализ на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци	112
2. Прогнози.....	114
2.1. Прогноза за населението	114
2.2. Прогноза за нормата на натрупване	115
2.3. Прогноза за определяне на количествата образувани отпадъци.....	116
3. Друга информация.....	120

I. СПИСЪЦИ

1. Списък на използваните таблици

Таблица 1. Възрастова структура на населението на община Мездра за периода 2010-2014 г.	16
Таблица 2. Естествено движение на населението по области, общини и пол за периода 2010-2014 г.	17
Таблица 3. Механично движение на населението в община Мездра за периода 2010-2014 г.	18
Таблица 4. Средна продължителност на живота на населението за област Враца по пол за периода 2008-2014 г.	18
Таблица 5. Средногодишен доход на лице от домакинство за периода 2010-2014 г.	18
Таблица 6. Безработица в община Мездра за периода 2010-2014 г.	19
Таблица 7. Нетни приходи от продажби на нефинансовите предприятия за периода 2010-2013 г. по икономически дейности	20
Таблица 8. Стратегически цели и подпрограми	33
Таблица 9. Задължения на общините за влягане на рециклирани строителни материали	45
Таблица 10. План за действие на община Мездра за управление на отпадъците за период 2016-2020 г.	56
Таблица 11. Цели в законодателството на ЕС за отпадъците	75
Таблица 12. Събрани смесени битови отпадъци и норма на натрупване в Мездра	83
Таблица 13. Морфологичен състав на отпадъците на община Мездра за 2015 г.	84
Таблица 14. Разделно събрани отпадъци в община Мездра (контейнери)*	85
Таблица 15. Количество на събраните строителни отпадъци в община Мездра	87
Таблица 16. Транспортни средства за събиране на битовите отпадъци	91
Таблица 17. Налични съдове за събиране на битови отпадъци в община Мездра	91
Таблица 18. Налични съдове за събиране на отпадъци от опаковки – контейнери тип „Иглу“ в община Мездра	91
Таблица 19. Приходи от такса битови отпадъци по групи потребители	98
Таблица 20. Разходи за управление на отпадъците	98
Таблица 21. Прогноза за населението на област Враца за периода 2015-2070 г.	114
Таблица 22. Прогноза за населението на община Мездра за периода до 2020 г.	114
Таблица 23. Прогноза за нормата на натрупване на отпадъци в община Мездра	115
Таблица 24. Прогноза за генерираните битови отпадъци в община Мездра до 2020 г.	116

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Таблица 25. Прогнозата за количествата на образувани отпадъци съгласно морфологичния им състав за община Мездра.....	116
Таблица 26. Целева прогноза за разделно събраните количества отпадъци от опаковки в община Мездра.....	118
Таблица 27. Прогноза за генерирани утайки от ПСОВ (в т.).....	120

2. Списък на използваните фигури

Фигура 1. Финансово разпределение на тежестта на подпрограмите	66
Фигура 2. Общо количество генерирани битови отпадъци (в т.) в община Мездра	83
Фигура 3. Прогнозна динамика на населението на община Мездра.....	84
Фигура 4. Прогноза за образуваните количества на отпадъци от строителство и разрушаване в област Враца от бита и индустрията, в т.....	119

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

3. Списък на използваните съкращения

БО	Битови отпадъци
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройството на територията
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИУЕЕО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
ИУГ	Излезли от употреба гуми
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРО	Масово разпространени отпадъци
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
НУАБА	Негодни за употреба автомобилни батерии и акумулатори
НПРБ	Национална програма за развитие: България 2020
НПУДО	Национална програма за управление на дейностите по отпадъците 2009-2013г.
НПУО	Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г.
НППОУ	Национална програма за предотвратяване образуването на отпадъци
ОО	Опасни отпадъци
ООп	Организация по оползотворяване
ОПОС	Оперативна програма "Околна среда"
ОСР	Отпадъците от строителство и разрушаване
ОУП	Общ устройствен план
ОЧЦМ	Отпадъци от черни и цветни метали
ПИП	Прединвестиционни проучвания
ПО	Производствени отпадъци
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУП	Подробен устройствен план
РДО	Рамкова директива за отпадъците
РОП	Разширена отговорност на производителя
РСО	Разделно събиране на отпадъците
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
РСУО	Регионално сдружение за управление на отпадъците
РЦТНО	Регионален център за третиране на неопасни отпадъци
СО	Строителни отпадъци
СООРС	Строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради
ТБО	Такса битови отпадъци

II. ВЪВЕДЕНИЕ

1. *Нормативно основание за изработване на програмата, цели и резултати от процедурите по съгласуването ѝ*

Настоящата програма представлява актуализация на **Програма за управление на отпадъците на Община Мездра за периода 2016-2020 г.** и е приета с Решение на общински съвет Актуализацията се разработва във връзка с кандидатстване на община Враца и община Мездра, като допустим бенефициент по процедура, чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 2 „Отпадъци“ на Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“ **BG16M1OP002-2.005 „Проектиране и изграждане на компостиращи инсталации за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци“.**

Програмата е в съответствие със структурата, целите и предвижданията на **Националния план за управление на отпадъците** (приет с Решение №831/22.12.2014 г. на МС) и Методическите указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците, утвърдени със Заповед №РД-211/31.03.2015 г. на министъра на околната среда и водите.

При разработване на програмата са взети предвид европейското и национално законодателство в областта на управление на отпадъците и Общинския план за развитие на Община Мездра 2014-2020 г., отчетено е обстоятелството, че Община Мездра е член на Регионалното сдружение за управление на отпадъците – Враца, в което се включват **общините Враца и Мездра**. Въз основа на това, са определени целите и мерките за достигане на целите на програмата за периода 2016-2020 г.

Програма се явява неразделна част от Общинската програма за околна среда, съгласно чл. 52, ал. 2 от Закона за управление на отпадъците и е разработена за период, който съвпада с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г.

Програмата се явява инструмент за прилагане на законодателството по управление на отпадъците и постигане на заложените цели на местно ниво с цел постигане на заложените цели на национално ниво и на ниво Европейски съюз.

Програмата за управление на отпадъците на Община Мездра обхваща всички дейности, които произтичат като задължение на органите на местното самоуправление и местната администрация и необходимите мерки за изпълнение на задълженията на кмета на общината съгласно Глава втора, раздел III на ЗУО, свързани с управлението на отпадъците, което има за цел да се предотврати или намали вредното им въздействие върху човешкото здраве чрез предотвратяване или намаляване на вредното въздействие от образуването и управлението на отпадъците, както и чрез намаляване на цялостното въздействие от използването на ресурси и чрез повишаване ефективността на това използване.

В обхвата на програмата са включени следните видове отпадъци съгласно чл. 2, ал. 1 от ЗУО :

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

- битови отпадъци;
- производствени отпадъци;
- строителни отпадъци;
- опасни отпадъци.

Ключов елемент при разработване на програмата е съобразяването и прилагането на следния приоритетен ред (йерархия) при управлението на отпадъците:

- предотвратяване на образуването им;
- подготовка за повторна употреба;
- рециклиране;
- друго оползотворяване, например оползотворяване за получаване на енергия;
- обезвреждане,

като се вземат предвид общите принципи за опазване на околната среда като предпазни мерки и устойчивост, техническата осъществимост и икономическата приложимост, опазването на ресурсите, както и цялостното въздействие върху околната среда, човешкото здраве, икономиката и обществото.

Разработената програма се основава на следните основни принципи:

➤ *“Предотвратяване”* - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.

➤ *“Разширена отговорност на производителя”* и *“замърсителят плаща”* – лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци, или замърсяват околната среда, или сегашните притежатели на отпадъците, трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве.

➤ *“Превантивност”* – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.

➤ *“Близост”* и *“самодостатъчност”* – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близо до мястото на тяхното образуване, като отпадъците, генерирани в ЕС, трябва да бъдат третирани в рамките на Съюза.

➤ *„Участие на обществеността“* – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост имат възможност да участват в разработването на плановете за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

При актуализиране на програмата е анализирано подробно съществуващото състояние по управление на отпадъците на територията на общината, на база, на което са идентифицирани проблемите и са формулирани целите. Представени са всички съответни потоци от отпадъци, тяхното генериране, третиране и транспортиране. Описан е подробно статуса на съществуващата система за управление на отпадъците. Направена е прогноза за бъдещите потоци отпадъци, както и за свързаните с това потребности от нови системи за събиране и инсталации за подготовка за третиране, оползотворяване и депониране. Направено

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

е и описание на общото управление на политиките за отпадъците и конкретните потоци отпадъци, както и илюстрация на спазване на йерархията за управление на отпадъците. Разработени са съответни подпрограми и план за действие, в който са посочени необходимите мерки, отговорните институции и необходимите финансови средства за обезпечаване изпълнението на програмата. Същата е отворен документ, изпълнението на който се отчита, във връзка с планираните мерки и действия и тяхната обезпеченост подлежи на актуализация в процеса на осъществяването ѝ. Във връзка с кандидатстване на община Враца и община Мездра, като допустим бенефициент по процедура, чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 2 „Отпадъци“ на Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“ **BG16M1OP002-2.005 „Проектиране и изграждане на компостиращи инсталации за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци“** са актуализирани всички данни към 2017 година.

Направен е преглед на организацията за управление на отпадъците, препоръки за бъдещата организация, информационното обезпечаване и провеждането на осведомителните кампании и предоставянето на информация. Програмата е оформена и структурирана съгласно методическите указания за разработването ѝ.

Програмата е актуализирана от външни консултанти съвместно с компетентните служители в Община Мездра., Подходът за разработване на програмата е съобразен и с изискването такъв вид документ да е достъпен за разбиране от страна на неспециалисти и на широката общественост и същевременно да предоставя възможност на тесните специалисти да получат по-подробна информация чрез приложения към основния текст на аналитичната част.

Програмата е отворен документ и може да бъде актуализирана вследствие настъпили промени в приоритетите на общината, в националното законодателството и/или други фактори със стратегическо или местно значение.

2. Кратка обща характеристика на общината

Община Мездра се намира в Северозападна България, област Враца, около долината на река Искър. На запад община Мездра граничи с община Своге, на север – с общините Враца и Бяла Слатина, на изток - с община Роман, а на юг - с община Ботевград.

Общината обхваща 28 населени места. Средната гъстота на обитаване е 41,9 ж/км².

Според възприетата класификация (по смисъла на териториалното и селищно устройство) населените места се разпределят, както следва:

- Един малък град (10 000 - 30 000 д.) - Мездра;
- Едно средно село (1 000 - 2 000 д.) - Зверино;
- Осемнадесет малки села (250 – 1 000 ж.) - Боденец, Брусен, Върбешница, Горна Кремена, Долна Кремена, Дърманци, Елисейна, Игнатица, Крапец, Лик, Лютиброд, Лютидол, Моравица, Оселна, Ребърково, Руска бела, Типченица и Царевец;
- Осем много малки села (до 250 ж.) - Горна Бешовица, Злидол, Кален, Крета, Ослен Криводол, Очин дол, Старо село и Цаконица.

Административният център на община Мездра е гр. Мездра. Градът е разположен на около 100 км. от София, в Мездренското котловинно разширение. Град Мездра е обединяващ обслужващ и икономически център на общината, но той губи икономическите си функции и влияние в рамките на общината поради намаляване на икономическия си потенциал в резултат на неблагоприятни въздействия на преструктуриране на производството в прехода към пазарна икономика и понастоящем под въздействие на икономическата криза.

Като отделни кметства са селата: Крета, Дърманци, Горна Бешовица, Царевец, Старо село, Руска бяла, Крапец, Върбешница, Ребърково, Люти дол, Люти брод, Зли дол, Очин дол, Боденец, Брусен, Горна Кремена, Долна Кремена, Елисейна, Зверино, Игнатица, Лик, Моравица, Оселна и Типченица.

Територията на община Мездра заема площ от 519.112 кв. км (14.3% от територията на областта и 2.7% от територията на района). **Тя е третата по големина на територията на област Враца** (след общините Враца и Бяла Слатина).

Природогеографска характеристика

Релефът на общината е **равнинно-хълмист** на север и **полупланински** на юг. Основните геоморфоложки структури са следните:

- на запад - Старопланинската сводесто-верижна система с планински верижен и блоково-разломен релеф с високо издигната инициална повърхнина и ерозионни връзвания;
- на изток - хълмисто-ридов релеф в наложени миоценски понижения с фрагменти от плиоценски денудационни повърхнини;
- на югоизток и юг - нископланински ридов релеф със слабо издигната инициална повърхнина.

В района са застъпени и някои акумулационни типове релеф - алувиални и алувиално-пролувиални равнини с кватернерна възраст – речната тераса на р. Искър /източно от Люти

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

брод/ и тези на някои от нейните по-големи притоци.

На територията на общината се добиват **нерудни полезни изкопаеми** (строителни материали). Характерни за района са находищата на **скално-облицовъчни материали** - варовик (т. н. „врачански камък“) с разновидности от: светлосиви до тъмнобежови варовици с кварц, петнисто-ивичести бежови до сиви варовици, относително чисти бежови варовици, едропетнисти варовици. Продуктивният хоризонт се състои от относително чисти и условно петнисто-ивичести варовици. **Варовиците** съдържат манганови окиси и хидроокиси под формата на черни точки и петна до тънки къси прожилки. На територията на общината се добива суровина за производство на хидратна вар, както и **кариерни инертни материали**.

В климатично отношение общината попада в умерено-континенталната подобласт от Европейско-континенталната климатична област и се отнася към **Предбалканския припланински климатичен район**.

Атмосферната циркулация е от антициклонален тип, свързана е с активен въздушен пренос и оказва прочистващо влияние. Средноденонощната годишна температура на въздуха е 11,1°C. Средномесечната амплитуда на въздуха е 9,3°C. Характерна особеност на термичния режим през зимата са честите и продължителни температурни инверсии. Средномесечната относителна влажност на въздуха е 72%. През студеното полугодие средните месечни стойности на относителната влажност на въздуха се изменят от 66% до 81%, а през топлото полугодие от 59% до 66%.

Средногодишната сума на **валежите** е 811 мм. Максималното количество на валежите е през пролетта и лятото, съответно 236 мм и 246 мм. Валежите са сравнително равномерно разпределени по месеци, но има продължителни периоди без валежи. В някои месеци средно 15-20 дни са без валежи.

Интензивността на сумарната **слънчева радиация** (образувана от пряка и разсеяна слънчева радиация) е в пряка зависимост от височината на слънцето над хоризонта и от прозрачността на атмосферата, характеризирани главно чрез облачността. Сумарната слънчева радиация има характерен дневен и годишен ход с максимум по обед и през лятото при напълно ясно небе. За територията на общината сумарната годишна слънчева радиация е около 5 200 MJ/m².

По отношение на **вятъра** преобладава тихото време - 58%. Преобладаващи са северозападните ветрове със средногодишна скорост 1,6 м/с. Броят на дните с вятър над 14 м/с е 5,3 дни/годишно. Честотата на вятъра по скорост годишно е следната: 0,1 м/с – 72,3%, 2-5 м/с – 23%, 6-9 м/с – 3,2%, 10-13 м/с – 0,7%.

Територията на общината попада в Черноморската водосборна област, подобласт на директно оттичане към река Дунав, Дунавски водостопански район.

Основна водна артерия на територията на общината е **река Искър и нейните притоци (Моравешка, Крапешка, Типченишка, Боденска и др.)**. Реката води началото си от Рила планина. Река Искър е единствената река в страната, която извира от Южна България, пресича Стара планина и се влива в река Дунав. Средният наклон на реката е 6,7%, гъстота на речната

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

мрежа е 1,1 км/кв. км., а водосборната площ 8 646 кв. км. В река Искър се вливат 25 притока.

Подземни води

Съгласно хидроложкото райониране, подземните води се отнасят към Севернобългарския хидрогеоложки район. Подземните води в района на Искърското дефиле се обособяват в две групи - подземни води в кватернерните отложения и подземни води в Старопланинските интрузиви.

Подземните води в кватернера са привързани към алувиалните и пролувиални отложения в терасата на река Искър. Алувиалните отложения са представени от чакъли, пясъци и по-рядко глини. Грунтовете води са в пряка хидравлична връзка с водите на река Искър.

Старопланинските интрузиви са представени от гранодиорит-гранитов комплекс. В него се различават два типа подземни води: **пукнатинно-грунтови и пукнатинно-жилни**. Те се дренират във вид на извори с дебит от 0.02 до 0.5 л/с за пукнатинно-грунтовете и от 0.5 до 60 л/с за пукнатинно-жилните. По химичен състав те са пресни и ултрапресни.

На територията на общината са разпространени следните почвени типове: сиви и кафяви горски почви, хумусно-карбонатни почви, алувиални почви. Преобладаващ почвен тип са **сивите горски почви**, заемащи междинно място между излужените черноземи в равнинната част и кафявите горски почви в по-високите части на Стара планина.

Покрай водното течение на р. Искър се срещат **алувиални почви** като резултат от дългогодишно отлагане на наносни материали. При тях няма формирани генетични хоризонти и количеството на хумуса и общия азот не се подчинява на общите закономерности. По отношение на механичния състав, преобладаващи са леко **песъчливо-глинестите и средно песъчливо-глинестите почви**. Като цяло механичния състав е благоприятен и осигурява добър водно-въздушен режим.

Според „Класификационна схема на типовете горски месторастения в България“, територията на общината попада в Мизийската горскорастителна област, подобласт Северна България. Във вертикално отношение се разграничават следните два пояса - **Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори и Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни**.

Растителността в **първия пояс** е представена от чисти и смесени благунови и церови формации със спътници от горун, габър, клен, мъждрян, бор, топола, акация, липа. От храстовите видове се срещат дрян, глог, смрадлика, драка, шипка, птиче грозде. Тревната растителност е представена от типичните за дъбовите гори видове: житни треви, острица, ягода, къпина, мащерка, коприва, жълт кантарион и др. Във **втория пояс** естествената растителност е представена от зимен дъб, бук, цер, сребролистна липа, явор, габър, трепетлика.

Горите, независимо от собствеността, се стопанисват на база одобрени лесоустройствени проекти с 10-годишен ревизионен период. Съобразно вида на специалните функции при стопанисването на дървостойките, на територията на община Мездра определящо

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

значение имат водоохранните им и водозащитни, противоерозионни, мелиоративни и рекреационни функции. *Горските ресурси* способстват за развитие на земеделието, дървообработването, добивната промишленост и преработвателната промишленост. В общината съществува една обширна екологично чиста зона, богата, пригодна за земеделие почва, в която може да се произвеждат хранителни продукти от деклариран с геохимични изследвания на почвата район. Съществуващите планини и гори са подходящи за развитие на някои специфични форми на ловен, риболовен и спелеоложки туризъм. Основните дървесни видове в дървопроизводствените площи са черен бор, бук, зимен дъб, благун, цер, келяв габър, бял бор, акация и сребролистна липа.

Община Мездра по зоогеографско райониране попада в Северен регион, Старопланински район, където се включва територията на Предбалкана.

Фауната е с преобладаващо евросибирско и европейско разпространение и по-слабо – средиземноморско. В планинската част се срещат сърна, елен, дива свиня, заек, а от птиците - представители на семействата Вранови, Стърчиопашкови, Овесаркови, Гълъбови и др. По течението на р. Искър преминава прелетния път на водоплаващите и блатни птици.

Защитени животински видове на територията на общината са ням лебед, речен орел, ястреб-кокошкар и египетски лешояд и смок-мишкар. Под специален режим на ползване са охлювите и жабите (изисква се регистрация в РИОСВ на хората, извършващи такава дейност).

Животински видове, под специален режим на ползване, са лозовия охлюв (*Helix lucorum*) и градинския охлюв (*Helix pomatia*). Лицата, които изкупуват охлюви с цел търговия са длъжни всяка година в срок до 1-ви май да уведомят писмено РИОСВ – Враца. През 2014 всички собственици на пунктове са декларирали, че разполагат с необходимото оборудване и са уведомени за изискванията, на които трябва да отговарят пунктовете. При започване на дейността си пунктовете следва да са оборудвани с хладно помещение, сито с размер на дупките 28 мм. в диаметър и чували тип “гаци”. Периодът за събиране и изкупуване на живи охлюви за търговски цели или фермерно отглеждане е от 10 май до 30 юни включително. Съгласно графика за контролната дейност на РИОСВ – Враца са извършени проверки на пунктове за изкупуване на охлюви на територията на общината.

Значима промяна в областта на околната среда е голямото нарастване на обектите на НЕМ (Национална екологична мрежа), която включва защитени територии и защитени зони. Това се дължи изцяло на обявените през 2007-2008 г. защитени зони (33) по НАТУРА 2000. Понастоящем обектите на НЕМ заемат 26,79% от общинската територия или 139,02 кв. км. Въпреки че делът им в национален мащаб е под средния за страната, нарастването спрямо 2006 г. е повече от два пъти. На територията на община Мездра обекти на НЕМ са над средното ниво за област Враца, което е 18,76%. Общината запазва и много висок дял на защитените територии – 12,22%, което е повече от два пъти спрямо средния дял за страната от 5,2%.

Защитени територии в община Мездра (по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ)) са:

- **част от Природен парк „Врачански Балкан“** – обща площ 28 803,9 ха, от които 6

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

174,8 ха (21,4%) на територията на община Мездра (населени места - с. Елисейна, с. Зверино, с. Лютиброд, с. Очиндол). Паркът е обявен за защитена територия със Заповед №1449 /12.12.89 г. на Комитета за опазване на околната среда, а от месец март 1997 г. е обявен за защитен обект с международно значение. Територията на парка е разположена в землищата на три области (Враца, Монтана и София) и пет общини (Враца, Мездра, Криводол, Вършец и Своге). Биоразнообразието е на много високо ниво - над 700 вида висши растения, 90 вида птици, над 500 пещери, пропасти, скални и пещерни феномени. Управлението се извършва от дирекция със седалище в гр. Враца.; Собственост: частна, общинска публична и държавна публична;

- **Природна забележителност „Новата пещера“** – пещера със синтрови панички и езерца; 05 ха; в землището на с. Лютиброд; Представлява зала с дълбочина 20 м. с интересни варовикови образувания. Обявена със Заповед №2632/21.09.1962 г. Собственост: държавна публична;
- **Природна забележителност „Пещера Говедарника“** – пещера с гравирани надписи и рисунки на елени; 2,5 ха; в землището на с. Царевец; Обявена със Заповед №1799/30.06.1972 г. на МГОПС. Собственост: частна, общинска публична и държавна публична;
- **Природна забележителност „Ритлите“** – скали; Скалните стени, почти вертикални, са изградени от варовикови долнокредитни пластове. Високи са 60 - 80 метра. Дебелината им е от 260 см до 650 см. Между зъберите им личат останки от стари крепостни стени; 123,3 ха; в землището на с. Лютиброд; Обявена със Заповед №9733/27.05.68 год. на КГГП при МС. Собственост: държавна публична и частна.

В природните забележителности се забраняват дейности, които могат да нарушат тяхното естествено състояние или да намалят естетическата им стойност. Обозначаването на природните забележителности се извършва с подходяща туристическа маркировка.

Защитени зони на територията на община Мездра (по Директивата за местообитанията):

- част от **защитена зона BG 0000166 ”Врачански Балкан”** - на територията на селата Елисейна, Зверино, Лютиброд, Моравица и Очиндол;
- част от **защитена зона BG 0001014 ”Карлуково”** – на територията на селата Горна Бешовица и Цаконица;
- част от **защитена зона BG 0001042 ”Искърски пролом – Ржана”** – на територията на селата Елисейна, Зверино, Злидол, Игнатица, Лютиброд, Лютидол и Оселна;
- част от **защитена зона BG 0000601 ”Каленска пещера”** – на територията на с. Кален;

Защитени зони на територията на община Мездра (по Директивата за птиците):

- част от **защитена зона BG 0002053 ”Врачански Балкан”** - на територията на селата Елисейна, Зверино, Лютиброд, Моравица и Очиндол;
- част от **защитена зона BG 0000332 ”Карлуковски карст”** - на територията на с.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Горна Бешовица.

От *защитените растения*, включени в Червената книга на България, на територията на общината се срещат златиста власатка, горска съсънка, ванерова симфианда, маслиноподобно бясно дърво, червена (кавказка), липа и др.

На територията на общината са обявени и следните девет вида *вековни дървета*:

1. **Благун** (200 г.) (*Quercus frainetto*) - с. Боденец;
2. **Бряст** (250 г.) (*Ulmus spp.*) - с. Типченица;
3. **Бряст** (340 г.) (*Ulmus spp.*) - с. Горна Кремена;
4. **Круша** (300 г.) (*Pyrus spp.*) - с. Лютидол, м. Паническа прека;
5. **Летен дъб** (280 г.) (*Quercus robur*) - с. Лик, м. Св. Илия;
6. **Летен дъб** (280 г.) (*Quercus robur*) - с. Ослен Криводол, м. Търновица;
7. **Летен дъб** (260 г.) (*Quercus robur*) - с. Ослен Криводол, м. Търновица;
8. **Цер** (200 г.) (*Quercus cerris*) – с. Ослен Криводол, м. Пановски кръст;
9. **Цер** (220 г.) (*Quercus cerris*) - с. Ослен Криводол, м. Пановски кръст.

Социално-демографски характеристики

По данни на НСИ, към 31.12.2017 г. населението на община Мездра е 18 956 д. или 11,44% от населението на област Враца. През периода 2013-2017г. се наблюдава тенденция към намаление на населението в общината – намаление с 1640 д. (7,96%) за 2017 г. спрямо 2013 г.

Разпределението на населението по възраст и пол е следното:

Таблица 1. Възрастова структура на населението на община Мездра за периода 2013-2017 г.

Показатели/Години	2013	2014	2015	2016	2017
Население - общо	20 596	20 118	19898	19427	18956
мъже	10 086	9 855	9776	9556	9327
жени	10 510	10 263	10122	9871	9629
Под трудоспособна възраст	2 531	2 491	2425	2389	2374
мъже	1 256	1 253	1232	1218	1212
жени	1 275	1 238	1193	1171	1162
В трудоспособна възраст	12 151	11 742	11578	11218	10823
мъже	6 593	6 348	6289	6106	5922
жени	5 558	5 394	5289	5112	4901
Над трудоспособна възраст	5 914	5 885	5895	5820	5759
мъже	2 237	2 254	2255	2232	2193
жени	3 677	3 631	3640	3588	3566

Източник: Национален статистически институт

Данните от таблицата показват, че по отношение на възрастовата структура на населението през периода 2013-2017 г. се наблюдават следните тенденции:

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

- Населението в под трудоспособна възраст намалява с 157 д. (6,20%) за 2017 г. (2374 д.) спрямо 2013 г. (2531 д.);
- Населението в трудоспособна възраст намалява с 1392 д. (10,93%) за 2017 г. (10823 д.) спрямо 2013г. (12151 д.);
- Населението в над трудоспособна възраст намалява с 155 д. (2,62%) за 2017г. (5759 д.) спрямо 2013г. (5914 д.).

През разглеждания период данните от НСИ показват, че мъжете заемат по-голям дял спрямо жените в групата в трудоспособна възраст, за разлика от групите в под и над трудоспособна възраст, където жените са повече.

Броят на населението в общината се обуславя и от факторите естествен и механичен прираст на населението.

Таблица 2. Естествено движение на населението по области, общини и пол за периода 2013-2017 г.

Година	Област/Община	Живородени			Умрели			Естествен прираст		
		всичко	момчета	момичета	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
2013	Област Враца	1 388	704	684	3 212	1 745	1 467	-1 824	-1 041	-783
	Община Мездра	153	81	72	390	204	186	-237	-123	-114
2014	Област Враца	1 502	798	704	3 418	1 797	1 621	-1916	-999	-917
	Община Мездра	163	95	68	419	217	202	-256	-122	-134
2015	Област Враца	1407	744	663	3375	1774	1601	-1968	-1030	-938
	Община Мездра	126	73	53	376	203	173	-250	-130	-120
2016	Област Враца	1453	761	692	3204	1659	1545	-1751	-898	-853
	Община Мездра	143	76	67	406	199	207	-263	-123	-140
2017	Област Враца	1320	677	643	3359	1704	1655	-2039	-1027	-1012
	Община Мездра	140	72	68	414	224	190	-274	-152	-122

Източник: Национален статистически институт

От данните в таблица 2 могат да се направят следните изводи по отношение на естественото движение на населението в община Мездра през периода 2013-2017г.:

- **Раждаемостта** се характеризира с отрицателна тенденция – общият брой на живородените е намалял с 13 д.;
- **Смъртността** има колебливи стойности –, но като цяло, изменението на смъртността в общината за 2017 г. спрямо 2013 г. е в посока увеличение. В допълнение, може да се отбележи по-високата смъртност при мъжете;
- През целия разглеждан период смъртността бележи по-високи стойности спрямо

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.**

раждаемостта, поради тази причина и *естественият прираст* в община Мездра за периода 2010-2014 г. се характеризира с отрицателни стойности.

Данните за механичното движение на населението в таблица 3 показват, че:

Таблица 3. Механично движение на населението в община Мездра за периода 2013-2017

Година	Заселени	Изселени	Механичен прираст
2013	231	427	-196
2014	330	552	-222
2015	884	854	30
2016	382	590	-208
2017	435	632	-197

Източник: Национален статистически институт

Наблюдава се като цяло отрицателен механичен прираст за разглеждания период. Впечатление прави само 2015 г. когато не само, че механичният прираст е положителен, но и заселените лица са над два пъти повече от колкото преходни години. След този период заселените и изселени рязко намалява.

Данните в таблица 4 показват, че през периода 2013-2017 г. е постоянна тенденцията на увеличаване на средната продължителност на живот на населението в област Враца, като тя е по-висока при жените.

Таблица 4. Средна продължителност на живота на населението за област Враца по пол за периода 2008-2014 г.

Област	2011-2013 г.			2012-2014 г.			2013-2015 г.			2014-2016 г.			2015-2017 г.		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Враца	72,34	68,93	76,13	72,51	69,06	76,34	72,72	68,83	77,12	72,8	69,1	76,8	72,9	69,5	76,7

Източник: Национален статистически институт

На таблица 5 са представени данни относно средногодишния доход на лице от домакинство в област Враца, тъй като такива не се поддържат на ниво община.

Таблица 5. Средногодишен доход на лице от домакинство за периода 2010-2014 г.

	2010 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
България	3 648 лв.	4 327 лв.	4 814 лв.	4 813 лв.
Област Враца	3 798 лв.	3 723 лв.	4 108 лв.	4 234 лв.

Източник: Национален статистически институт

Данните от таблицата показват, че средногодишния доход на лице от домакинство в област Враца е сравнително близък с отчетения на национално ниво. Средногодишния доход на лице от домакинство в областта е нараснал с 436 лв. (11,5%) за 2014 г. спрямо стойността му през 2010 г. (3 798 лв.). Отчетените стойности на показателя за областта през 2014 г.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

показват, че доходът на лице от домакинство в областта е с 579 лв. по-нисък спрямо отчетения за страната (2014 г. – 4 813 лв.).

По отношение на *заетостта*, в общината през 2013 г. в различните отрасли на икономиката са наети 3 550 д. или 37,2% от икономически активното население. След съпоставка на показателя със средното ниво на заетост за страната (80,1%) и за област Враца (48,0%) може да се обобщи, че е налице проблем със заетостта на населението в общината. Броят на заетите лица и относителния им дял по икономически сектори са представени по-долу:

- *Първичен сектор* – 102 наети лица (2,9%);
- *Вторичен сектор* – 1 199 наети лица (33,8%);
- *Третичен сектор* – 2 249 наети лица (63,3%).

Високият брой на наетите в третичния сектор се дължи на неблагоприятното развитие на вторичния сектор (промишлеността). Поради свиване или пълното закриване на промишлени производства, част от наетите лица се пренасочват към отрасли от третичния сектор (услуги) – търговия и ремонтни дейности, транспорт и складиране, хотелиерство и ресторантьорство и др.

Данни за безработицата, търсенето и предлагането на трудовия пазар в общината са представени на таблица 6:

Таблица 6. Безработица в община Мездра за периода 2010-2014 г.

	2010 г.	2012 г.	2014 г.
Брой безработни (бр.)	1 137	1 525	1 334
Регистрирани безработни до 29 г. (вкл.) (бр.)	193	277	219
Регистрирани безработни с регистрация над 1 г. (бр.)	394	508	641
Равнище на безработица (%)	11	16,1	14,1

Източник: Записка – Общ устройствен план на община Мездра

Данните от таблицата ясно очертават негативна тенденция по отношение на безработицата в община Мездра през разглеждания период – броя на безработните се е увеличил със 197 д. (17,3%) за 2014 г. спрямо началото на периода (2010 г. – 1 137 д.). Броят на безработните младежи (до 29 г. вкл.) нараства с 26 д. (13,5%) за 2014 г. спрямо 2010 г. Значително нараства и броя на регистрираните безработни с регистрация над 1 г. – увеличение с 247 д. (62,7%) за 2014 г. спрямо началото на периода. Равнището на безработицата се е повишило с 3,1% за 2014 г. спрямо 2010 г. Към 31.12.2014 г. равнището на безработица в общината е с по-високи стойности от средното за страната (10,5%), но е значително по-ниско от средното за област Враца (21,6%).

Икономически характеристики

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Данни за нетните приходи от продажби на нефинансовите предприятия по икономически дейности за община Мездра за периода 2009-2011 г. са представени на таблица 7:

Таблица 7. Нетни приходи от продажби на нефинансовите предприятия за периода 2010-2013 г. по икономически дейности

Икономически дейности	2009 г.	2010 г.	2011 г.
	Нетни приходи от продажби (хил. лв.)		
Община Мездра	169 959	125 316	100 845
Селско, горско и рибно стопанство	1 786	3 260	7 298
Преработваща промишленост	62 336	49 243	31 056
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	3 821	5 797	5 882
Строителство	20 749	11 808	6 391
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	69 375	42 462	37 067
Транспорт, складиране и пощи	2 687	3 811	3 940
Хотелиерство и ресторантьорство	1 949	2 309	2 105
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	632	575	666
Операции с недвижими имоти	594	651	593
Професионални дейности и научни изследвания	369	431	243
Административни и спомагателни дейности	703	547	1 055
Хуманно здравеопазване и социална работа	4 906	4 365	4 467
Други дейности	52	57	82

Източник: Общински план за развитие на община Мездра за периода 2014-2020 г.

Данните в таблицата показват, че **най-голям ръст** в нетните приходи от продажби на нефинансовите предприятия, функциониращи на територията на общината е отчетен за дейностите „Селско, горско и рибно стопанство“ (308,6%), „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“ (53,9%) и „Транспорт, складиране и пощи“ (46,6%). Значителен **спад** в нетните приходи от продажби е отбелязан при дейностите „Строителство“ (69,2%), „Преработваща промишленост“ (50,2%) и „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“ (46,6%).

По отношение на броя на предприятията според заетите в тях лица могат да бъдат направени следните изводи за периода 2009-2012 г.: по данни на НСИ, към края на 2012 г. на територията на общината най-разпространени са микропредприятията (до 9 заети), които заемат дял от 92,3%. Малките предприятия (10 до 49 заети) заемат дял от 6%, а средните предприятия (50 до 249 заети) - 1,7%. На територията на общината няма големи предприятия (с над 250 заети).

Малките и средните предприятия реализират продукцията си предимно в района. Те не са на високо техническо и технологично ниво и въпреки увеличаването на ДМА, иновациите и условията на труд са на такова равнище, че те могат да бъдат изтласкани от пазара, ако не се въведат стандартите на ЕС.

- **Селско стопанство**

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

В аграрния сектор най-развито е растениевъдството. Предпоставки за това се явяват: наличните земеделски земи, почвено-климатичните условия, традициите и производствения опит на населението в отглеждане на определени селскостопански култури.

Растениевъдство

Земеделските територии заемат 291 360 дка или 56,1% от цялата територия на общината. Най-голям относителен дял от земеделските територии заемат обработваемите земи, които за 2012 г. заемат 63,9% от площта на земеделските територии. В структурата на обработваемите земи най-голям дял заемат нивите, следвани от естествените ливади и трайните насаждения.

Почвените условия в комбинация с климатичната характеристика на общината са благоприятна предпоставка за развитие на **зърнопроизводството**. Развитието на зърнопроизводството се дължи на субсидирането на редица зърнени култури, формирането на големи масиви от обработваеми земи, засети с определена култура, високата степен на механизация на производството, осигурения пазар на продукцията и др. Сред най-разпространените **зърнени култури** на територията на общината са пшеницата, ечемика и царевичата. От **техническите култури** с най-големи площи е маслодайният слънчоглед. **Трайните насаждения** са от лозя и овощни масиви. Такива по-големи масиви има в землищата на селата Оселна, Долна Кремена и в землището на гр. Мездра.

Основни земеделски структури в община Мездра са частните кооперации, земеделските фирми, арендаторите, частните семейни стопанства и личните стопанства. Наличието на едри арендатори, които изнасят селскостопанска продукция без да я преработват се отразява негативно върху добавената стойност и заетостта в отрасъла.

Животновъдство

Животновъдството е по-слабо развито в сравнение с растениевъдството. Продукцията, която се произвежда се ползва предимно за лични нужди на населението. Животните се отглеждат главно в семейните дворове, като само част от произведената животинска продукция е с пазарно предназначение. В община Мездра има предимно малки животновъдни ферми, като средните по големина ферми са рядкост. Добри условия за развитие на животновъдството съществуват в северната част на общината, където се отглеждат и зърнено-фуражни култури. Такива са населените места, разположени на север от долината на р. Искър (гр. Мездра и селата Горна Кремена, Долна Кремена, Руска Бела, Цаконица и Старо село).

• Горско стопанство

Общата площ на община Мездра е 519,112 кв. км., като близо 37,8% от нея са заети от гори. По-голяма част от ландшафтите са антропогенизирани. Около 70% от залесените площи попадат в подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори и подпояса на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори.

Горите и другите земи, включени в горския фонд на общината, се стопанисват от Държавно горско стопанство (ДГС) Мездра. Средният размер на годишното ползване от

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

горите е около 150 000 куб. м. стояща маса (с клони), в която най-голям е делът на дървата, отпада и дребната строителна дървесина.

От страничните ползвания от горите са застъпени паша на едър и дребен добитък (кози), добив на листников фураж и сено, бране на горски плодове, липов цвят, гъби и др.

По форма на собствеността горските се разпределят както следва:

- Държавен горски фонд (ДГФ) – 14 520 ха;
- Частни физически лица – 5 048 ха;
- Частни юридически - 281 ха;
- Общинска собственост - 293 ха;
- Собственост на религиозни организации - 14 ха.

Горите с държавно значение са разпределени в следните групи: гори със специално предназначение (защитни и рекреационни гори и територии, защитени природни територии и др.), гори със стопанско предназначение и горски пасища. Горите и земите в защитените територии също са със специални функции и мероприятията в тях се определят от Закона за защитените територии. На територията на Държавно горско стопанство „Мездра“ площта на насажденията и културите в защитните и рекреационни гори и горите в защитените територии са 67% от цялата залесена площ.

• **Промисленост**

Добивна промисленост

През периода 2009-2012 г. се отбелязва спад в развитието на добивната промисленост. В същото време в добивната промисленост през последните години са въведени нови технологии и нова високопроизводителна техника.

Най-развит е **добивът и преработката на нерудни материали**. Регионът е сравнително богат на висококачествени строителни и облицовъчни материали. Основните кариери за добив на врачански варовик са разположени по линията Върбешница-Горна Кремена-Царевец. Значителна част от продукцията е насочена за износ.

С нарушен механичен състав са естествените релефни форми при кариерите на фирмите “Монолит” ЕАД, “Дионисо Марбле – България” ООД, “Булнед” ООД и “Хемус М” АД в селата Горна Кремена, Върбешница, Царевец. Това налага осъществяване на мерки за рекултивация и възстановяване на нарушените терени.

Преработваща промисленост

Основни структуроопределящи производства на територията на община Мездра са: производство на текстил и изделия от текстил; производство на облекло; производство на хранителни продукти, напитки; металургия, машиностроене и металообработване.

По отношение на преработващата промисленост може да се обобщи следното:

- Предприятията в текстилната промисленост се явяват основно като подизпълнители на продукцията;
- Фирмите за производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия отбелязват значителен спад през периода 2009-2012 г.;

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

- Характерно за сектора „Металургия, машиностроене и металообработване“ е производството на цилиндрични зъбни колела, оси, валове, двигателни мостове, резервни части, както и производството на изделия от техническа керамика;
- Дървопреработващата и мебелната промишленост се развиват, но с не особено високи темпове;
- Съвременно промишлено производство се свързва с производство на кабелни компоненти за автомобилостроенето и производство на изделия от керамика, предназначени за металургията, машиностроенето, текстилната и химическата промишленост.

• Туризм

В община Мездра има благоприятни условия и ресурси (природни и антропогенни) за развитие на туризма. Сред най-развитите форми на туризъм в общината са екологичния, културно-историческия, ваканционния, спортния, селския и конгресния туризъм.

За развитието на туризма в общината съществуват редица **предпоставки**: уникални *природни дадености* - 33 „Карлуковски карст“, 33 „Врачански Балкан“ , 33 „Искърски пролом“, 33 „Карлуково“, ПЗ – „Ритлите“ (скално образувание), „Новата пещера“ в землището на Люти брод; богато *културно наследство* – три обекта от категория национално значение - Крепостта „Калето“ - Мездра, Средновековната крепост „Ритлите“ – Лютиброд и Средновековни графити „Говедарника“ - скална височина с плитки пещери - ниши, в землището на с. Царевец и др.; *близост до други обекти в съседни общини*, с които могат да създадат общ продукт в сферата на маршрутния туризъм, *близост до столичния град* – основен потребител на подобни услуги; *села, подходящи за развитие на селски туризъм*.

Също така на територията на общината са изградени и множество екопътеки и веломаршрути:

- „Горски свят” – екопътека с опознавателен и възпитателен характер в околностите на село Очин Дол, с дължина около 7 км.;
- туристическа пътека с маршрут: село Очин Дол - хижа „Пършевица“;
- веломаршрут: с. Зверино - гара Елисейна - с. Зли Дол – с. Оселна - с. Зверино;
- веломаршрут: с. Зверино - с. Игнатица - с. Зверино;
- веломаршрут: с. Игнатица – Черепишки манастир – с. Игнатица;
- веломаршрут: с. Елисейна - махала Рекъта – с. Очин Дол;
- веломаршрут: с. Елисейна – премката „Ушите“ – хижа „Пършевица“;
- веломаршрут: с. Очин Дол - с. Елисейна;
- веломаршрут: с. Очин Дол - Оброк – с. Очин Дол – Левище.

III. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО И ПРОГНОЗИТЕ ЗА БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

Анализи

Въз основа на направения *анализ и оценка на действащото законодателство и програмни документи* са формулирани следните изводи и препоръки:

- Приетите наредби за управление на отпадъците и местните данъци и такси на Община Мездра са в пълно съответствие с новия ЗУО и в частично с промените в ЗМДТ по отношение на новите разпоредби относно формирането на таксата за битови отпадъци;
- Наредбите са публикувани и достъпни за гражданите и заинтересованите лица, органи и организации на интернет страницата на общината (<http://mezdra.bg/>) в раздел „Документи“ на секция „Общински съвет“;
- Изготвяни са годишни отчети по разработените програми за опазване на околната среда и управление на отпадъците;

В тази част са посочени най-важните констатации и изводи от направения *анализ на отпадъците*:

- Всички населени места са включени в организирана система за сметосъбиране и транспортиране на битовите отпадъци;
- Във всички села са поставени съвременни съдове тип „Бобър“ и „Мева“ за събиране на битови отпадъци;
- Нормата на натрупване на община Мездра е със сравнително устойчиви стойности през годините и средна стойност – 233,94 кг./ж./год.). При сравнителната съпоставка на данните за нормата на натрупване на отпадъците в общината се забелязва, че тя е сравнително близка до тази на областта и по-ниска от средната за страната;
- Направен е анализ на морфологичен състав на битовите отпадъци, от които могат да се направят следните изводи: най-голяма част от отпадъците са хранителни, пластмаса, градински, стъклени и инертни (отпадъци от строителство, от домашен ремонт) – около 80% от всички отпадъци. Делът на отпадъците, които могат да се рециклират и ползват повторно (хартия, картон, стъкло, метали, пластмаси) е 32 %. Голяма част от хранителните и градинските отпадъци (29%) от своя страна подлежат на компостиране и използване на получения компост;
- В община Мездра е въведена система за разделно събиране на отпадъците от опаковки от 2007 г. Сключен е договор с организация по оползотворяване „Екопак“ АД Системата включва 35 точки с общо 103 трицветни контейнери, разположени на територията на гр. Мездра, което прави относителен дял на обхванатото население – 50% през 2014 г.; най-голямо е събраното количество от хартия и картон в контейнерите за разделно събиране на отпадъци от опаковки;

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

- Не е въведена система за разделно събиране на биоразградими битови и зелени отпадъци;
- Постигнатите резултати относно изпълнението на заложените цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата са достатъчни и не поставят в риск изпълнението на целите за 2016, 2018 и 2020 г.;
- По отношение на масово разпространените отпадъци с изпълнители са сключени договори за следните видове отпадъци: ИУМПС и ИУЕЕО;
- На 30.06.2015 г. в гр. Мездра бе открита Пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ). Поради този факт, до периода на откриване на ПСОВ на територията на общината не са генерирани отпадъци от утайки от ПСОВ, а информацията за генерираните утайки до края на 2015 г. все още не е налична. Прогнозна стойност на генерираната утайка за една година е между 500 и 550 т.;
- Количествата на събраните строителни отпадъци показват колебливи стойности през периода 2010-2014 г., но варират между 800 и 1 000 т. годишно;
- Налични са пестициди и други препарати за растителна защита за обезвреждане.

В този раздел от анализа са представени основните изводи и препоръки, които са формулирани на основата на **анализа за инфраструктурата за отпадъци** на територията на община Мездра:

- Изграден е регионален център за третиране на отпадъците, намиращ се на територията на община Враца при с. Косталево, който включва: Инсталация за сепариране на битови отпадъци, производство на RDF и депо за третиране на неопасни отпадъци;
- На територията на депото се намира старото неорганизирано сметище на гр. Враца, което е рекултивирано;
- Регионалното депо за битови отпадъци на общините Враца и Мездра е изградено и въведено в експлоатация от м. октомври 2000 г., като през 2015 г. отпадъците се депонират в кл. 2.1 на регионалното депо със срок на експлоатация 7 години и с обща площ 20.208 дка.;
- На територията на община Мездра няма изградени претоварни станции;
- Инсталация за биоразградими и зелени отпадъци не е изградена на територията на регионалната система за управление на отпадъците регион Враца. Взето е решение да се подготви техническа документация за изграждане на компостираща инсталация, с която да се кандидатства в рамките на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г.;
- Въведена е в експлоатация сепарираща инсталация, находяща се в пределите на РДНО-Враца и Мездра;
- В община Мездра няма налична инсталация за оползотворяване на сметищен газ;

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

- Общината е осигурена със съдове за събиране на битови отпадъци и не е необходимо да се предвиждат нови, а само периодична подмяна на амортизираните;
- Не са налични съдове за домашно компостиране
- Необходимо е закупуване на сметосъбиращ автомобил за нуждите на населените места в общината;
- В община Мездра все още се експлоатира градското депо за строителни и неопасни производствени отпадъци, намиращо се на стара кариера имот №011003 местност "Рудината". Към момента все още има капацитет да поема още отпадъци;
- В община Мездра е изградена ПСОВ, като през 2015 г. влиза в експлоатация.

Основни изводи от *анализа на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците*, с акцент върху контролните функции, са представени по-долу:

- Отговорните лица по управлението на дейностите с отпадъците са: Общински съвет, кмет на общината, кметове на населени места, както и специалистите от Общинската екологична инспекция;
- Препоръчва се увеличаването на щатната бройка (поне с още 1 бр.) на служителите в Общинската екологична инспекция и отделянето на самостоятелна длъжност за управление на отпадъците, която да обхваща изпълнението на дейности, свързани с тази политика на общината;
- Служителите, пряко свързани с опазване на околната среда и в частност с управлението на отпадъците са обезпечени с нужната материално-техническа и информационна база;
- За повишаване на професионалния капацитет е препоръчително служителите, ангажирани с дейностите по опазване на околната среда и в частност с управлението на отпадъците, да участват в семинари, работни срещи, обучения и други, организирани от МОСВ, Организации по оползотворяване, Браншови организации, РИОСВ, Регионални сдружения, проекти на администрацията по ОПАК и други.

В тази част са представени основни изводи от извършения *анализ на замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване* в община Мездра:

- Рекултивирано е старото сметище за битови отпадъци на град Мездра на етап Биологична рекултивация (огледни грижи – до 2018 г.);
- Все още се използва общинското депо за строителни отпадъци и до 2020 г. за него не се предвижда рекултивация;
- Често срещан проблем е образуването на локални замърсявания на местата на старите селски сметища.

В тази част са направени основни изводи от извършения *анализ на организационните схеми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите*:

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

- С оглед измененията на чл. 67, ал. 2 от ЗУО в сила от 01.01.2015 г. свързана с определяне размера на таксата в случаите, когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци, размерът на таксата се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет, която не може да бъде данъчната оценка на недвижимите имоти, тяхната балансова стойност или пазарната им цена, наредбата на община Мездра не отговаря на нормативните изисквания и следва да се актуализира;
- Средствата, които общината събира от такса битови отпадъци не покриват разходите за управление на отпадъците;
- С оглед нарастващите отчисления и такса за битови отпадъци е необходимо да се повиши събираемостта на таксата и намерят начини за намаляване на разходите. В тази връзка е целесъобразно да се проучат и използват възможностите по европейски и други публични средства за финансиране на разходите за управление на отпадъците;
- Други мерки при недостиг на приходите, като завишаване на таксата битови отпадъци въз основа на завишаване размера на отчисленията, завишаване на разходите на извършваната услуга по събиране и транспортиране на отпадъци не се препоръчват с оглед на поносимостта за плащане на услугата от местното население и на база на проведеното анкетно проучване.

Обобщени изводи от *анализа на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците* са представени по-долу:

- За информиране на обществеността Общинска администрация - Мездра използва предимно поставянето на съобщения, обяви, организирането на срещи с представители на местни предприятия, арендатори, търговски фирми и домоуправители, както и публикуването на информация на интернет страницата на общината;
- Общината ежегодно прилага различни мерки във връзка с провеждането на разяснителни кампании сред населението относно дейностите по управление на отпадъците;
- В Общината са налични стратегически документи, в които да са указани и/или включени мерки за водене на информационно-разяснителна политика;
- Достигнатите резултати до тук по отношение на информираността и предоставянето на информация на гражданите са добри, необходимо е да продължи регулярното провеждане на информационните кампании за населението, с цел увеличаване на възможностите на Общината за достигане на набелязаните мерки в развитието на дейността по управлението на отпадъците;
- Направено е анкетно проучване сред местните заинтересовани страни, което е основа за изграждането на програма за УО в съответствие с местните нужди.

Резултатите от *анализа на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци* показват, че:

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

- Събираната информация в Община Мездра по отношение на сключения договор с изпълнител за извършване на дейности по управление на отпадъците е достатъчна, пълна и надеждна. Същото важи и за информацията, предоставена от назначените служители в системата за събиране и транспортиране на битови отпадъци. Въз основа на предоставените данни могат да се подготвят различни справки, отчети, програми, стратегии и др.;
- Основен проблем е събирането на информация от лицата, които извършват дейности по управление на отпадъци на територията на Общината самостоятелно;
- Необходимо е в Общината да се създадат ясни правила за събиране на информация за образуваните отпадъци от тези лица и площадки. Също така е необходимо да се извършват периодични проверки от служители на Общинската екоинспекция, с което да се контролира дейността на площадките, на които се предават отпадъци, както и достоверността на данните.

Прогнози

- Населението на община Мездра ще намалее с 1 513 д. (7,6%) до 2020 г. в сравнение с 2015 г. Подобна тенденция се наблюдава и в област Враца;
- Прогнозираната норма на натрупване е с тенденция на намаление и към 2020 г. (249 кг/ж/г за 2020 г.) е близка до средната стойност на България за население от този тип населени места;
- Прогнозираното количество на генерираните битови отпадъци за периода до 2020 г. (4584 т.) намалява в съответствие с прогнозата за намаление на населението и намаляващата норма на натрупване, вследствие от предприетите мерки на общината за предотвратяване на образуването на битовите отпадъци и допускането, че нормата на нарастване в общината ще е по-малка от нарастването на БВП в страната;
- Направена е целева прогноза за стойностите, които трябва да бъдат постигнати по отношение на рециклирането на отпадъци от опаковки. Постигнатият висок относителен дял на рециклирани отпадъци от хартия и картон, пластмаса и метали и стъкло, местния капацитет на съдовете за рециклиране към 2015 г. и изградената сепарираща инсталация, част от регионалното депо прави целевата прогноза реалистична за целите за 2016 г. и 2018 г. и 2020 г. и съответно не поставя под съмнение изпълнението на тези цели за регион Враца;
- Въвеждането на системата за компостиране чрез инсталация ще допринесе за предотвратяване на депонираните количества хранителни и градински отпадъци;
- Експлоатацията на системата за компостиране ще доведе до компостиране на приблизително 40% до 96% от хранителните и градински отпадъци;
- Тенденцията на нарастващото количество на образуваните ОСР до 2020 г. в област Враца и в частност община Мездра, високият дял на инертни отпадъци в

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

морфологичния състав на отпадъците в община Мездра (28%), показващ незаконосъобразното смесване на битови със строителни отпадъци, както и новите нормативни изисквания от 2012 г. въведени с чл. 19, ал. 3, т.5 от ЗУО налагат предприемане на мерки по отношение на по-ефективното управление на строителните отпадъци от бита на ОСР.

IV. SWOT АНАЛИЗ

Силни страни	Слаби страни
<ul style="list-style-type: none">• Въведено организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци за всички населени места в общината;• Въведено разделно събиране на отпадъците от опаковки: хартия, картон, пластмаса, метали и стъкло;• Въведено разделно събиране на масово разпространени отпадъци;• Разработена Програма за управление на отпадъците до 2020 г.;• Разработена Програма за опазване на околната среда за период до 2020 г.;• Изготвени сезонни доклади за морфологичния състав на отпадъците в общината;• Осигурени услуги по управление на битовите отпадъци – сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане, разделно събиране на опасните отпадъци;• Изградени регионално депо за неопасни отпадъци и сепарираща инсталация, съобразно съвременните екологични изисквания;• Изградена ПСОВ в гр. Мездра с възможност за съвременно третиране на утайките от ПСОВ с оглед тяхното оползотворяване;• Осигуреност с транспортни средства и съдове за събиране на битови отпадъци, включително разделно събрани;• Съответстваща местна нормативна рамка на действащото законодателство в сферата на отпадъците, в частност местните данъци и такси;• Силен интерес от населението към екологичните проблеми и нарушаване на приетите нормативни разпоредби във връзка с отпадъците;• Осигурен е „зелен“ телефон за жителите.	<ul style="list-style-type: none">• Липса на съвременна екологосъобразна компостираща инсталация за Регион Враца;• Не е въведена система за разделно събиране на биоразградими отпадъци Липса на транспортни средства и и съхранение на биоотпадъци;• Голям дял на инертните (отпадъците от строителство) в направения морфологичен състав на отпадъците, показващо неправомерно изхвърляне и смесване на битови и строителни отпадъци;• Липса на информационна общинска система за мониторинг и контрол на дейностите по управление на отпадъците;• Недостатъчен капацитет за управление на отпадъците във връзка с нарасналите изисквания за управление на отпадъците на местно ниво.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Възможности	Заплахи
<ul style="list-style-type: none">• Използване на Оперативните програми и финансови инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с ефективното управление на отпадъците и изграждане на съвременна екологосъобразна инфраструктура за Регион Враца;• Въвеждане на система за разделно събиране на биоразградими и биоотпадъци;• Позитивна прогноза за постигане на целите на региона за разделно събрани отпадъци и биоразградими отпадъци, в случай на изграждане на компостираща инсталация;• Управление на наличните пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност;• Промяна на обществените нагласи в полза на екологосъобразното и ефективно управление на отпадъците;• Подобряване на административния капацитет в сферата на отпадъците;• Въвеждане на информационна общинска система за мониторинг и контрол на отпадъците;• Изграждането на единна интегрирана информационна система за управление на отпадъците на национално ниво;• Подобряване на информационната политика на общината в областта на управление на отпадъците;• Засилване на контрола върху граждани и юридически лица на територията на общината за спазване на нормативните изисквания.	<ul style="list-style-type: none">• Средна покупателна способност на домакинствата и трудност на нискодоходните групи да отделят допълнителни средства за услуги и дейности, свързани с управление на отпадъците;• Значително увеличение на разходите за управление на битови отпадъци и необходимост от повишаване на такса битови отпадъци за населението във връзка с неспазване на регионалните цели за отпадъци;• Изхвърляне на отпадъци от населението на нерегламентирани сметища;• Прогноза за четворно увеличаване на количеството на строителните отпадъци.

V. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

1. Стратегически и оперативни цели

В съответствие с изискванията на ЗУО целите на общинската програма за управление на отпадъците са взаимствани от Националния план за управление на отпадъците.

Принципите за определяне на стратегическите цели са следните:

- Релевантност;
- Реалистичност на подхода;
- Мотивираност;
- Прозрачност;
- Ангажираност;
- Хармонизираност.

В съответствие с новата политика за управление на дейностите по отпадъците и въведената йерархия за управлението и третирането им, настоящата програма определя рамката за поетапно достигане на следните цели, съответстващи на Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г. (НПУО):

- **Цел 1:** Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване;
- **Цел 2:** Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци;
- **Цел 3:** Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда;
- **Цел 4:** Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

2. Алтернативи за постигане на целите

Предвижданията на настоящата програма относно постигането на целите са същите да бъдат изпълнявани чрез подпрограми. Подпрограмите имат за цел да подпомогнат изпълнението на стратегическите цели чрез предлагане на мерки и подходи за постигането им, което да улесни администрацията. Предвидено е за всяка конкретна цел да бъдат изпълнявани следните подпрограми:

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Таблица 8. Стратегически цели и подпрограми

Стратегически цели	Подпрограми
Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване	ПОДПРОГРАМА за предотвратяване образуването на отпадъци
Цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци	ПОДПРОГРАМА за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло ПОДПРОГРАМА за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите битови отпадъци в т.ч. за биоотпадъците ПОДПРОГРАМА за изпълнение на изискванията и целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци ПОДПРОГРАМА за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци ПОДПРОГРАМА за достигане на целите за подобряване на йерархията на управление на другите потоци отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депата за битови отпадъци
Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда	ПОДПРОГРАМА за информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет на общината по управление на отпадъците
Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците	ПОДПРОГРАМА за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ С ПОДПРОГРАМИ С МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

Планът за действие с подпрограмите включва описание на дейностите и необходимите мероприятия за изпълнение на националното законодателство на местно ниво, както и краткосрочни и дългосрочни мерки и инвестиции, които Общината следва предприеме за правилното изграждане и управление на политиката, свързана с отпадъците.

Подпрограмите са съобразени с приоритетните цели, заложи в програмата, като включват всички свързани с изпълнението им разходи, мероприятия и дейности, както и отговорните лица за изпълнението им.

Включените мерки и дейности са възможно най-обобщителни с цел да обхванат всички съпътстващи мероприятия, които следва да извърши Общината до приключването на периода на действие на програмата.

В подпрограмите и плановете към тях са включени и обобщени различните законодателни задължения на местната власт, както и конкретните предложения за тяхното изпълнение.

Конкретизирането на сроковете в плановете цели улесняване на местната администрация при изготвянето на годишните мерки, плановете, финансови разчети и други дейности във връзка с управлението на отпадъците.

Съобразно принципите и политиките на Община Мездра, подпрограмите и плановете за действие могат да бъдат допълнени и/или променени от органът, който приема програмата, при смяна на възгледите и приоритетните цели за изграждане на политиката за управление на отпадъците в Общината и при смяна на законодателната рамка, която ги определя.

Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване

Мото: Най-полезният отпадък е този, който въобще не е възникнал!

1. Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци

1.1. Въведение и основни положения

Рамковата директива за отпадъците задължава страните членки да разработят програми за предотвратяване на образуването на отпадъци. За първи път в България такава програма е разработена в рамките на Националния план за управление на отпадъците (НПУО) 2014-2020.

Целта на тази подпрограма е насърчаване на населението, фирмите и институциите от страна на Общината към различни мерки и методи, които да доведат до предотвратяване образуването на отпадъците, т.е. предприемане на конкретни действия, от които би могло да се намали образуването на отпадъците, там където е възможно.

Мярката е необходима поради все по-голямото нарастване на образуването на отпадъците, както на национално, така и на световно ниво. Образуването на отпадъци е все по-голям нарастващ проблем, който оказва значително негативно влияние към околната среда и към здравословното състояние на хората, за който следва да се предприемат конкретни мерки за ограничаването му.

Предотвратяването на образуването на отпадъците цели да допринесе за намаляване на негативното влияние върху компонентите на околната среда, върху които влияе депонираният отпадък, чрез отделянето на газове и инфилтрат при протичащите процеси на гниене, както и върху намаляване използването на природни ресурси, неминуемо свързани с третирането и обезвреждането на отпадъци.

Като цяло тази цел се изпълнява на национално ниво, тъй като тези мерки основно са насочени към производителите на продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци. Въпреки това мерките на местно ниво също са с голямо значение за постигане на изпълнението им.

1.2. Място на предотвратяването на образуване на отпадъци в йерархията за управление на отпадъците

Според ЗУО "отпадък" е всяко вещество или предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи. Съгласно Директива 2008/98/ЕО под **предотвратяване на образуването на отпадъци** трябва да се разбира: "Мерките, взети преди веществото, материалът или продуктът да стане отпадък, с което се намалява:

- *количеството отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл;*
- *вредното въздействие от образуваните отпадъци върху околната среда и човешкото здраве;*
- *съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите".*

Предотвратяването на образуването на отпадъци има най-висок приоритет в йерархията на управление на отпадъците. Най-общо, предотвратяване на образуването на отпадъци означава да не възникват отпадъци, тъй като веднъж възникнал, отпадъкът не изчезва, а само се променя като вещество чрез депонирането, изгарянето, рециклирането.

1.3. Цели на подпрограмата за предотвратяване на образуването на отпадъци

Стратегическа цел: Намаляване на вредното действие на отпадъците, чрез предотвратяване образуването им.

Оперативни цели:

- Намаляване на количеството на отпадъци;
- Намаляване на вредното въздействие на отпадъците.

1.4. Анализ и описание на съществуващи мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци и оценка на възможностите за прилагане на подходящи мерки и предложение за индикатори за мерките

На този етап в общината Мездра не са приложени конкретни мерки за намаляване на количеството на отпадъци и предотвратяване образуването на отпадъци. Това се дължи главно на факта, че досега националното законодателство не е вменявало такива изисквания на местната власт и не са били разработвани документи с указания за прилагане на мерки.

Изискването за определяне на мерки и дейности за предотвратяване образуването на отпадъци за пръв път се поставя в приетият Закон за управление на отпадъците (ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г.), чиито текст пък е транспониран в българското законодателство от европейските директиви. Вследствие на това в разработения План за управление на отпадъците 2014-2020 г. е разработена и Програма за предотвратяване образуването на отпадъци, което пък от своя страна задължава и местните власти да разработят подпрограми с мерки за предотвратяване образуването на отпадъци към общинските програми за управление на отпадъците.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Както по-горе е споменато мерките и дейностите по предотвратяване образуването на отпадъци са трудно изпълними на местно ниво, поради факта, че Общините нямат правомощия за ограничаване на производители на масово разпространени отпадъци, които са с основен принос към увеличаване количествата на отпадъците, но от своя страна могат да се въведат мерки на местно ниво, които също да окажат влияние върху предотвратяване образуването на отпадъци.

Приложими мерки, които Общината може да приеме *за предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци* на територията си са:

- Насърчаване на населението към използването на опаковки - торбички, чашки и др., предназначени за многократна употреба;
- Стимулиране на търговски магазини, предлагащи торбички за многократна употреба, чрез намаляване на ТБО;
-
- Информационни кампании насочени към населението;
- Зелени обществени поръчки¹;
- Провеждане на местна политика за разширена отговорност на производителя;
- Проектиране и изграждане на център за повторна употреба, за поправка и подготовка за повторна употреба, включително осигуряване на съоръжения и техника за целите на дейността за регион Враца;

Приложими мерки, които Общината може да приеме *за предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци* са:

- Недопускане на локални замърсявания чрез осъществяване на периодичен контрол в населените места;
- Идентифициране на всички стари замърсявания на територията на общината;
- Набелязване и мониторинг на райони и/или участъци, които крият риск от замърсяване с отпадъци;
- Изготвяне на план за действие, включващ всички засегнати места от стари замърсявания, определяне на финансов ресурс и техника за отстраняване на замърсяванията, финансиране на дейностите по почистване, определяне на длъжностни лица за извършване на контрол, определяне на етапи и срокове на изпълнение;
- Повишаване качеството на услугите, свързани с управлението на отпадъците.

Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 10. План за действие на община Мездра за управление на отпадъците.

¹ “процедури, чрез които публичните органи се стремят да получат продукти, услуги и строителни работи с намалено въздействие върху околната среда през целия им жизнен цикъл, вместо продукти, услуги и строителни работи със същата основна функция, които иначе биха били предоставяни”;

*Цел 2: Увеличаване на
количествата рециклирани и
оползотворени отпадъци и
намаляване и предотвратяване на
риска от депонираните отпадъци*

2. ПОДПРОГРАМА ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ПОДГОТОВКА ЗА ПОВТОРНА УПОТРЕБА И ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ ОТ ХАРТИЯ, МЕТАЛИ, ПЛАСТМАСА И СЪГЪЛО

2.1. Въведение и основни положения

Съгласно Закона за управление на отпадъците са поставени **национални цели** за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци както следва:

- до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 на сто от общото им тегло;
- до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 на сто от общото им тегло;
- до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло

Изпълнението им е възложено на общините, включени в регионите за управление на отпадъците. Целта на тези мерки е да се увеличат количествата на рециклирани и оползотворени отпадъци и да се намали тяхното депониране на Регионалните депа.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Отпадъците от хартия, картон, пластмаса и стъкла следва да се разглеждат като ресурс, от който могат да се извлекат както екологични, така и финансови ползи.

Именно поради това е много важно всяка община да конкретизира и предприеме мерки за непопадането на тези видове отпадъци на Регионалните депа.

В йерархията при управлението на отпадъците подготовката за повторна употреба се нарежда на второ място след предотвратяване образуването на отпадъците. Целта на тази подредба е именно максималното използване на отпадъците в колкото може повече направления.

Следващо в подреждането е рециклирането, което цели превръщането на отпадъците в други суровини и материали, но разликата с подготовката за повторна употреба е, че тук за извършването на дейността е необходимо използване на много повече суровини.

И накрая на предпоследно място се нарежда оползотворяване, което цели използването на отпадъците за превръщане в енергия, биогорива и др.

2.2. Цел на подпрограмата

Стратегическата цел на тази подпрограма е увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци.

Оперативната цел поставя конкретни изисквания за достигане на стратегическата цел, а именно: Достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаси и стъкло.

Целите на подпрограмата са тези, които определят рамката и насоките за изпълнението ѝ. Те целят улесняване на местната администрация при изпълнението на задълженията ѝ, като поставят ясни и точни правила за това.

2.3. Анализ и описание на съществуващото състояние и бъдещи мерки

Съгласно нормативната уредба, отделянето на рециклируеми и оползотворими отпадъци от потока битови отпадъци се осъществява посредством сътрудничество с организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки и чрез извършване на дейности по предварително третиране на отпадъците, преди тяхното депониране.

И при двата варианта Община Мездра е предприела мерки, чрез въвеждането на система за разделно събиране на отпадъци, чрез сътрудничество с организация по оползотворяване (ООп) и чрез сключване на договор за предварително третиране на потока битови отпадъци.

По **Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки** Общината е изпълнила задълженията си чрез сключване на Договор с организация по оползотворяване и въвеждане на триконтейнерна цветна система за разделно събиране на отпадъците.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Наредбата въвежда и задължения на кмета на Общината за недопускане на посегателства и кражби на отпадъците от съдовете за разделно събиране на отпадъците от опаковки. Изпълнението му се осъществява посредством въвеждане на наказателна отговорност и санкции за неизпълнение на физически и юридически лица в общинските наредби, касаещи отпадъците и стриктно контролиране от страна на общинските служители, отговорни за дейността.

С оглед на това могат да бъдат дадени следните препоръки за подобрене на системата:

- Ежегодно оптимизиране на системата;
- Ежегодно провеждане на информационни кампании, свързани с разделянето на отпадъците;
- Постепенно увеличаване на системата както в града, така и в останалите населени места в общината;
- Пълна координация между Организацията и Общината, което позволява по-ефикасен контрол върху системата;
- Ежегодно разглеждане и при необходимост актуализиране на нормативната уредба, свързана с управлението на тези потоци отпадъци.

За увеличаване на количеството рециклирани и оползотворени отпадъци е необходимо да се предприемат мерки и за тяхното насърчаване. Насърчаването трябва да е насочено основно към гражданите на общината, от които произтича по-големия поток на тези отпадъци.

Конкретни мерки за изпълнение на целите могат да бъдат следните дейности:

- Увеличаване на броя на контейнерите за разделно събиране на отпадъците там, където има недостиг и преместване от места, където има ниска използваемост;
- Обвързване използването на системата с такса битови отпадъци на гражданите. Тук при определяне на механизма на изчисляване на таксата могат конкретно да се заложат изисквания за ефективно използване на системата и съответно насърчаване чрез намаляване на таксата (от определена етажна собственост, като блок, кооперация и/или квартал, район и др.);
- Увеличаване на количествата на отпадъците, преминаващи през предварително третиране, преди тяхното депониране;
- Търсене на съдействие от органите на реда за предотвратяване нерегламентираното изнасяне на отпадъци от контейнерите за разделно събиране на отпадъци;
- Стимулиране разделното събиране на отпадъците чрез кампании, насочени към различни групи - деца от детски градини, училища, пенсионерски клубове, фирми, търговски вериги, работещи в различни институции и др. Тук могат да се отделят средства от ТБО и кампаниите да придобият състезателен характер, чрез който да се включат повече групи хора. Така например могат да се организират различни състезания и игри между децата за събиране и предаване на хартиени и картонени опаковки, могат да се организират различни конкурси за рисунки, есета и др. на теми, свързани с разделното събиране на отпадъците и техния принос към околната среда;

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

- Стимулиране изграждането на леснодостъпни площадки за предаване на отпадъци от страна на гражданите;
- Насърчаване използването на продукти със съответната екомаркировка за рециклиране и/или оползотворяване;
- Извършване на ежеседмичен контрол от страна на служители от общинска администрация за ползване на контейнерите за разделно събиране на отпадъците по предназначение;
- Увеличаване размера на санкциите, заложиени в общинските наредби при смесването на отпадъци и изхвърляне на рециклируеми и оползотворими отпадъци в контейнерите за битови отпадъци;

Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 10. План за действие на община Мездра за управление на отпадъците.

3. Подпрограма за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите и битови отпадъците в т.ч. за биоотпадъците

3.1. Въведение и основни положения

Със Закона за управление на отпадъците и *Националния стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране (2010-2020)* са поставени конкретни цели пред общините за намаляване на количествата депонирани биоотпадъци на депата за отпадъци и насочването на потока към други методи за третиране и оползотворяване.

Общата цел е най-късно до **31 декември 2020 г.** ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до **35 на сто от общото количество на същите отпадъци**, като целите се постигат поетапно всяка година.

Законодателството, свързано с биоразградимите отпадъци, разделя процесите, съпътстващи намаляването на депонираните биоотпадъци на два етапа: разделното събиране на биоотпадъците и третирането на отпадъците.

3.2. Цел на подпрограмата

Стратегическата цел, която поставя за изпълнение настоящата подпрограма е количеството на депонираните биоразградими битови отпадъци да намалее под 50% от общото количество на същите отпадъци, образувани от общината през 2014 г.

Оперативната цел, която подпомага изпълнението на стратегическата цел на подпрограмата е достигане на целите и изискванията за биоразградимите отпадъци.

3.3. Анализ и описание на съществуващото състояние и бъдещи мерки

В **Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците и третиране на биоразградимите отпадъци** са поставени конкретни изисквания за организирането на системи за разделно събиране и третиране на биоотпадъците. Целта е обхващане на почти всички източници на генериране на биоотпадъци, които да се събират и третират отделно от битовите отпадъци, като по този начин се избягва смесването на отпадъците и по-трудното третиране.

Конкретните задължения на местната администрация са организирането на система за разделно събиране и третиране на тези видове отпадъци и изваждането им от системата на смесените битови отпадъци, чрез която да се изпълняват най-малко следните регионални цели:

- до 31 декември 2016 г. – не по-малко от 25 на сто от количеството на биоотпадъците, образувани в региона през 2014 г.;
- до 31 декември 2020 г. - не по-малко от 50 на сто от количеството на биоотпадъците, образувани в региона през 2014 г.;
- до 31 декември 2025 г. - не по-малко от 70 на сто от количеството на биоотпадъците, образувани в региона през 2014 г.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

В наредбата са поставени и срокове за ежегодно представяне на информация и отчет пред МОСВ относно изпълнението на целите, както за Общината, така и за конкретния Регион, разпределение на задълженията между Общините, участващи в региона, предприети мерки и дейности за достигане на целите, предоставяне на доказателства за изпълнение и др.

На този етап Общината не е организираща изпълнение на задълженията си по Наредбата. Предвидените мерки, които подпрограмата цели за изпълнението на законодателството и подпомагане на местната администрация са:

- Организиране на система за разделно събиране на биоотпадъци, включваща закупуване на съдове - специални кафяви контейнери за събиране на биоотпадъците при източника на образуване и специализирани транспортни средства, необходими за тяхното обслужване;
- Провеждане на интензивни разяснителни кампании и брошури сред населението за изградената система;
- Изготвяне на графици за периода и честотата на събиране и извозване на биоотпадъците, дезинфекциране и измиване на съдовете, с цел недопускане на разпространение на зарази;
- След въвеждане на системата е необходимо промяна на общинската нормативна уредба с поставени изисквания, срокове и наказателна отговорност към гражданите относно ползването на системата;
- Изготвяне на актуален морфологичен анализ на смесените битови отпадъци към 2020 г. с цел определяне на състава и количеството биоразградими отпадъци в потока на смесените битови отпадъци за определяне на постигнатите цели от общината.

Вторият етап от управлението на биоотпадъците включва тяхното третиране. **Наредбата** дава насоки относно начина на третиране, документите, които се изискват от лицата, извършващи дейността, контрола и качеството на крайния продукт. Планира се изграждане на **компостираща инсталация около регионалното депо за регион Враца**. Предвижда се финансирането ѝ да бъде по ОПОС 2014-2020 г. Алтернатива до изграждането на компостираща инсталация около регионалното депо за регион Враца е предаването на събраните разделно зелени отпадъци на частни дружества, разполагащи с биогаз генератори. За целта, ще се направи проучване и сключи договор с изпълнител.

Подобните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 10. План за действие на община Мездра за управление на отпадъците

4. Подпрограма за изпълнение на изискванията за строителните отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради

4.1. Въведение и основни положения

Със Закона за управление на отпадъците са въведени **национални цели** за третиране и оползотворяване на строителни отпадъци, както следва:

- най-късно **до 1 януари 2020 г.** повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали от неопасни строителни отпадъци, включително при насипни дейности чрез заместване на други материали с отпадъци в количество, **не по-малко от 70 на сто от общото им тегло**, от което се изключват незамърсени почви, земни и скални маси от изкопи в естествено състояние.

Целите се постигат поетапно, като в подзаконовата нормативна уредба са указани, както сроковете, така и конкретните изисквания и проценти за всеки конкретен материал.

Задълженията към местната администрация са събиране и третиране на строителни отпадъци от ремонтни дейности, образувани от домакинствата.

За изпълнение на целите Възложителите на строително-монтажни работи са длъжни да изготвят и представят за одобрение в Общинската администрация планове за управление на строителните отпадъци по време на извършването на процесите на строителство, както и след това.

4.2. Цел на подпрограмата

Стратегическа цел на подпрограмата е увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на риска за околната среда.

Оперативната цел е достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради.

4.3. Анализ и описание на съществуващото състояние

В законодателството няма поставени конкретни изисквания за изграждане от страна на Общината на площадки за третиране на тези отпадъци, но същевременно с това изискванията за третирането им са такива, че ако няма наличието на изградени площадки от частни лица, които и Общината да ползва, то тя, за да изпълни задълженията си, е длъжна да изгради своя собствена и/или да привлече инвестиции на територията си за изграждането ѝ. По тази причина се планира към регионалния център за третиране на неопасни отпадъци да се изгради съоръжение за третиране на строителни отпадъци при проявен частен интерес.

На този етап Общината не е изградила система за събиране и извозване на строителни отпадъци от домакинствата, а транспортирането им остава задължение на домакинствата и частните фирми, които извършват строителна дейност.

Общините, като институции, работещи с публични средства по различни оперативни програми, са задължени при строителство да спазват изискванията за влагане на рециклирани строителни материали, както следва:

Таблица 9. Задължения на общините за влагане на рециклирани строителни материали

Вид строителна дейност	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
Строителство на сгради, финансирани с публични средства	1%	1%	1%	1,5%	1,5%	1,5%	2%
Строителство на пътища с публични средства	5,0%	5,0%	8,0%	8,0%	8,0%	10,0%	10,0%
Рехабилитация, основен ремонт и реконструкция на пътища, финансирани с публични средства	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Строителство, реконструкция и основен ремонт на други строежи от техническата инфраструктура, финансирани с публични средства	3,0%	3,0%	5,0%	5,0%	6,0%	7,0%	8,0%
Оползотворяване на СО в обратни насипи	8,0%	9,0%	10,0%	11,0%	11,0%	11,0%	12%

Влагането на рециклирани строителни материали в строежите също е нещо ново в българското законодателство, постигането на което е отново изключително трудно, тъй като почти липсват фирми и/или предприятия, които преработват и продават рециклирани строителни отпадъци.

Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 10. План за действие на община Мездра за управление на отпадъците

5. Подпрограма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци

5.1. Въведение и основни положения

Управлението на специфични потоци масово разпространени отпадъци е вменено задължение за всяка местна администрация.

В законодателството са поставени цели за достигане на разделното събиране и рециклиране на различните видове отпадъци на **национално ниво** - основно насочено към организациите по оползотворяване и/или лица, изпълняващи задълженията си самостоятелно.

Целите не могат да се постигнат без съдействието на органите на местната власт, които с помощта на организации и/или фирми, притежаващи разрешения за дейности с отпадъци организират разделното събиране на масово разпространените отпадъци, образувани от дейността на домакинствата.

Подзаконовите документи за управлението на масово разпространените отпадъци се отнасят за всеки конкретен вид поотделно и поставят условия и изисквания за осъществяване на дейностите по управлението им.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Кметът на Общината е отговорен за събиране на отпадъците от населението, следователно и за организиране и подпомагане на дейностите по разделното събиране на масово разпространени отпадъци и предаването им за оползотворяване.

5.2. Цели на подпрограмата

Стратегическата цел е увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци.

Оперативната цел за изпълнението ѝ е изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци.

5.3. Анализ и описание на съществуващото състояние

Електрическо и електронно оборудване/ЕЕО/

Чрез Наредбата за излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) са вменени изисквания на местната администрация за оказване на съдействие на организациите по оползотворяване (ООп) при изпълнение на задълженията им за събиране на ИУЕЕО и/или изпълнение, чрез участие в организираните системи за разделното събиране на тези отпадъци. В общината е оказано съдействие и е сключен договор с „ЕКОБУЛТЕХ” АД на което населението може да предава излезли от употреба домакински електрически и електронни уреди, луминесцентни лампи.

Батерии и акумулатори

Изискванията в Наредбата за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА) са идентични с тези в Наредбата за ИУЕЕО. В този случай Общината не е сключила договор с ООп. Необходимо е такъв да се сключи и да се поддържа актуален списък на местата, където гражданите могат да изхвърлят такива отпадъци.

Масла и нефтопродукти

Съгласно Наредбата за отработени масла и отпадъчни нефтопродукти задълженията на органите на местното самоуправление са:

- определяне на местата за смяна на отработени моторни масла на територията на общината;
- съдействие за извършване на дейностите по събиране и съхраняване на излезли от употреба масла и предаването им за оползотворяване.

В Наредбата за управление на отпадъците е регламентирано как се извършва тази дейност в общината. Необходимо е периодично да се актуализира списъка в случай на промяна на обстоятелствата.

Негодни за употреба гуми

Наредбата за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми (ИУГ) вмениява отново същите изисквания както за по-горните специфични отпадъци, а именно определяне на места за събиране на ИУГ на територията на общината и съдействие за извършване на дейностите по събиране и съхраняване до предаването им за оползотворяване. И тук вариантите са сключване на договор с ООп на ИУГ, за който е необходимо Общината да разполага с площадка, където да съхранява посочените отпадъци и/или сключване на договор с оторизирано лице, което експлоатира действаща площадка.

Проблемът с този вид отпадък е голям, тъй като в страната почти липсват рециклиращи предприятия конкретно за този отпадък, а той е силно разпространен. Малкото фирми и организации, занимаващи се с оползотворяването му не могат да покрият цялата страна, което създава допълнителни предпоставки за недоброто му управление.

При този отпадък, поради липса на рециклиращи предприятия за Общината най-подходящ вариант е сключване на договор с оторизиран автосервиз за смяна на гуми, който вече има сключен договор за оползотворяване с ООп или лице, притежаващо разрешителен документ по ЗУО за предаване на негодните за употреба гуми.

Излезли от употреба моторни превозни средства

Наредбата за изискванията за третиране на отпадъците от моторни превозни средства (ИУМПС) възлага задължения на кмета на общината отново за определяне на места и изграждане на общински площадки за събиране на ИУМПС, като тук изискването е поставено в случай, че лицата които пускат на пазара МПС не са изградили собствени такива. Община Мездра е сключила договор с „Авторециклираща компания” АД за ИУМПС.

Едрогабаритни отпадъци, ОЧЦМ, опасни отпадъци

Управлението на едрогабаритните отпадъци е важна част от цялостния процес на планиране на дейността, свързана с управлението на отпадъците в общината. В голямата си част едрогабаритните отпадъци съдържат голям процент рециклируеми материали като метал, дърво, желязо и др. предприятия са действия в тази насока.

Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 10. План за действие на община Мездра за управление на отпадъците

6. Подпрограма за достигане на целите за подобряване на йерархията на управление на другите потоци отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депата за битови отпадъци

6.1. Въведение и основно положение

Съвременните екологосъобразни нормативни изисквания в областта на управлението на отпадъците налагат изграждането на съвременни съоръжения за третиране на битови отпадъци.

6.2. Цели на подпрограмата

Стратегическата цел на подпрограмата е увеличаване на количествата на рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци;

Оперативните цели са както следва:

- Подобряване на управление на производствените отпадъци и в частност опасните отпадъци и утайките от ПСОВ;
- Подобряване на управлението на битовите отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депата за битови отпадъци.

6.3. Анализ и описание на съществуващото състояние

Програмата за подобряване на йерархията на управление на другите потоци отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депата за битови отпадъци включва две големи групи мерки от гледна точка на различните потоци отпадъци, невключени в другите четири програми с мерки за достигане на Цел 2 от ПУО Мездра 2016-2020 г.

Първата група мерки е свързана с подобряване управлението на производствените отпадъци, като са включени и конкретни мерки за подобряване управлението на някои специфични производствени отпадъчни потоци в т.ч.:

- Опасни отпадъци
- Утайки от ПСОВ

Втората група мерки са свързани с намаляване на риска за околната среда от депото за битови отпадъци, в т.ч. за намаляване и предотвратяване на емисии на парникови газове от метан от депото.

За изпълнение на оперативна цел *Подобряване на управление на производствените отпадъци и в частност утайките от ПСОВ* се предвиждат следните мерки:

- Мерки за ефективно управление на производствените отпадъци;
- Мерки за ефективно управление на утайките от ПСОВ;

За изпълнение на оперативна цел *Подобряване на управлението на битовите отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депата за битови отпадъци:*

- Предварителни прединвестиционни проучвания и изграждане на инсталация за управление на сметищния газ;
- Поддържане на услуга за управление на битовите отпадъци.
- Мониторинг на рекултивирано общинско депо за неопасни отпадъци.

В резултат на изпълнението на настоящата програма през плановия период се очакват следните основни положителни промени:

- Първо, да се минимизира риска за околната среда от депонираните битови отпадъци,
- Второ, да се минимизира риска за околната среда и намалят емисиите на парникови газове,
- Трето, да се увеличи относителния дял на рециклираните и оползотворени производствени отпадъци и да се подобри управлението на специфични потоци опасни отпадъци.

*Цел 3: Управление на отпадъците,
което гарантира чиста и безопасна
околна среда*

7. Подпрограма за информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет на общината по управлението на отпадъци

7.1. Въведение и основно положение

Информационното осигуряване на дейностите по управлението на отпадъците е с важно значение при процесите на техния контрол. Необходимо е Общината да разполага с достатъчно и надеждни данни за различните видове и потоци отпадъци, с които борави или които се образуват на територията ѝ, но се управляват от други лица.

Обобщението на информацията за генерираните отпадъци на територията на общината влияе и върху годишното изчисляване на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците, както и за намаляване количествата на отпадъците, депонирани на Регионалното депо.

Едновременно с информационното осигуряване е важно Общината да разполага с квалифицирани кадри в администрацията, които да събират и обработват информацията, както и да изчисляват степента на постигане на годишните цели.

7.2. Цели на подпрограмата

Стратегическата цел на подпрограмата е управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.

Оперативните цели за постигането ѝ са подобряване качеството на информацията, административния капацитет и местната нормативна уредба за отпадъците, в т. ч. прилагане на принципа „замърсителят плаща“.

7.3. Анализ и описание на съществуващото състояние

Предвид интензивната смяна на законодателството във връзка с промяната на концепцията за третиране на отпадъците в съответствие с европейските изисквания са направени актуализации и на Общинските наредби.

Община Мездра има разработена Наредба за управление на отпадъците. Наредбата е инструмент, чрез който на местно ниво се извършва правен контрол върху дейностите по отпадъците. Тя е актуализирана през 2014 г. съобразно изискванията на чл.22 от ЗУО.

За ефикасно управление на дейностите по отпадъците е необходимо периодично изменение и допълване на Наредбата съобразно изискванията и задълженията на националното законодателство. Необходимо е създаване на ясни правила и задължения между общинските органи, гражданите и фирмите при управлението и ползването на системите за управление на различните потоци отпадъци, както и определяне на наказателната отговорност.

Необходими са и мерки за увеличаване на информацията за образуваните отпадъци и прилагане на принципа „замърсителят плаща“ и промяна на нормативната уредба относно таксата за битови отпадъци. Мерки в тази насока са:

- Изготвяне на нова методика за определяне на такса“ битови отпадъци“ в Общината;
- Определяне на количеството образувани битови отпадъци на база брой и вместимост на контейнерите на дадено лице или ползвател на услугата, заявило същите в Общината и определяне на таксата на база реалната сума за третирането и обезвреждането му;
- Идентифициране и определяне на броя на ползвателите на организирани системи за събиране на отпадъци по населени места;
- Изготвяне на оценка на приложимост на предложените методи в Методиката за определяне на такса „Битови отпадъци“;
- Определяне на образуването на „ТБО“ на база количество образуван отпадък и прилагането му така, че събраната такса да покрива всички разходи за дейността;
- Актуализиране на Наредбата за местните данъци и такси;
- Подпомагане на дейността по управление на отпадъците, чрез образуването на отпадъците в продукт – при компостиране на растителни отпадъци - продажба на готов компост; при преработка на отпадъците - продажба на рециклируеми отпадъци.

С въвеждане на новите законодателни промени и принципи за управление на отпадъците се налага преразглеждане и разпределение на административния капацитет в Общината. Необходимо е предприемане на мерки относно:

- Определяне на лица, които да извършват административната дейност, свързана с Регионалното сдружение за управление на отпадъците;
- Отговорни лица за водене на точна ежемесечна отчетност по отношение на управлението на отпадъците;

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

- Определяне на отговорни лица и структури за изготвяне на програми, проекти, политики и цели по управлението на дейностите с отпадъците;
- Увеличаване на административния капацитет относно извършването на ежедневен контрол върху граждани и фирми при управлението на отпадъците и ефективно прилагане на общинската нормативна уредба;
- Постоянни обучения на длъжностните лица, отговорни за дейността за промените и спазването на нормативната уредба, различните форми и начини на финансиране на проекти, програми, стратегии, обучителни семинари за разработване на политики и системи за отпадъци и др., обучения, свързани с подготовка на проекти, провеждане на процедури за обществени поръчки и др.;
- Определяне на длъжностни лица, отговорни за изготвяне и предоставяне на ежемесечни справки за отпадъците до компетентните органи - РИОСВ и МОСВ;
- Отговорни звена за разработване на системи за мониторинг;
- Лица, отговорни за поддържането на публични регистри и данни за отпадъците;

Осигуряването на надеждни данни за образуваните, събраните, предадените за оползотворяване, рециклиране и обезвреждане отпадъци е най-важната основа в изграждане на политика за правилно третиране на отпадъците в Общината.

Чрез поддържането на актуални данни за отпадъците могат да се предвиждат и реализират различни концепции, програми и насоки за действие.

Примерни мерки, които Общината може да предприеме за това, са:

- Изготвяне и периодично актуализиране на регистър на видовете генерирани отпадъци, начина на тяхното третиране, източник на образуване и бъдещо планиране за управлението им;
- Извършване периодично на морфологичен анализ на образуваните отпадъци, чрез който да се следи за вида и състава на отпадъците;
- Осигуряване на обществен достъп на данни за отпадъците в общината;
- Поддържане на регистър на площадките в общината, на които могат да се предават за съхранение, оползотворяване или рециклиране различните потоци отпадъци;
- Обезпечаване на дейността на фирмите, ангажирани с извършването на дейностите по отпадъците;
- Изготвяне на справки и отчети относно процента на обхванато население от системите за разделно събиране на отпадъци, събраното количество от тях, оползотворения отпадък от системата и др.

Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 10. План за действие на община Мездра за управление на отпадъците.

Цел. 4. Превръщане на обществеността в ключов фактор за прилагане на йерархията на управление на отпадъците

8. Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

8.1. Въведение и основно положение

Участието на обществеността е най-важния фактор при управлението на дейностите по отпадъците.

Всички предвидени мерки и цели в настоящата програма и разработените подпрограми към нея са неизпълними без привличане на съдействие от граждани, фирми, организации и др. Именно за това е необходимо изграждане и поддържане на ефективна политика за работа с обществеността.

Взаимният обмен на информация между всички страни ще подобри организацията по управлението на отпадъците и ще подпомогне изпълнението на нормативните актове.

8.2. Цел на програмата

Стратегическата цел на подпрограмата е превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

Оперативната цел е подобряване на информираността и участието на населението и бизнеса относно дейностите по управлението на отпадъците.

8.3. Анализ и описание на съществуващото състояние

Общината е наложила през годините няколко кампании, които обхващат тематика за управлението на отпадъците и включват активно участие на населението.

Наложила се през годините инициатива, в която активно се включват гражданите, е националната кампания „Да изчистим България за един ден“. Общината активно участва в подготовката на мероприятията, като организира безплатно предоставяне на гражданите на

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

чували и ръкавици, необходими в деня на почистването, както и организация по събирането на събраните отпадъци.

Тези кампании, заедно с годишните пролетни и есенни почиствания в общината, се организират ежегодно и са станали традиция за гражданите, което е положителен показател за усилията, които се полагат, за да се привлече общественото внимание към дейностите по управлението на отпадъците.

Предприетите мерки обаче са недостатъчни предвид все по-нарастващите задължения на общините по третирането на отпадъците. Необходимо е увеличаване на кампаниите, чрез които да се ангажират възможно най-много граждани.

Дейностите по управлението на отпадъците в общината трябва да станат напълно прозрачни, като същевременно с това се дадат и повече възможности на населението за участие в процесите.

Необходимо е организиране на ежегодни информационни кампании и/или други дейности, чрез които населението да се запознава със задълженията както към него като генератор на отпадъци, така и към администрацията.

Примерни мерки, които Общината може да предприеме в тази насока, са:

- Поддържане на актуална информация за дейността чрез секцията в сайта на общината;
- Създаване на лесни и достъпни условия за предложения и участия на обществеността в изграждане на политиката за управление на отпадъци, в изготвяне на нормативни документи, програми, стратегии, насоки и др.;
- Организиране на различни мероприятия с участието на гражданите - ден на Земята (22 април), Световен ден на околната среда (5 юни), Седмица на мобилността (16-22 септември), кампании за почистване на отпадъци, конкурси, свързани с управлението на отпадъците, разяснителни кампании, празненства, обществени прояви и др.;
- Повишаване на екологичното съзнание чрез обучения и изготвяне на рекламни материали;
- Осигуряване и поддържане на „горещ зелен телефон“ за подаване на сигнали, жалби, мнения и предложения, свързани с управлението на отпадъците.

Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 10. План за действие на община Мездра за управление на отпадъците.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА
ОБЩИНА МЕЗДРА 2015-2020 Г.

Таблица 10. План за действие на община Мездра за управление на отпадъците за период 2016-2020 г.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОБЩИНА МЕЗДРА							ОБЩО (в хил. лв.)	7145						
ПОДПРОГРАМА №1 ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ							ОБЩО (в хил. лв.)	5						
Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка/действие	Бюджет (в хил. лв.)	Източници на финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорна институция	Срок за реализация				
						Индикатор	текущ	целови		16	17	18	19	20
Намаляване на вредното действие на отпадъците, чрез предотвратяване образуването им	Намаляване на количеството на отпадъци	Насърчаване на населението към използване на опаковки за многократна употреба, чрез обвързване с ТБО и провеждане на информационни кампании	5	Общински бюджет	Намаляване образуването на отпадъци и Поетапно преминаване към многократно използване на продукти и за многократна употреба	брой проведени информационни кампании	0	5	Община Мездра					
		Стимулиране на търговски магазини, предлагащи торбички за многократна употреба, чрез намаляване на ТБО	0		Предотвратяване образуването на отпадъци	дял магазини предлагащи тези продукти	0%	50%	Община Мездра					
		Оказано съдействие на община Враца за проектиране и изграждане на център за повторна употреба, за поправка и подготовка за повторна употреба, включително осигуряване на съоръжения и техника за целите на дейността за регион Враца	0		Решение на ОбС за подкрепа на проект	Издадено решение	0	1	Общински съвет Мездра					
	Намаляване на вредното	Осъществяване на периодичен контрол за недопускане образуването на нерегламентирани локални замърсявания	0		Осъществен контрол	Осъществен контрол	да	да	Община Мездра					

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

		Идентифициране, описание на всички ключови места, където е възможно образуване на локални замърсявания и периодичен мониторинг	0		Намаляване риска от изхвърляне на отпадъци и образуване на замърсявания	Изготвен списък с места за мониторинг	0	1	Община Мездра					
ПОДПРОГРАМА №2 ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ПОДГОТОВКА ЗА ПОВТОРНА УПОТРЕБА И ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ ОТ ХАРТИЯ, МЕТАЛИ, ПЛАСТМАСА И СЪТЪКЛО									ОБЩО (в хил. лв.)	30				
Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на риска за околната среда от	Достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали,	Оптимизиране на системата за разделно събиране на отпадъците, чрез разместване на съдове, добавяне на нови, увеличаване на точките и др.	10	Община Мездра и „Екопак“ АД	Осигурена достъпност до съдове за разделно събиране на БО	Годишен отчет на „Екопак“ АД	0	6	Община Мездра и „Екопак“ АД					
		Определяне на механизъм за обвързаност използването на съдовете за разделно събиране на отпадъци с такса „Битови отпадъци“ на определени групи като блок, кооперация, квартал, район и прилагането му	0		Определен механизъм за обвързаност използването на съдовете за разделно събиране на отпадъци с такса „Битови отпадъци“	Механизъм за обвързаност използването на съдовете за разделно събиране на отпадъци	0	1	Община Мездра					
		Организиране на кампании и конкурси с цел популяризиране и насърчаване на населението към използване на метода на разделното събиране и изхвърляне на отпадъците.	10	Общински бюджет	Организиране годишни кампании за разделно събиране на отпадъците	Брой проведени кампании	0	10	Община Мездра и „Екопак“ АД					

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Организиране на посещения от различни групи граждани на място до сепариращата инсталация за предварително третиране на отпадъците с цел проследяване пътя на отпадъка и мерките и методите на неговото третиране.	10	Общински бюджет	Организиране посещения на групи от населението за разделно събиране на отпадъците	Брой организирани посещения	0	5	Община Мездра; „Екопак“ АД;												
Извършване на периодичен контрол от страна на служители на администрацията и кметове на кметства по населени места за използването на съдовете за разделно събиране на отпадъците, и спазване на забраната за смесване на отпадъци, превантивни мерки за недопускане образуването на нерегламентирани сметища и/или замърсяване на почистени терени.	0		Извършен ежесмесечен контрол на използването на съдове за разделно събиране на отпадъци и нерегламентираните сметища	Брой констативни протоколи	0	100	Община Мездра												
Увеличаване размера на санкциите, заложи в Общинските наредби за смесването на определени отпадъци и изхвърлянето на рециклируеми и оползотворими такива в контейнерите за смесени отпадъци.	0		Използване на системата по предназначение; Увеличена наказателна отговорност	Променена нормативна уредба	0	1	Община Мездра												

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.**

		Оказано съдействие на община Враца за изграждане на инсталация за предварително третиране и сепариране на рециклируемите отпадъци и оползотворяване на битови отпадъци и предотвратяване на емисиите на парникови газове	0		Решение на ОбС за подкрепа на проект	Издадено решение	0	1	Общински съвет Мездра				
ПОДПРОГРАМА №3 ЗА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ И ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА БИОРАЗГРАДИМИТЕ И БИТОВИ ОТПАДЪЦИТЕ В Т.Ч. ЗА БИООТПАДЪЦИТЕ									ОБЩО (в хил. лв.)	1260			
Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на риска за	Достигане на целите и изискванията за биоразградимите отпадъци	Осигуряване на оборудване и транспортно средство за организиране на система за разделно събиране на биоотпадъци (закупуване на специални кафяви контейнери и транспортни средства)	250	Общински бюджет, ПУДООС, ОПОС	Изградена система за разделно събиране на биоотпадъци	закупени кафяви контейнери;	0	70	Община Мездра				
					закупено транспортно средство	0	1						
		Сметосъбиране и сметоизвозване на биоотпадъците	1000	Общински бюджет	Осигурено транспортиране на събраните разделно биоотпадъци до компостираща инсталация до гр. Враца	осигурено транспортиране биоотпадъци	не	да	Община Мездра				
		Организиране на интензивни разяснителни кампании сред населението за по-голяма ефективност на изградената система	10	Общински бюджет	Информираност на населението в Общината	брой проведени информационни кампании	0	10	Община Мездра				

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

	Изготвяне на графици за периода и честотата на събиране и извозване на биоотпадъците, дезинфекциране и измиване на съдовете, с цел недопускане на разпространение на зарази	0		Създаване на прозрачност при управление на биоотпадъците; Създадена ефективна система за разделно събиране на биоотпадъци	Изготвен годишен график	0	2	Община Мездра						
	Оказване на съдействие за изготвяне на предварителни прединвестиционни проучвания, техническа документация, анализи и проучвания и изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани биоразградими и/или зелени отпадъци на територията на община Враца	0		Изготвени проучвания, изготвен технически проект, подписан договор за финансиране, изградена компостираща инсталация	изготвени проучвания, технически проект, сключен договор	не	да	Община Мездра						
	Промяна на общинската нормативна уредба и поставяне на изисквания, срокове и наказателна отговорност към гражданите, относно ползването на системата.	0		Вменяване на задължения относно управление на биоотпадъците	изградена компостираща инсталация	0	1		Община Мездра					
	Анализ и проучване на възможностите, сключване на договор с изпълнител за оползотворяване на разделно събрани зелени отпадъци чрез биогаз инсталации.	0		Изготвени анализ и проучване, сключен договор с изпълнител	Актуализирана наредба за УО	0	1	Община Мездра						
					Сключен договор	0	1	Община Мездра						

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.**

ПОДПРОГРАМА №4 ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА И ЦЕЛИТЕ ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА СТРОИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ								ОБЩО (в хил. лв.)		0			
Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на риска за околната среда	Достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради.	Определяне на правила и изисквания за включване на рециклирани строителни материали в обществените поръчки за избор на изпълнител на СМР	0		Изпълнение на изискванията на законодателството	Изготвени правила	0	1	Община Мездра				
		Определяне на длъжностни лица за съгласуване и одобрение, както и за последващ контрол на планове за управление на строителни отпадъци	0		Изпълнение на целите за СО	Брой определени длъжностни лица	0	1	Община Мездра				
		Изменение на общинските наредби и вменяване на изисквания за задължения при третиране на строителни отпадъци и контрол от общинските длъжностни лица по спазването им	0		Променена местна нормативна уредба, повишен контрол върху дейностите на управление на СО	Актуализирана наредба за УО	0	1	Община Мездра				
		Водене на отчетност за количествата на предадени и оползотворени строителни отпадъци и за вложените рециклирани материали в строителството	0		Водене на отчетност и контрол върху СО	Брой отчети за образувани и третиранни СО	0	6	Община Мездра				
ПОДПРОГРАМА №5 ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА МАСОВО РАЗПРОСТРАННИ ОТПАДЪЦИ								ОБЩО (в хил. лв.)		10			
Увеличаване на количествата	Изпълнение на целите за рециклиране и	Провеждане на кампании сред населението за предаване на масово разпространени отпадъци от излезли от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО, НУБА и други)	10	Общински бюджет, ООп	Разделно събиране на масово разпространени отпадъци	Брой проведени кампании по предаване	0	10	Община Мездра и Организации по оползотворяване				

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

		Ежегодно актуализиране на списъка на точките за предаване на масово разпространени отпадъци и оповестяване	0		Разделно събиране на масла	Периодичен преглед	0	6	Община Мездра				
		Сключване на договори с организации по оползотворяване на НУБА и НУГ	0		Разделно събиране на НУГ	Сключен договор	0	2	Община Мездра				
ПОДПРОГРАМА № 6 ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ЙЕРАРХИЯТА НА УПРАВЛЕНИЕ НА ДРУГИТЕ ПОТОЦИ ОТПАДЪЦИ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ ДЕПАТА ЗА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ									ОБЩО (в хил. лв.)	5715			
Увеличаване на количествата на рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и	Подобряване на	Изпълнение на проекти за технологично обновление за подобряване на йерархията на управление на производствените отпадъци	500	ОПИК, ПРСР 2014-2020	Внедрени нови технологии, чрез които се подобрява йерархията на управление на отпадъците	Брой реализирани проекти	0	2	Бизнес организации				
	Подобряване на	Оказване на съдействие на община Враца за разширяване на регионалното депо за битови отпадъци за регион Враца	0		Решение на ОбС за подкрепа на проект	Издадено решение	0	1	Общински съвет Мездра				
	Подобряване на	Оказване на съдействие на община Враца за извършване на предварителни прединвестиционни проучвания и изграждане на инсталация за управление на сметищния газ за регион Враца	0		Решение на ОбС за подкрепа на проект	Издадено решение	0	1	Общински съвет Мездра				

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Сметосъбиране и сметоизвозване на смесени битови отпадъци до регионално депо	2550	Общински бюджет	Предоставяне на услуга за управление на битовите отпадъци	Брой години поддържана услуга	0	5	Община Мездра						
Осигуряване и периодична подмяна на съдове за събиране на смесени битови отпадъци	60	Общински бюджет	Общински бюджет	Брой подменени съдове	0	100	Община Мездра						
Осигуряване сметосъбиращ автомобил за системата за за събиране и извозване на смесени битови отпадъци	200	Общински бюджет	Общински бюджет	Брой доставен автомобил	0	1	Община Мездра						
Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депа за битови отпадъци	1425	Общински бюджет	Предоставяне на услуга за управление на битовите отпадъци	Брой години поддържана услуга	0	5	Община Мездра						
Обезпечения по чл. 60 от ЗУО, покриващи бъдещи разходи за закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото	60	Общински бюджет	Предоставяне на услуга за управление на битовите отпадъци	Брой години поддържана услуга	0	5	Община Мездра						
Отчисления по чл. 64 от ЗУО за депониране на битови отпадъци на регионалното депо за битови отпадъци	645	Общински бюджет	Предоставяне на услуга за управление на битовите отпадъци	Брой години поддържана услуга	0	5	Община Мездра						
Почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и други територии, предназначени за обществено ползване	275	Общински бюджет	Предоставяне на услуга за почистване на обществени площи	Брой години поддържана услуга	0	5	Община Мездра						

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

ПОДПРОГРАМА №7 ЗА ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ, ЗАПАЗВАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ОБЩИНАТА ПО УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИ							ОБЩО (в хил. лв.)			75			
Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.	Запазване и подобряване на административния капацитет на институциите отговорни за управлението на	Увеличаване броя на служебните лица, имащи статут на контролни органи и правомощия за съставяне на актове за административни нарушения	0		Упражняване на по-голям контрол при боравене с отпадъците	Брой служители с контролни функции	2	3	Община Мездра				
		Извършване на периодични обучения на длъжностните лица, отговорни за дейността, включващи промените и прилагането на нормативната уредба в областта, различните форми и начини на финансиране на проекти, програми, стратегии	50	Общински бюджет, ОПДУ	Подобряване на административния капацитет	Брой проведени обучения	0	5	Община Мездра				
		Обучителни семинари на длъжностни лица, свързани с подготовка на проекти за управление на отпадъците.	15	Общински бюджет, ОПДУ	Подобряване на административния капацитет	Брой проведени обучения	0	2	Община Мездра				
	Осигуряване на достатъчно и надеждни	Определяне на лица за поддържане на регистри и данни за отпадъците.	0		Прозрачност при управлението на отпадъците	Определено лице	0	1	Община Мездра				
		Изготвяне на регистър на видовете генерирани отпадъци, съдържащ начина на тяхното третиране, източник на образуване и бъдещо планиране за управлението им.	0		Създадена и ежегодно поддържана база данни за управлението на отпадъците	Изготвен регистър	0	1	Община Мездра				

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Подобрване на местната нормативна уредба за отпадъците, в т. ч. прилагане на принципа	Поддържане на актуални данни за събраните и предадените за оползотворяване количества на биоотпадъци, строителни отпадъци, ИУЕЕО, НУБА, негодните за употреба масла и нефтопродукти, НУГ	0		Създадена и ежегодно поддържана база данни за управлението на отпадъците	База данни за УО	0	1	Община Мездра; ООп						
	Изготвяне на актуален морфологичен анализ на смесените битови отпадъци към 2020 г., с който да се следи за вида и състава на отпадъците	10	Общински бюджет	Оценяване на постигнатите резултати от системите за разделно събиране на някои видове отпадъци	Брой изготвен морфологичен анализ	1	2	Община Мездра						
	Изготвяне на годишен отчет за изпълнение на програмата за управление на отпадъците	0		Прозрачност при управление на отпадъците	Брой изготвени отчети	0	5	Община Мездра						
	Прилагане на изготвената нова методика за определяне на такса“ битови отпадъци“ в Общината	0		Ефективно и коректно определяне на таксата	Актуализирана Наредба за МДТ	0	1	Община Мездра						
	Периодично актуализиране на наредбата за местните данъци и такси в частност за такса битови отпадъци	0		Ефективно и коректно определяне на таксата	Актуализирана наредба за такса битови отпадъци	0	1	Община Мездра; Общински съвет Мездра						
	Периодично актуализиране на наредбата за управление на отпадъците в съответствие с чл. 22 от ЗУО	0		Законосъобразно управление на отпадъците	Актуализирана наредба за УО	0	1	Община Мездра; Общински съвет Мездра						

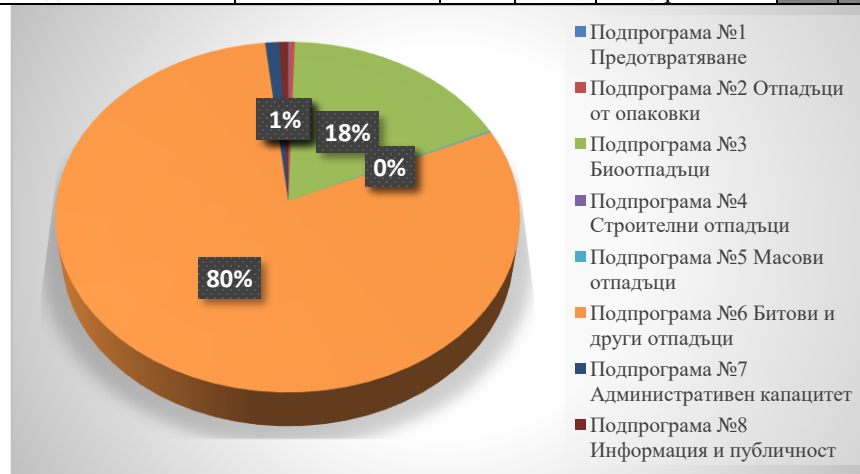

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.**

ПОДПРОГРАМА №8 ЗА ПРИЛАГАНЕ НА РАЗЯСНИТЕЛНИ КАМПАНИИ И ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА ПО ВЪПРОСИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ							ОБЩО (в хил. лв.)	50
Превръщане на обществеността във ключов фактор при прилагане йерархията на Подобряване на информираността и участието на населението и бизнеса относно дейностите по	Организиране на различни мероприятия с участието на гражданите (ден на Земята (22 април), Световен ден на околната среда – 5 юни, Седмица на мобилността 16-22 септември, кампании за почистване на отпадъци, конкурси, свързани с управлението на отпадъците, разяснителни кампании, празненства, обществени прояви и др.)	50	Общински бюджет	Създадени условия за привличане на населението	Брой организирани мероприятия	0	15	Община Мездра и местното население
	Поддържане на „горещия“ зелен телефон за подаване на сигнали, жаби, мнения и предложения, свързани с управление на отпадъците	0		Участие на гражданите при контрола на дейността	Поддържана телефонна линия	1	1	Община Мездра

Около 80% от финансовия ресурс за изпълнение на Програмата за управление на отпадъците на община Мездра са предвидени за управление на битовите неопасни и други отпадъци. Вторият най-значителен дял като финансов ресурс е предвиден за целта за предотвратяване на образуването на отпадъци. На следващо място с приблизително еднакви относителни дялове са програмите за биоотпадъци, разделно събрани. На последно място, но не по важност, са подпрограмите за повишаване на административния капацитет и информацията и публичността и строителни отпадъци

Фигура 1. Финансово разпределение на тежестта на подпрограмите

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2015-2020 Г.

VII. КООРДИНАЦИЯ С ДРУГИ ОБЩИНСКИ И РЕГИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

За ефективното стратегическото планиране на общинско ниво, съществено значение има връзката между отделните стратегически документи. Това обвързване допринася да бъде проследена съвместимостта на целите в отделните програмни документи, за да се избегнат противоречия и несъответствия, които са предпоставка за неефективно изпълнение и непостигане на заложените цели и резултати.

ПУО е също елемент от цялостната система за планиране на развитието на общината, региона и страната, поради което при разработването ѝ е проследена взаимовръзката на тази програма с други програмни документи с цел координация и съвместяване и с цел постигане на синергичен ефект от изпълнението им.

При разработване на програмата са взети предвид анализите и предвижданията, заложените цели и предвидените мерки за постигането им в следните стратегически документи в сектор отпадъци: Национален план за управление на отпадъците 2014-2020, Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци (НППОО), Национален стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г., Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Република България за периода 2011-2020 г, Национален план за управление на утайките от ПСОВ до 2020 г., Актуализиран национален план за действие по управление на устойчивите органични замърсители 2012-2020 г., Трети национален план за изменение на климата 2013-2020 г.

Предвидените мерките в отделните подпрограми, заложените срокове, средства и източници на финансиране, отговорни институции в плана за действие са съобразени и синхронизирани и с предвижданията, приоритетите, целите, мерките на следните стратегически документи на регионално и общинско ниво, които са относими и приложими за община Мездра: Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.; Регионален план за развитие на Северозападен район на планиране; Областна стратегия за развитие на област Враца за периода 2014-2020 г., Общински план за развитие на община Мездра за периода 2014-2020 г.

Заложеният финансов ресурс, необходим за реализиране на програмата, както и възможните източници на финансиране са предвидени с оглед периода на програмиране 2014-2020 г. и възможностите за ползване на средства от европейските структурни и инвестиционни фондове.

При разработването на ПУО са взети предвид и предшестващите Програма за опазване на околната среда 2011-2015 г. и Програма за управление на дейностите по отпадъци 2011-2015 г. с цел устойчивост, надграждане, предвидимост и последователност при провеждане на политиката на общината свързана с околната среда и в частност с отпадъците на територията на общината.

VII. СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, КОНТРОЛ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

1. *Наблюдение на изпълнението на програмата за управление на отпадъците*

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 12 от ЗМСМА, Общинският съвет е органът, който приема стратегии, прогнози, програми и планове за развитие на общината, които отразяват националните и европейските политики за развитие на местните общности. В изпълнение на това правомощие се разработва и приема и настоящата програма, като освен приемането ѝ следва да се обезпечи и процеса на нейното изпълнение и отчитане. Наблюдението и изпълнението на ПУО е отговорност на кмета на общината.

С оглед на действащата административна структура на Община Мездра, изпълнението на ПУО ще се осъществява от звено „Общинска екологична инспекция“, на който, съгласно действащия Устройствен правилник на общинска администрация на община Мездра са възложени функции, свързани с екологията и опазването на околната среда:

- разработва планове и програми за изпълнение на държавната политика в областта на опазване на околната среда на местно ниво, организира изпълнението им и реализира законовите задължения на общината в областта на опазване на околната среда;
- организира и контролира благоустрояването и комуналните мероприятия на територията на населените места;
- контролира състоянието на околната среда и дейностите по сметопочистване и сметоизвозване, като разработва програми и реализира мероприятия за опазването ѝ.

Контролът върху работата на отдела и служителите в него ще се осъществява от **ресорния заместник-кмет**, на който съгласно устройствения правилник са възложени следните функции:

- ръководи, организира и контролира работата на общинската администрация в областта на управление на отпадъците, въпросите, свързани с опазването, възстановяването, възпроизвеждането и развитието на околната среда, специализираните общински предприятия и контролира приложението на наредбите на Общинския съвет, които ги регламентират.

Наблюдението и контролът са неразделна част от процеса на изпълнение/реализиране на ПУО и чрез тях се цели да се предостави на компетентните местни органи: Общинския съвет, Кмета на общината, служителите от общинска администрация, както и на всички заинтересовани страни – социално-икономическите партньори и структури на гражданското общество, ранна информация за напредъка или липсата на напредък по постигане на заложените в програмата цели и резултати, на ефективността на нейната реализация. Получената информация се използва за целите на управлението - осъществяване на контрол и вземането на управленски решения относно

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

продължаването, изменението, допълването или прекратяването на реализацията на съответната политика или програма.

За осъществяването на мониторинга на програмата е необходимо да се приемат и въведат в практиката на администрацията на Община Мездра **правила за мониторинг, контрол и оценка при изпълнението на програмата**, които могат да бъдат конкретно разписани за политиката по управление на отпадъците или общо за политиката по околна среда, но могат да бъдат и правила, които се прилагат от общинската администрация и по отношение на другите конкретните политики.

Правилата трябва подробно да описват отговорностите на съответните структурни звена и служители в общината за набиране на необходимата информация със съответните срокове, както и за обобщаването ѝ и подготовката на годишен отчет пред общинския съвет за изпълнението на общинската програма за управление на отпадъците. В правилата трябва да се определят обхвата на информацията, която ще се събира, източниците на данни и графика за предоставяне на информацията. Обхватът и източниците на необходимите данни ще се обуславят от включените в програмата цели и мерки и избраните индикатори за изпълнение на мерките и за постигане на програмните цели. Осигуряването на достатъчно и надеждни данни в единен формат за образуване, състав, събиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъците е от съществено значение за проследяване на напредъка при постигане на целите и осъществяване на контрол по изпълнение на мерките. За целта е целесъобразно да се изготвят въпросници (формуляри), които ще се попълват от звената, които имат отношение към изпълнение на включените в програмата мерки. С оглед на това, че за някои мерки ще се налага измерване на информираността, развитието на социалните нагласи и участието на населението и бизнеса при изпълнение на мерките за отпадъците, целесъобразно е общината да обмисли възможността за събиране на качествени данни за нивото на разбиране и участие на различни групи от населението в изпълнение на включените в програмата мерки. Това може да стане чрез социологически проучвания или анкетни допитвания.

По отношение на графика за предоставяне на информацията, свързана с текущото наблюдение на изпълнението на програмата за управление на отпадъците, подходящо е събирането и систематизирането на информацията да се извършва на база шестмесечие, след което да се обобщат и анализира за цялата година.

Източниците на информация за стойностите на индикаторите за наблюдението на изпълнението на ПУО, ще се базират на данни на Националния статистически институт, на официалната статистика на други централни, териториални държавни органи, агенции и институции, имащи правомощия и осъществяващи мониторинг и контрол на околната среда (МОСВ, ИАОС, РИОСВ), на общинската информационна система и информация от различните дирекции и отдели в общината, както и на данни от други надеждни национални, регионални и местни източници на информация. В процеса на наблюдение общинската

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

администрация осигурява участието на организации, физически и юридически лица, като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност.

2. **Контрол и отчитане на изпълнението на програмата за управление на отпадъците**

Орган за контрол по изпълнение на програмата за управление на отпадъците е общинският съвет. Кметът на общината информира ежегодно общинския съвет и обществеността за изпълнението на програмата през предходната календарна година.

За периодичното отчитане изпълнението на програмата е предвидено да се изготвя **годишен отчет**. Годишният отчет ще се изготвя от звено „**Общинска екологична инспекция**“ до края на месец март на следващата година на база на събраната и анализирана през годината информация и на база проследяване на индикаторите за нейното изпълнение. Отчетът се изготвя на достъпен език и стил и се препоръчва да включва графики, фигури, таблици, които да илюстрират напредъка по изпълнение на мерките и целите. Това е необходимо за по-доброто разбиране на съдържанието от страна на неспециалисти в областта на отпадъците и от широката общественост.

Годишният отчет за изпълнение на програмата за управление на отпадъците съдържа информация относно: общите условия за изпълнение и промени в социално-икономическите условия в общината; действия, предприети от общината за осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на програмата; създадени механизми за събиране, обработка и анализ на данни; преглед на проблемите, възникнали в процеса на изпълнение на програмата през съответната година, и предприетите мерки за преодоляването им; резултати от извършени оценки и тематични допитвания към края на отчетната година; напредък по изпълнение на целите и мерките в програмата; заключение и приложения.

Годишен отчет се публикува на официалната страница на общината за информиране на обществеността и заинтересованите страни.

Партньорският модел на управление е необходим за бъдещото развитие на Община Мездра. В процеса на изпълнение на политиката, свързана с управлението на отпадъците на територията на общината, са въвлечени разнородни по своите интереси и функции заинтересовани страни - институции, организации, административни звена, общности (групи) от различни юридически и физически лица, които имат конкретен интерес във връзка с реализацията на тази публична политика и са нейни поддръжници или противници. С помощта на партньорството може да се осъществи целенасочено взаимодействие между тях, което ще гарантира успешното ѝ изпълнение и постигане на заложените резултати. Главната цел на действията за прилагане на принципа за партньорство е да се осигури прозрачност и да се информират заинтересованите страни и участниците в процеса на формирането и прилагането на тази политика, относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивират заинтересованите страни за активно участие в процеса на нейната реализация.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Сайтът на общината трябва да се актуализира непрекъснато, тъй като той е основен източник за информация, относно развитието на общината и дейността на общинската администрация, свързана с изпълнение и отчитане на стратегическите политики и документите за изпълнението им и в частност политиката по управление на отпадъците.

Ефективен канал за информация са и презентационните материали и брошури, като се препоръчва такива да бъдат залагани като средство за информация и публичност във всички проекти, които ще се изпълняват и са включени в плана за действие към програмата и Общинския план за развитие на община Мездра 2014-2020 г. В допълнение, за прилагане принципа на партньорство е препоръчително засилване на сътрудничеството с местни сдружения с цел увеличаване на гражданското участие в процеса по реализация на програмата и включване на всички заинтересовани страни чрез организиране на обществени обсъждания, кръгли маси, форуми и други подходящи форми на участие.

3. Процедура за актуализация на програмата

Съгласно чл. 52, ал. 3, т. 2 от ЗУО, Програмата за управление на отпадъците се актуализира при промяна във фактическите и/или нормативните условия:

- в резултат от въздействието на „външни“ фактори - например промени в изискванията на европейското и българското законодателство, които налагат промяна в поставените в програмата стратегически и специфични цели и в съответните програмни мерки;
- в резултат на фактори, свързани с изпълнението - значително изоставане в изпълнението на програмните мерки и/или липса на напредък за постигане на целевите индикатори, въпреки изпълнението на програмните мерки, което налага прилагането на допълнителни мерки към вече приетите или замяна на някои от приетите мерки, които не дават очаквания предварително резултат.

Целесъобразно е, с оглед значението на изпълнението на целите в общинските програми за управление на отпадъците за изпълнение на националните цели, които страната докладва пред ЕК, да се изготви *междинна оценка* на програмата след изтичане на тригодишен срок от нейното изпълнение, която ще посочи тенденциите и степента на изпълнение на програмните цели след края на 2017 г. В съответствие с изводите от междинната оценка може да се извърши *актуализация* на програмата, ако се налага. Ако обаче в резултат на промени в обстоятелствата се налага да се направи актуализация в друг времеви период, то тя може да се извърши по всяко време от изпълнението на общинската програма за управление на отпадъците. Процедурата за актуализация на общинската програма за управление на отпадъците следва процедурата за разработване и одобрение на програмата. Актуализацията на програмата също трябва да премине през обществени консултации и да се приложи законодателството за екологична оценка на планове и програми, след което да се одобри от общинския съвет и да се публикува за информация на обществеността.

IX. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Анализи на състоянието на управлението на отпадъците

1.1. Анализ и оценка на действащото законодателство и програмни документи

1.1.1. Анализ на националната и общинската нормативна рамка

Национална нормативна рамка

Като страна член на ЕС, България е задължена да спазва и прилага общата политика на ЕС, свързана с околната среда, която включва и отпадъците като фактор, влияещ върху състоянието ѝ. Европейските стратегически документи от последните години променят философията и подхода към отпадъците - от целенасочено управление на отпадъците като фактор, увреждащ околната среда, към политика на предотвратяване на тяхното образуване и ефективното им използване като ресурси. В тази връзка и законодателството на Съюза в сектора търпи бурно развитие, като от по-общи разпоредби през 70-те години, целящи намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда, днешният законодателен пакет съдържа конкретни изисквания и количествени цели за намаляване депонирането на отпадъци, за рециклиране и оползотворяване на специфични отпадъчни потоци и за предотвратяване образуването на отпадъци.

Обсъждат се и има голяма вероятност за промени в европейското законодателство в сектор „Отпадъци“, целящи още по-висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве, както и преход от управление на отпадъците към устойчиво управление и по-ефективно използване на ресурсите и по-конкретно се очаква да бъдат приети:

- допълнителни ограничения относно депонирането на отпадъци;
- специални разпоредби за намаляване на употребата и предотвратяване на отпадъци от полиетиленовите торби за еднократна употреба;
- ограничения за изгаряне на отпадъци, които могат да бъдат рециклирани;
- въвеждане на по-високи цели за рециклиране на битовите отпадъци и особено на пластмасовите отпадъци;
- въвеждане на количествени цели за предотвратяване на образуването на отпадъци, особено за пластмасови, битови/хранителни и опасни отпадъци;
- по-високи цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъци от опаковки, ИУМПС.

Основният нормативен документ в сектор „Отпадъци“ е *Директива 2008/98/ЕО* на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви, известен също като Рамковата директива за отпадъците или РДО. Преработената Рамкова Директива за отпадъците се прилага от 12 Декември 2010 г. и въвежда нови разпоредби с цел стимулиране на предотвратяването на образуване на

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

отпадъци и рециклирането като част от йерархията на отпадъците, изясняването на ключови понятия, като дефинициите за отпадък, оползотворяване и обезвреждане, както и установяване на подходящи процедури, приложими за странични продукти и край на отпадъка.

Задача на държавите-членки е да приложат европейското право в областта на околната среда като отчитат спецификите на съответната държава, свързани със законодателството, административни структури, регионални или местни условия или някаква друга причина. Съгласно чл. 40 на Рамковата директива за отпадъците 2008/98/ЕО тя трябва да бъде транспонирана от държавите-членки до 12.12.2010 г.

Редица други директиви регулират специфичните потоци от отпадъци - например, отпадъци от титаниев диоксид, опаковки и отпадъци от опаковки, полихлорирани бифенили (ПХБ) и полихлорирани терфенили (ПХТ), отпадъчни батерии и акумулатори, канализационен шлам, излезли от употреба превозни средства (ИУПС), отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО) и ТОЗ (трайни органични замърсители).

Една последна група от директиви регулира операциите по третиране на отпадъците: изгаряне, съвместно изгаряне на отпадъци и депониране на отпадъци чрез заравяне. Регламент (ЕО) №1013/2006 покрива трансграничните превози на отпадъци.

Задължението на държавите членки за създаване на план за управление на отпадъците е указано в Директива 2008/98/ЕО от 19 ноември 2008 г. за отпадъците, която отмени предходните определени Директиви.

Директивата е приложима спрямо всяко вещество или предмет, които са изхвърлени от своя притежател, или които техният притежател възнамерява или се изисква да изхвърли. Тя не е приложима обаче спрямо газообразните и течни отпадъци или спрямо определени категории отпадъци (например, радиоактивни отпадъци) и други групи отпадъци (отпадъци от минно-добивни индустрии, животински трупове и селскостопански отпадъци, отпадни води).

Съгласно член 13, държавите членки трябва да предприемат необходимите мерки за да гарантират, че управлението на отпадъците се изпълнява без да застрашава човешкото здраве, без да уврежда околната среда и по-специално без риск за водите, въздуха, почвите, растенията или животните, без да причинява смущения от шум или миризми и без да засяга по неблагоприятен начин околната извънградска местност или местоположения, представляващи специален интерес.

Други ключови цели на Директивата за управление на отпадъците са изложени в чл. 4 (йерархия на отпадъците) с последващи разпоредби за превенция на отпадъците (член 9) и за повторната употреба, оползотворяване и рециклиране (членове 10 и 11), и изискванията за депониране на отпадъци (член 12).

Йерархията на отпадъците представя общ приоритетен ред на най-добрите цялостни становища за околната среда в законодателството и политиката по отпадъците. Най-висок приоритет се дава на превенцията на отпадъците, следвана от подготовката за

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

повторна употреба, рециклиране или друг вид оползотворяване, напр. оползотворяване за енергийни цели. Оптималното окончателно депониране е в дъното на тази йерархия. Целта на въвеждането на йерархията за отпадъците е да отдели икономическия растеж от негативните въздействия върху околната среда вследствие на използването на природните ресурси и превръщането на ЕС в едно „рециклиращо” общество.

При планирането на дейностите по управление на отпадъците се прилагат като *критерии за съобразност на предлаганите решения* следните принципи:

- **“Предотвратяване”** - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.
- **“Разширена отговорност на производителя”** и **“замърсителят плаща”** –лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве.
- **“Превантивност”** – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.
- **“Близост”** и **“самодостатъчност”** – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близо до мястото на тяхното образуване, като отпадъците, генерирани в ЕС, трябва да бъдат третирани в рамките на Съюза.
- **„Участие на обществеността“** – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост имат възможност да участват в разработването на плановете за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

Рамковата директива за отпадъците определя различни форми на третиране, относими към управлението на отпадъците. Тя прави разграничение между оползотворяване (определено като „всяка операция, главният резултат от която е, че отпадъците служат за полезна цел, заменяйки други материали, които иначе биха били използвани, за да изпълняват определена функция, или подготовката на отпадъците за изпълняване на подобна функция, в съоръжението, или в по-широки граници на икономиката”, от рода на рециклиране и изгаряне с оползотворяване на енергия) и депониране (форми на депониране на отпадъци, при които ресурсите на отпадъците не се оползотворяват, от рода на изгаряне без оползотворяване на енергия и депониране).

Превенцията на отпадъците, като ключов стратегически елемент от европейската политика по отпадъците, става все по-важна. Ясно е, че генерираното количество отпадъци нараства всяка година. Тъй като една от основните цели на ЕС е да гарантира икономическия растеж и просперитет, наложително е икономическият растеж да не се ограничава от генерирането на отпадъци. Инициативите за превенция на отпадъците са насочени не само към промишления сектор чрез насърчаване на ползването на по-чиста технология, но и към училищата и частните домакинства чрез кампании за повишаване на осведомеността.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Оползотворяването на отпадъците допринася както за усвояване на ресурсите, съдържащи се в отпадъците, така и за спестяване на непокътнатите природни суровини.

Рамковата директива за отпадъците, както и някои директиви на Европейския съюз за специфичните потоци от отпадъци включват конкретни цели за оползотворяване, рециклиране и повторна употреба. Преглед на общите и конкретни цели и съответните години, през които последните следва да бъдат постигнати, е представен в следващата таблица 11.

Таблица 11. Цели в законодателството на ЕС за отпадъците

Вид отпадък	Година	Минимално Оползотворяване	Минимално рециклиране	Степен на събиране
Опаковки	2008	60%	55%	
Автомобили	2015	95%	85%	100%
Електроника	2006	70%	50%	Мин. 4 кг ./жител годишно
Батерии	2011		50 % до 70 % (ефикасност)	
	2012			25%
Гуми	2016			45%
	2006	0 депа за гуми		
Биологични отпадъци, отклонени от депата за отпадъци	2006	Намаляване до 75 % спрямо нивото от 1995 г.		
	2009	Намаляване до 50 % спрямо нивото от 1995 г.		
	2016	Намаляване до 35 % спрямо нивото от 1995 г.		
Комунално- битови Отпадъци	2015	Разделно събиране: като минимум: хартия/метал/пластмаса/стъкло		
	2020	50 % рециклиране на комунално-битовите отпадъци		
Отпадъци от строителство или разрушаване	2020	70 % рециклиране/ оползотворяване на материалите от отпадъците от строителство или разрушаване		

Източник: Регламенти и Директиви на ЕС

Създадената с приетия през 2003 г. **Закон за управление на отпадъците** (Обн. ДВ. бр. 86 от 30 септември 2003 г. и неколккратно изменяян и допълван частично и непълно) правна рамка относно управление на отпадъците в страната, следваше да се преосмисли и осъвременени в контекста на изискванията на новата директива. Анализът на естеството и обхватът на необходимите промени показва, че тяхното въвеждане налага изготвянето на изцяло нов закон и не може да бъде осигурено чрез изменение и допълнение на съществуващия Закон за управление на отпадъците. Новият закон беше приет и обнародван в ДВ. бр. 53 от 13 юли 2012 г. и влезе в сила от 13.07.2012 г. Той цели:

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

- хармонизиране на изискванията на националното законодателство с изискванията на ЕС в областта;
 - разширяване обхвата на съществуващите системи за разделно събиране на отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали, в т.ч. отпадъци от опаковки;
 - създаване на механизми за финансиране;
 - засилване на партньорството между общините при изграждане на система от регионални съоръжения;
 - ограничаване на рисковете за околната среда при транспортиране и третиране.
- Законът съдържа основно промени, насочени към:
- формулиране на ясни задължения за кметовете на общини за управление на битовите отпадъци.

Прилага се нова 5-степенна йерархия при управление на отпадъците:

1. Предотвратяване на образуването на отпадъци
2. Повторна употреба
3. Рециклиране
4. Оползотворяване за получаване на енергия
5. Обезвреждане чрез депониране

Тя определя предотвратяването на образуването на отпадъци като първи приоритет и изисква повторната употреба и рециклирането на материалите да бъдат предпочетени пред оползотворяване на отпадъците за получаване на енергия. Отклонения от тази йерархия се допускат за специфични потоци от отпадъци, когато това е оправдано по причини, като техническа пригодност, икономическа перспективност и опазване на околната среда. В тази връзка се изисква разработване на програма за предотвратяване на отпадъците за общината.

Действащият Закон за управление на отпадъците прецизира задълженията на кметовете на общини за управление на отпадъците, като въведе изисквания за постигане на цели за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци. Кметовете на общините се задължават да осигурят площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци, строителни отпадъци, отпадъци от черни и цветни метали и други, във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители, на територията на общината. Законът запази съществуващите изисквания за създаване на сдружения на общини с цел изграждане и експлоатация на обща инфраструктура за третиране на битови отпадъци, но бяха приети разпоредби, детайлизиращи този процес. Запазиха се съществуващите отчисления за битови и строителни отпадъци, обезвреждани на регионални и общински депа, като се предоставиха по-големи възможности на общините за разходване на събраните средства. Законът предвиди стимули за общините за достигане на по-високи нива за рециклиране на отпадъците чрез намаляване на отчисленията.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Въвеждат се задължителни за постигане цели, свързани с:

- **подготовката за повторна употреба и рециклиране** на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса, и ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35% от общото количество на същите отпадъци, образувани в България през 1995 г.;
- **системите за разделно събиране на битовите отпадъци** от домакинствата трябва да обхващат най-малко 6 000 000 жители на територията на страната, като задължително включват всички населени места с население, по-голямо от 5000 жители, и всички курортни селища;
- **рециклиране и оползотворяване на материали от неопасни строителни отпадъци** в количество най-малко 70% от общото им тегло.

Облекчени са процедурите по издаване на разрешения за дейности с отпадъци с цел намаляване на административното натоварване на бизнеса. Създадени са ясни правила за кандидатстване и получаване на разрешение.

Законът запази съществуващите изисквания към дейностите и площадките за черни и цветни метали, приети с последното изменение на отменения Закон за управление на отпадъците през 2011 г., в т.ч. разполагане на площадките единствено в индустриалните зони на населените места и въведе допълнителни ограничения към предаването на отпадъци от черни и цветни метали срещу заплащане от физически лица и забрана за заплащане в брой по сделки с такива отпадъци.

Законът цели подобряване на контрола върху дейностите с отпадъци от черни и цветни метали и ограничаване на възможностите за предаване на отпадъци с неясен произход от физически лица.

Законът определи дейностите с отпадъци, за които се изисква разрешение, условията за кандидатстване и неговото издаване, отказване, изменение и отнемане. Разшири се обхватът от дейностите, за които не се изисква разрешение чрез замяната му с регистрационен режим, като тази промяна засяга основно дейностите по оползотворяване на неопасни отпадъци в случаите, определени с Директива 2008/98/ЕС. Прецизираха се условията за регистрация и прекратяване на регистрацията и се въведе принципът на мълчаливо съгласие за всички регистрационни режими. Запази се съществуващият разрешителен режим за всички дейности с опасни отпадъци.

Предвиди се разработването и приемането на основните стратегически документи - Национален план за управление на отпадъците и на Програма за предотвратяване образуването на отпадъци.

Законът за управление на отпадъците освен изискванията на РДО въведе и изискванията на редица директиви, които са изчерпателно изброени в §2 от Допълнителните разпоредби.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Общинска нормативна рамка

Законът за управление на отпадъците регламентира следните задължения и отговорности на кмета на общината:

1. организира управлението на битовите и строителните отпадъци, образувани на територията на общината, съобразно изискванията на ЗУО и приета от общинския съвет наредба;

2. осигурява условия, при които всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица, притежаващи разрешение по чл. 35 от ЗУО за извършване на дейности по отпадъци, на които е предоставено право да извършват дейности по тяхното събиране, транспортиране, оползотворяване и/или обезвреждане;

3. отговаря за осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;

4. събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им;

5. почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;

6. избора на площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци;

7. организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община;

8. разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло;

9. организирането на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци;

10. изпълнението на решенията по чл. 26, ал. 1 от ЗУО на общото събрание на регионалните сдружения по чл. 24, ал. 1, и съдейства за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба;

11. организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци извън обхвата на наредбите по чл. 13, ал. 1 от ЗУО и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане;

12. разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане;

13. осигуряването на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места;

14. почистването от отпадъци на общинските пътища в съответствие с чл. 12 от ЗУО;

15. осигуряването на информация на обществеността за изпълнението на всички задължения и отговорности, вменени му от ЗУО чрез интернет страницата на съответната община, както и по друг подходящ начин;

16. поддържането на регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на съответната община;

17. предотвратяването на изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища и организиране на почистването им;

18. организира изпълнението на задълженията си за участие в системите за разделно събиране по чл. 19, ал. 3, т. 6 от ЗУО, като сключва договори при условия и ред, определен с решение на общинския съвет.

За ефективното изпълнение на задълженията на органите на местно самоуправление и местна администрация регламентирани в ЗУО, Общинският съвет на основание чл. 22, ал. 1 от ЗУО, приема наредба, с която определя условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, на своя територия, разработена съгласно изискванията на закона и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, както и заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на Закона за местните данъци и такси. С наредбата се уреждат и изискванията към площадките за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло, в т. ч. условията за регистрация на площадките, както и условията за предаване на отпадъци на площадките за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогобаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места.

Към настоящия момент в Община Мездра са приети и действащи следните наредби от Общинския съвет, които съдържат разпоредби, свързани с дейностите по управление на отпадъците:

1. Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Мездра (в сила от 19.01.2014 г., изм. и доп. с Решение № 563/26.06.2014 г.);

1. Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на Община Мездра (в сила от 28.11.2013 г., посл. изм. и доп. с Решение №777 от 25.06.2015 г.)

Наредбите са в пълно съответствие с новия ЗУО и в частично с промените в ЗМДТ по отношение на новите разпоредби относно формирането на таксата за битови отпадъци. Наредбите са публикувани и достъпни за гражданите и заинтересованите

лица, органи и организации на интернет страницата на общината (<http://mezdra.bg/>) в раздел „Документи“ на секция „Общински съвет“.

Формулирани са следните предложения и препоръки:

- По отношение на Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Мездра (в сила от 28.11.2013 г., посл. изм. и доп. с Решение №524 от 31.05.2018 г.)

Наредбата ще трябва да се измени и допълни с оглед измененията в чл. 67, ал. 2 от ЗМДТ, свързани с определяне размерът на таксата в случаите, когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци, като се изчака приемането на Методика за изготвяне на план-сметката с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които служат за определяне размера на таксата за битови отпадъци, която се очаква да влезе в сила от 01.01.2020 г.

1.1.2. Програмни документи на национално и общинско ниво

Национални програмни документи

Националният план за управление на отпадъците (НПУО) е план на прехода от управление на отпадъците към ефективно използване на отпадъците като ресурс и устойчиво развитие чрез предотвратяване на образуването им, доколкото е възможно. Успешното изпълнение на плана ще доведе до предотвратяване и намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и човешкото здраве и намаляване на използването на първични природни ресурси.

НПУО е част от цялостната национална система за планиране. При разработване на плана са взети предвид основните постановки на Националния стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г., Националния стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Република България за периода 2011-2020 г., както и проекта на Национален план за управление на утайките от ПСОВ. НПУО е разработен и в тясна координация с Третия национален план за изменение на климата 2013-2020 г., и по-конкретно в частта, отнасяща се до емисии на парникови газове от Сектор „Отпадъци“. Взети са предвид и предвижданията на Националната програма за реформи на Република България в изпълнение на Стратегия „Европа 2020“, Национална програма за развитие: България 2020, Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г. и Националния план за действие по управление на устойчивите органични замърсители 2012-2020 г.

НПУО е напълно съобразен с основните цели в европейското екологично право в сектор „Отпадъци“ и съдържа ключови цели, за постигането на които в НПУО и НППОО са предвидени програми от мерки.

За първи път в България бе разработена и Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци (НППОО) в съответствие с изискванията на Рамкова

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

директива за отпадъците и на чл. 50 от ЗУО. НППОО е неразделна част от НПУО и определя мерки за прилагане на най-високото ниво в йерархията на управление на отпадъците.

НПУО и НППОО като неразделна негова част са разработени за периода 2014–2020 г. Крайният срок на плана съвпада с периода на програмиране и ползване на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г.

Общински програмни документи

Общините са отговорни за събирането на отпадъците на тяхната територия, като извършват тази дейност самостоятелно или чрез регионални сдружения. По силата на чл. 52 от ЗУО те са длъжни да изготвят програма за управление на отпадъците, чиято структура, цели и предвиждания отговарят на НПУО, включително на ППО, която по силата на ЗУО е неразделна част от НПУО.

През 2011 г. с Решение на Общински съвет - Мездра е приета Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на община Мездра за период на действие 2011-2015 г. **По отношение на изпълнението на програмата всяка година са изготвяни отчети за изпълнението ѝ, като част от отчетите за изпълнението на общинската програма за опазване на околната среда.**

Изготвянето и приемането на такива отчети за изпълнението на програмата за управление на отпадъците е необходимо, за да се констатира на годишна база изпълнението ѝ. Препоръчва се в тяхното съдържание да са включени конкретни и точни данни, да се правят сравнения на данни и постигнати резултати с предходни години, да се формулират оценки и изводи, конкретни предложения за промени и действия по изпълнението на програмите.

Настъпилите промени в законодателството по управление на отпадъците и изтичането на периода на действие на съществуващата Програма за управление на дейностите по отпадъци на Община Мездра 2011-2015 г. налагат разработването и приемането на нова програма.

През 2016 г. с Решение на Общински съвет - Мездра №41 с Протокол 10 от 26.05.2016 г. е приета Общинска програма за управление на отпадъците на община Мездра с период на действие 2016-2020 г.

1.2. Анализ на отпадъците

Анализът на битовите отпадъци е ключов анализ за разработването на общинската програма и дава отговор на следните въпроси:

- Какви са количества и тенденциите на различните потоци отпадъци в общината за анализирания период.
- Какви са количествата образувани отпадъци в общината и каква е нормата на натрупване.
- Какъв е морфологичният състав на образуваните битови отпадъци в общината.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

- Какви са количествата повторно използвани, рециклирани, оползотворени и обезвредени битови отпадъци за разглеждания период и какви са тенденциите в третирането на битовите отпадъци.
- Каква е степента на изпълнение на целите, които са поставени пред общината в съответствие с националното законодателство и разпределението на ангажиментите между общините в дадена РСУО, ако те са одобрили споразумение за такова разпределение.

1.2.1 Анализ на битовите отпадъци

Съгласно Допълнителните разпоредби на ЗУО *битови отпадъци (БО)* са “отпадъците от домакинствата” и “подобни на отпадъците от домакинствата” (това са отпадъците, образувани от домакинствата и отпадъците, образувани от фирми и други организации, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, с изключение на производствените отпадъци и отпадъците от селското и горското стопанство). На територията на община Мездра се образуват различни по характер и вид отпадъци. Тенденциозното им нарастване или пък намаляване е зависимо от няколко фактора: разположение на населените места, инфраструктура, плътност на застрояване, брой на населението в тях, дейността на населението като източник на образуването, икономическото положение в сравнение с това в страната.

Информацията за количество генерирани битови отпадъци по населени места в общината се предоставя от оператора на регионалното депо за отпадъци и от общинска администрация Мездра. Основните източници на битови отпадъци са: приблизително 80% от населението и около 20% от търговски, административни, социални, фирмени и други подобни обекти.

Система за събиране и третиране на отпадъци

В община Мездра е въведена система за събиране и транспортиране на битови отпадъци, като в системата са включени всички 28 населени места, т. е. относителният дял на населението, обхванато в организирана система е за събиране и транспортиране на БО, е 100%.

Генерираните отпадъци на територията на община Мездра се събират и извозват от общинско предприятие „Чистота” и се предават в регионалния център за третиране при с. Косталево, където се сепарират механично, а остатъците се депонират на регионалното депо.

Периодичност за извозване на отпадъците:

- В общинския център са формирани 5 зони за извозване на генерираните отпадъци. От централна градска част отпадъците се извозват ежедневно, а от останалите зони се обслужват един път седмично;
- Села – всяко от населените места в община Мездра се обслужва два пъти месечно.

Количество на събраните смесени битови отпадъци

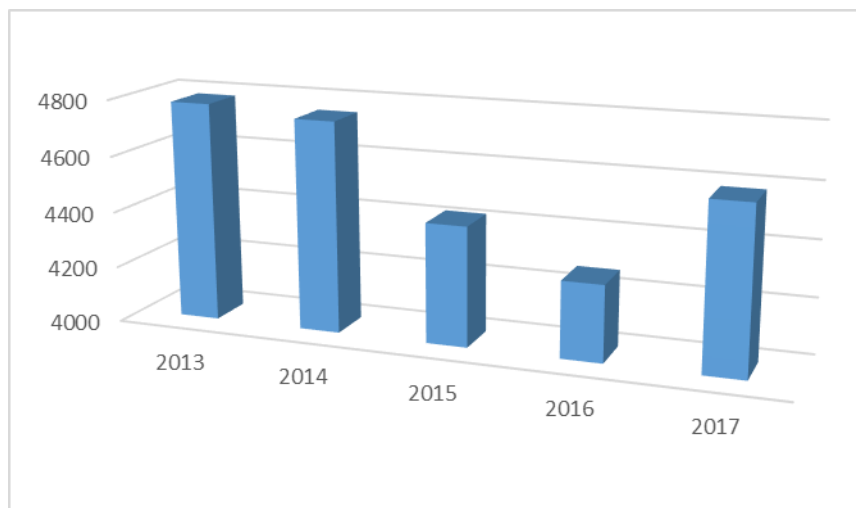
В таблицата по-долу са представени данни в отношение събраните количества смесени битови отпадъци и нормата на натрупване за общината, областта и страната.

Таблица 12. Събрани смесени битови отпадъци и норма на натрупване в Мездра

Показател	2013 г.	2014 г.	2015	2016	2017
Количество смесени битови отпадъци (в т.) в община Мездра	4781	4750	4425	4271	4587
Количество разделно събрани битови отпадъци (в т.) в община Мездра	49	79	11	41	77
Общо количество генерирани битови отпадъци (в т.) в община Мездра*	4830	4829	4436	4312	4664
Средногодишно население (в ч.) в община Мездра	20813	20357	19898	19427	18956
Норма на натрупване (в кг./ч./год.) в община Мездра	232,07	237,22	222	220	242

Източник: Община Мездра, НСИ

Данните за количеството на събраните смесени отпадъци за периода 2013-2017 г. показват устойчива низходяща тенденция до 2017 г. Намалението на количеството на отпадъци пряко кореспондира и с тенденцията на намаление на населението.

Фигура 2. Общо количество генерирани битови отпадъци (в т.) в община Мездра²

Нормата на натрупване на община Мездра е със сравнително устойчиви стойности през годините и средна стойност – 230,65 кг./ж./год.). При сравнителната съпоставка на

² Източник: Община Мездра, НСИ

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

данните за нормата на натрупване на отпадъците в общината се забелязва, че тя е сравнително близка до тази на областта и по-ниска от средната за страната. В годините в периода 2013-2017 г. показва колебливи стойности.

Морфологичен състав на отпадъците

Показателят морфологичен състав характеризира количеството на отделните компоненти спрямо общото количество на отпадъците (хартия, хранителни отпадъци, пластмаси, текстил, стъкло, метали, опасни отпадъци и др.). Данните за морфологичния състав са необходими при избор на системи за разделно събиране на отпадъци или при оптимизация на въведените такива. Има важно значение при определяне на метода за предварително третиране и обезвреждане на отпадъците, включително вида и капацитета на съоръженията.

През 2016 г. за община Мездра доклад за морфологичния състав на отпадъците Анализът за морфологичен състав на отпадъците е извършен от външен изпълнител по договор.

Община Мездра, условно според прилаганата за изследване *Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, утвърдена със Заповед № РД-744/29.09.2012 г. на министъра на околната среда и водите*, спада към група II – населени места от 3 до 25 хиляди жители, с балансирано високо и ниско строителство в границите между 40 и 60%, с преимуществено градски тип население и до 40% селски тип в по-малките населени места. Жизненият стандарт е около и под средния за страната.

На таблицата по-долу са представени данни за морфологичния състав за трите изследвани сезона за 2016 г. и са визуализирани на фигурата под нея:

Таблица 13. Морфологичен състав на отпадъците на община Мездра за 2016 г.

Вид отпадък	Пролет		Лято		Есен		Зима		Средно	
	Кг	%	Кг	%	Кг	%	Кг	%	Кг	%
Хранителни	66,00	10,44%	127,60	16,45%	117,00	13,09%	78,00	10,44%	388,60	12,75%
Хартия и картон	50,00	7,91%	47,00	6,06%	49,00	5,48%	64,00	8,57%	210,00	6,89%
Пластмаса	69,00	10,92%	104,00	13,41%	71,00	7,95%	90,00	12,05%	334,00	10,96%
Текстил	21,00	3,32%	30,00	3,87%	32,00	3,58%	38,00	5,09%	121,00	3,97%
Гума	15,00	2,37%	9,00	1,16%	11,50	1,29%	13,00	1,74%	48,50	1,59%
Кожа	1,00	0,16%	11,00	1,42%	11,50	1,29%	13,00	1,74%	36,50	1,20%
зелени отпадъци	76,00	12,03%	100,00	12,89%	117,00	13,09%	40,00	5,35%	333,00	10,92%
Дърво	7,00	1,11%	22,00	2,84%	35,00	3,92%	11,00	1,47%	75,00	2,46%

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Съкло	77,00	12,18%	42,00	5,41%	47,00	5,26%	88,00	11,78%	254,00	8,33%
Метал	10,00	1,58%	15,00	1,93%	16,50	1,85%	11,00	1,47%	52,50	1,72%
Инертни отпадъци	48,00	7,59%	68,00	8,77%	97,00	10,86%	85,00	11,38%	298,00	9,78%
Опасни домакински отпадъци	3,00	0,47%	5,10	0,66%	7,00	0,78%	7,00	0,94%	22,10	0,73%
Други	189,00	29,91%	195,00	25,14%	282,00	31,56%	209,00	27,98%	875,00	28,71%
Общо	632,00	100,00%	775,70	100,00%	893,50	100,00%	747,00	100,00%	3048,20	100,00%

Източник: Доклади по договор между „Екопроект” ООД и община Мездра за изготвяне на анализ на морфологичен състав на битовите отпадъци

Като основен извод може да направим, че най-голяма част от отпадъците са хранителни, пластмаса, градински, стъклени и инертни (отпадъци от строителство, от домашен ремонт) – около 80% от всички отпадъци. Делът на отпадъците, които могат да се рециклират и ползват повторно (хартия, картон, стъкло, метали, пластмаси) е 32%. Голяма част от хранителните и градинските отпадъци (29%) от своя страна подлежат на компостиране и използване на получения компост.

Разделно събиране на отпадъците. Количества повторно използвани, рециклирани, оползотворени и обезвредени битови отпадъци

В община Мездра е въведена **система за разделно събиране на отпадъците от опаковки** от 2007 г. Сключен е договор с организация по оползотворяване „Екопак“ АД Системата включва 35 точки с общо 103 трицветни контейнери, разположени на територията на гр. Мездра, което прави относителен дял на обхванатото население – 50% през 2014 г.

На таблицата по-долу са представени данни за разделно събраните отпадъци в общината.

Таблица 14. Разделно събрани отпадъци в община Мездра (контейнери)*

Вид на отпадъка (в т.)	2013 г.	2014г.	2015	2016	2017
Общо количество генерирани битови отпадъци (в т.) в община Мездра	4781	4750	4436	4312	4664
От които разделно събрани битови отпадъци от контейнери:	48,84	79,3	11	41	77
Отпадъци от хартия и картон	25,58	17,78	3.65	15.00	12.00

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Отпадъци от пластмаси и метал	12,14	18,45	3,22	13.00	14.00
Отпадъци от стъкло	11,12	43,07	3.90	13.00	12.00

Източник: Община Мездра по справки от ООп за разделно събиране на отпадъците „Екопак“ АД и пунктове за доброволно предаване на разделно събрани отпадъци, разположени в община Мездра

По данните от таблицата може да се направи извод, че стойностите варират и в повечето случаи най-голямо е събраното количество от хартия и картон в контейнерите за разделно събиране на отпадъци от опаковки.

По отношение на информацията от пунктовете за доброволно предаване, най-голямо е количеството, предадено от метали. Пунктовете за доброволно предаване приемат разделно събрани отпадъци и от жители и фирми от други общини и затова не може да се направи да се съотнесе цялото количество за община Мездра.

Система за разделно събиране и транспортиране на биоразградими и зелени отпадъци все още не е изградена, като няма и налични съдове и транспортни средства за това.

В община Мездра не е и реализирана система за домашно компостиране.

1.2.2. Анализ на утайките от ПСОВ

На 30.06.2015 г. в гр. Мездра бе открита Пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ). Пречиствателната станция е с проектен капацитет 15 984 еквивалент жители и е изградена на левия бряг на река Искър по проект „Доизграждане на канализационна мрежа и изграждане на ПСОВ – Мездра”, реализиран от Община Мездра през периода 2012-2015 г. със средства по Оперативна програма „Околна среда” на Европейския съюз, от държавния бюджет на Република България и собствено съфинансиране.

Поради този факт до периода на откриване на ПСОВ на територията на общината не са генерирани отпадъци от утайки от ПСОВ, а информацията за генерираните утайки до края на 2015 г. все още не е налична. Прогнозна стойност на генерираната утайка за една година е между 500 и 550 т.

1.2.3. Анализ на строителните отпадъци

Със ЗУО от 2012 г. се направиха значителни промени в ангажиментите на общините относно строителните отпадъци. По отношение на генерираните строителни отпадъци, общината има пряк ангажимент към строителните отпадъци в малки количества, генерирани от ремонтните дейности на домакинствата. В този смисъл анализът и прогнозите са фокусирани върху този поток строителни отпадъци.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Изпълнението на дейностите по третиране на ТБО и строителни отпадъци се осъществяват от Общинско предприятие “Чистота”. За оползотворяването или обезвреждането на битовите и строителните отпадъци могат да се сключват договори с лица, притежаващи разрешение по реда на чл. 37 от ЗУО или комплексно разрешително по реда на глава седма, раздел II от ЗООС. Общинско предприятие “Чистота” е отговорно за поддръжката и експлоатацията на градското депо за строителни и неопасни производствени отпадъци, намиращо се на стара кариера имот №011003 местност ”Рудината”. На депото се приемат отпадъци след представяне на разрешение, издадено от Общината или след разпореждане от Общината. Общинско предприятие “Чистота” води отчетна книга за постъпилите отпадъци, която съдържа информация за произход, вид и количества на отпадъците.

Последните актуални данни за количествата за депонирани отпадъци са представени по-долу:

Таблица 15. Количество на събраните строителни отпадъци в община Мездра

Показател	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Строителни отпадъци (в т.)	996	909	811	896	941

Източник: Община Мездра чрез общинско депо за строителни и производствени отпадъци

От представените данни може да се направи извод, че количествата на събраните строителни отпадъци показват колебливи стойности в последните години на изследвания период, но варират между 800 и 1 000 т. годишно.

Образуваните строителни отпадъци на територията на община Мездра са предимно от юридически лица от строителна дейност. Незначителна част от тях са формирани от физически лица вследствие на ремонтни дейности. Много често, населението събира смесено строителните отпадъци с битовите.

1.2.4. Анализ на производствените отпадъци

Производствените предприятия на територията на общината образуват предимно отпадъци с характер на битови, специфично масово разпространени и рециклируеми отпадъци. Фирмите изготвят годишни отчети и ги представят пред ИАОС. Следва да се отбележи, че не всички фирми изпълняват задълженията си да предоставят необходимата информация за генерираните от тях отпадъци в ИАОС.

Редът за организация на дейностите по третиране на производствени и опасни отпадъци е регламентиран в Наредбата за управление на отпадъците в община Мездра. В съответствие с нея производствените отпадъци, които нямат характер на опасни отпадъци, се депонират на общинското депо за строителни и неопасни производствени отпадъци.

1.2.5. Анализ на опасните отпадъци

Наредбата за управление на отпадъците на територията на община Мездра регламентира реда и начина за организация на дейностите по третиране на масово разпространени отпадъци“ в т.ч. отпадъци от батерии и акумулатори; отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ЕЕО); отработени масла и отпадъчни нефтопродукти; отпадъци от моторни превозни средства; излезли от употреба пневматични гуми.

Масово разпространените отпадъци се събират отделно от другите отпадъци и не се изхвърлят в съдовете за битови отпадъци.

По отношение на масово разпространените отпадъци са сключени договори с „АВТОРЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ” АД за ИУМПС и с „ЕКОБУЛТЕХ” АД, гр. София за ИУЕЕО.

В публичния регистър на лицата³, които пускат на пазара батерии и акумулатори, електрическо и електронно оборудване, гуми, полимерни торбични и минерални или синтетични масла на територията на община Мездра няма регистрирани юридически лица.

1.3. Анализ на инфраструктурата за управление на отпадъци

Анализът на инфраструктурата по управление на отпадъците е един от най-ключовите анализи. Той дава отговори на следните въпроси:

- Какви са тенденциите и настоящата ситуация по отношение на осигуряване от общината на инфраструктура за отпадъци, чието управление е от компетенциите на местните власти.
- Осигурената, изградената и в процес на планиране, осигуряване и изграждане инфраструктура достатъчна ли е за третиране на отпадъците на територията на общината и за постигане на количествените цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъците, поставени пред местните власти.
- Необходима ли е допълнителна инфраструктура за подобряване на услугите и постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците, в т.ч. по потоци отпадъци.
- Какви са основните изводи и препоръки за бъдещи действия.

1.3.1. Инфраструктура за битови отпадъци

Анализът на инфраструктурата за управление на битовите отпадъци дава информация за два основни компонента на инфраструктурата:

1. Площадки, съоръжения и инсталации за третиране на битовите отпадъци;
2. Съдове и техника за събиране и транспортиране на битовите отпадъци.

³ Източник: Публични регистри, които поддържа ИАОС на следната страница: <http://eea.government.bg/bg/nsmos/waste>

Основни технически характеристики и капацитет на инфраструктурата за третиране на битови отпадъци

В тази част на анализа се представят данни за съществуващата инфраструктура в общината и тази, за която има готовност да се изгради.

Депо за битови отпадъци

Община Мездра е включена в регионална система за управление на отпадъците – регион Враца, заедно с община Враца. Изграден е регионален център за третиране на отпадъците намиращ се на територията на община Враца при с. Косталево, който включва:

- Инсталация за сепариране на битови отпадъци, производство на RDF;
- депо за третиране на неопасни отпадъци.

Регионалното депо за неопасни отпадъци се намира на около 4 км. от гр. Враца и на 2000 м от главен път Е-79 ,свързващ Враца със София. На територията му се намира старото неорганизирано сметище на гр. Враца, което е рекултивирано. Площадката на депото се намира в местността “Пискавец” в землището на с. Косталево. Теренът на който е разположена площадката е собственост на община Враца. Регионалното депо граничи със следните обекти и територии: на изток с река Косталевска, на север с “Агроекохим” и “Хевекта “ ООД, на юг с ж. п. линията Враца – Мездра, на запад с туристически обект “Ботев път. Обектът не засяга защитени територии. Общата площ на площадката на депото е 131.912 дка. Включително старото сметище, което е рекултивирано на I - ви етап от усвояването на депото.

На депото се извършват дейности по обезвреждане чрез депониране, обозначени с код D5 (специално проектирани депа) на битови и производствени отпадъци, съвместими с типа и условията за експлоатация на съоръжението.

Депото представлява комплекс от геотехнически съоръжения, включващ клетки за депониране на неопасни отпадъци, стопански двор, в който са построени административно-стопанска сграда, КПП и електронна везна (60 т.), складове, дезинфекционен трап, автомивка, навес-гараж, каломаслоуловител, помпена и тласкателна станция, охранителни канавки, газоотвеждаща система (5 бр. газови кладенци), два броя ретензионни басейни, четири броя мониторингови кладенци за подземни води, ограда, лесозащитен пояс, инсталация за изгаряне на биогаз, която ще започне да функционира след окончателното завършване на газоотвеждащата система.

Регионално депо за неопасни отпадъци на Общини Враца и Мездра е с капацитет: 491 491 тона:

- Клетка №1.1 - капацитет: 45 896 тона, 102 t/24h;
- Клетка №1.2 - капацитет: 114 961 тона, 102 t/24h;
- Клетка №2.1 - капацитет: 165 312 тона, 102 t/24h;
- Клетка №2.2 – проектен капацитет: 165 312 тона, 102 t/24h.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Клетка №2.2 не е изградена и за нея няма изготвена подробна техническа документация.

Регионалното депо за битови отпадъци на общините Враца и Мездра е изградено и въведено в експлоатация от м. октомври 2000 г., като през 2015 г. отпадъците се депонират в кл. 2.1 на регионалното депо със срок на експлоатация 7 години и с обща площ 20.208 дка. Общата площ на депото е 131,912 дка.

Делът на количеството на предадени отпадъци на регионалната инсталация от община Мездра, възлиза на 22% от общото количество за годината.

Претоварни станции

На територията на община Мездра няма изградени претоварни станции. Поради изграденото на Депо за неопасни отпадъци в община Враца и близостта на землищата на села от община Мездра не е необходимо изграждане на такава.

Инсталации за биоразградими и за биоотпадъци

Инсталация за биоразградими и за биоотпадъци не е изградена на територията на регионалната система за управление на отпадъците регион Враца. Взето е решение да се подготви техническа документация за изграждане на компостираща инсталация, с която да се кандидатства в рамките на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г.

Инсталации за предварително третиране/сепариране, сортиране и други за битови отпадъци

На 06.03.2014 г. е въведена в експлоатация сепариращата инсталация находяща се в пределите на РДНО-Враца и Мездра. Същата се експлоатира от „Екобулсорт“ ЕАД, съгласно договор с Община Враца. През 2014 г. в сепариращата инсталация са постъпили 18 013,840 т. битови отпадъци. От община Враца постъпилото количество е 13 934,420 т., а от община Мездра 4 079,420 т. Общото количество третирани отпадъци с произход от бита е 17 976,480 т. Наличните отпадъци към 31 декември на отчетната година /необработени и останали на склад/ са 37,360 т.

Площадки за предаване на разделно събрани битови отпадъци, които общината е осигурила за населени места над 10 000 жители

Тъй като населението на гр. Мездра надвишава 10 000 жители е осигурена площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, находяща в град Мездра, ПИ с идентификатор 1884, кв.101Г, с площ 2995 кв.м., част от територията на бивш завод ”Юшан”

Основният извод е че населението на общината е осигурено с площадка за предаване на разделно събрани отпадъци, в т.ч. масово разпространени отпадъци.

Инсталации за оползотворяване на сметищен газ

В община Мездра няма налична такава инфраструктура. Препоръчва се да се разгледа въпроса на заседание на Регионалното сдружение за управление на отпадъците

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.**

Враца и да се вземе решение за възлагане на предварително проучване на възможностите за оползотворяване на сметищен газ от РД.

Инвестицията ще има значителен многостранен ефект: от една страна ще спомогне за опазването на околната среда, от друга ще донесе икономически ползи за общините и увеличи техните приходи. Тази инфраструктура е от значение, особено за националната политика за намаляване на емисиите на парникови газове, както и за получаване на приходи в подкрепа на политиката на общината за управление на отпадъците.

Контейнери и транспортни средства за събиране на отпадъци, включително за разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци и опасни отпадъци

По-долу са представени данните за наличните транспортни средства и съдове в общината.

Таблица 16. Транспортни средства за събиране на битовите отпадъци

№	Транспортно средство
1	Вр.9614 ВА - ИСУЗУ - полезен товар 3,5 т.
2	Вр.1132 ВР - ГАЗ-извозва 4 куб.контейнери
3	Вр.5917СА - МАН - извозва 4 куб.контейнери
4	Вр.4827АХ - МАН - полезен товар 5,6 т.
5	Вр.8624ВТ - МАН - полезен товар 12,5 т.
6	Вр.1394СА - МАН полезен товар 10 т.

Източник: Община Мездра,

Таблица 17. Налични съдове за събиране на битови отпадъци в община Мездра

№	Вид на контейнерите	Материал	Собственост	Обем (m ³)	Брой	Честота на обслужване на контейнерите ⁴ , определена по видове съдове
1.	Кофа тип «Мева»	ламарина	ОбП»Чистота»	0,1	5813	0,5
2.	контейнер	ламарина	ОбП»Чистота»	4	51	0,5
3.	Контейнер тип »Бобър»	ламарина	ОбП»Чистота»	1,1	466	1
4.	Контейнер	ламарина	ОбП»Чистота»	2,5	7	0,5
5.	Контейнер тип »Иглу»	пластмаса	«Екопак – България» АД	2,5	103	0,5

Източник: Община Мездра

Таблица 18. Налични съдове за събиране на отпадъци от опаковки – контейнери тип „Иглу“ в община Мездра

Населено място	Жълти	Сини	Зелени
----------------	-------	------	--------

⁴ Данните за честотата на събиране на отпадъците са попълнени на седмична база.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

гр. Мездра	34	34	35
------------	----	----	----

Източник: Община Мездра, чрез отчет на „Екопак“ АД

От представените таблични и графични данни могат да се направят следните изводи:

- Общината е осигурена със съдове за събиране на битови отпадъци и не е необходимо да се предвиждат нови, а само периодична подмяна на амортизираните;
- Необходимо е закупуване на сметосъбиращ автомобил за нуждите на населените места в общината;
- Не са налични съдове за домашно компостиране и за биоразградими отпадъци

1.3.2. Инфраструктура за отпадъци от строителство и разрушаване

С приетия през 2012 г. ЗУО отпадна задължението на общините да осигуряват депа за строителни отпадъци.

В община Мездра все още се експлоатира градското депо за строителни и неопасни производствени отпадъци, намиращо се на стара кариера имот №011003 местност ”Рудината”. Към момента има капацитет да поема отпадъци.

1.3.3. Инсталации и съоръжения за третиране на утайките от ГПСОВ

В община Мездра е изградена ГПСОВ, като през 2015 г. влиза в експлоатация. Новата ПСОВ на град Мездра ще осигури по-екологосъобразно третиране на утайките.

1.4. Анализ на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците, с акцент върху контролните функции

Анализът на институционалния капацитет има за цел да установи евентуални недостатъци и несъответствия в капацитета на общината в сферата на управлението на отпадъците.

Отговорните лица по управлението на дейностите с отпадъците са: Общински съвет, кмет на общината, кметове на населени места, както и специалистите от Общинската екологична инспекция.

Към Общински съвет Мездра функционира постоянна комисия по устройство на територията, опазване на околната среда и инфраструктурата, състояща се от 12 общински съветници.

Контролните функции по дейностите за управление на отпадъците в рамките на общината имат кмета на общината, специалистите от общинската екологична инспекция, а конкретно по населени места кметовете на населените места.

1.4.1. Функции за управление на отпадъците

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

С въвеждането на нови изисквания в европейското, съответно и националното законодателство, непрекъснато се увеличава необходимостта от наличие на определено звено в общинската административна структура, което да има както основна функция - да подпомага по същество определените със съответните специализирани нормативни актове по управление на отпадъците, така и спомагателна функция, изразяваща се в съдействие, координация, техническа помощ и др. Основни и спомагателни функции имат следните направления:

- Общинска политика за отпадъците - изготвяне на планови и нормативни документи в областта на управлението на отпадъците;
- Дейности, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, третиране на отпадъци;
- Финансово обезпечаване - разработване на годишни план-сметки, определяне на годишните такси за свързаните с отпадъци услуги и други;
- Дейности по наблюдение и контрол - извършване на контрол и инспекции, в това число превантивен, текущ и последващ контрол, и координация с други органи, налагане на санкции;
- Дейности за информиране и привличане на обществеността - обществени консултации и привличане на обществеността, информационно-разяснителни дейности и кампании.

С оглед на действащата административна структура на Община Мездра, **изпълнението на ПУО** ще се осъществява от служители от **Общинската екологична инспекция**, на която са възложени следните функции, свързани с екологията и опазването на околната среда:

- Събира информация за състоянието на околната среда в общината;
- При непосредствена опасност, съществено замърсяване или увреждане на околната среда незабавно информира кмета на общината и съдейства за предприемане на мерки за предотвратяване на евентуални вредни последици;
- Контролира състоянието на компонентите и факторите на околната среда и източниците на замърсяване на територията на общината;
- Съставя свои програми и графици във връзка с контрола по опазването на околната среда на територията на общината;
- Контролира събирането и обезвреждането на битовите и строителните отпадъци на територията на общината.

В допълнение, служителите от Общинската екологична инспекция:

- Участват в дейността по разработване на екологичната политика и програми на общината;
- Извършват проверки по опазване на околната среда в общината;

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

- Приемат и реагират своевременно на предложения и сигнали от граждани и юридически лица подадени устно, писмено или на “зеления телефон “ на инспекцията;
- Участват в съвместни проверки с представители на РИОСВ, РИОКОЗ, РПУ, Държавно горско стопанство и други;
- Изучават опита в работата на аналогичните структури в други общини и региони в страната;
- Извършват всички онези действия, които закон или поднормативен акт ги задължава.

В общината няма създаден регистър на обекти, които подлежат на контрол, но е осигурен т.нар. „зелен телефон”, на който гражданите могат да подават сигнали за нарушения и да правят предложения, свързани с дейностите по третиране на битовите отпадъци и поддържане чистотата на населените места.

Във връзка с предотвратяване възникването на нерегламентирани сметища, има създадена със Заповед на кмета комисия, която да извършва проверки по подадени сигнали на граждани и да се съставят актове на нарушителите.

1.4.2. Състояние на човешките ресурси с възложени функции за отпадъци

В момента двама служители извършват контролна дейност по отпадъците. Анализът на количествените характеристики на човешките ресурси показва, че броят на служителите, пряко отговорни за опазването на околната среда и управлението на отпадъци в частност, е недостатъчен спрямо разширяващите се ангажименти на общините в сферата на управлението на отпадъците.

Препоръчва се увеличаването на щатната бройка (поне с още 1 бр.) на служителите в Общинската екологична инспекция и отделянето на самостоятелна длъжност за управление на отпадъците, която да обхваща изпълнението на дейности, свързани с тази политика на общината. Допълнителен мотив към препоръката е широкият спектър на направленията, за които отговаря инспекцията.

За повишаване на професионалната квалификация и качествените характеристики на служителите, ангажирани с управлението на отпадъците, се препоръчва включването на дейност за повишаване на професионалната квалификация чрез проект, например по ОПДУ, и осигуряване на посещения на семинари и курсове за обучение и квалификация, в следните направления:

- компетентност при разработване на нормативни актове, указания, планове и програми по управление на отпадъците на местно ниво;
- упражняване на ефективен контрол и извършване на проверки за спазване на изискванията по управление на отпадъците;
- въвеждане на разделно събиране на отпадъците;
- регионално управление на отпадъците;

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

- събиране, обработка, анализиране и докладване на данни;
- подготовка, разработване, оценка и управление на проекти за изграждане на инфраструктура за събиране, съхраняване и третиране (оползотворяване/обезвреждане на отпадъци, в това число и операциите по временно оползотворяване или обезвреждане на отпадъци);
- процедурите и условията за кандидатстване по различни Оперативни програми;
- провеждане на процедури и сключване на договори за възлагане на дейностите по управление на отпадъците;
- прилагане на схеми за публично-частни партньорства.

Материално-техническата и информационна обезпеченост на персонала, пряко ангажиран с изпълнение на функциите, е достатъчна и не е необходимо да се предвиждат мерки в тази насока.

1.5. Анализ и информация за замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване

Рекултивирано е старото сметище за битови отпадъци на град Мездра на етап Биологична рекултивация (огледни грижи – до 2018 г.)

Тъй като все още се използва общинското депо за строителни отпадъци до 2020 г. за него не се предвижда рекултивация.

Често срещан проблем е образуването на локални замърсявания на местата на старите селски сметища. Кметовете и кметските наместници са с възложени функции по наблюдение и контрол за предотвратяване възникването на такива замърсявания.

1.6. Анализ на организационните схеми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите

1.6.1. Анализ на схемите за управление на отпадъците

С Наредбата за определянето на местните такси и цени на услуги и администрирането им на територията на община Мездра, посл. изм. и доп. Решение №777 по Протокол №49/25.06.2015 г. на ОбС се уреждат отношенията, свързани с определянето и администрирането на местни такси и цени на предлаганите от общината услуги, реда и срока на тяхното събиране, в това число местните такси и цени на услуги, касаещи управлението на отпадъците. Таксата се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места.

Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно - сметосъбиране и сметоизвозване; обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения; чистота на териториите за обществено ползване. Таксата се заплаща от: собственика на имота,

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

ползвателя - при учредено вещно право на ползване, концесионера - при предоставяне на особено право на ползване – концесия. Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план - сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за: 1. Осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци – контейнери, кофи и други; 2. Събиране включително разделно на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им; 3. Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от Закона за управление на отпадъците; 4. Почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Размерът на таксата в частите за „сметосъбиране и сметоизвозване” и за „обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения” се определят, както следва:

- за жилищни и вилни имоти на граждани, както и за жилищните имоти на предприятията – пропорционално върху данъчната оценка съгласно чл. 20 и чл. 21 от ЗМДТ;

- за нежилищните имоти - в левове според количеството в зависимост от броя и вида на съдовете за изхвърляне на битовите отпадъци. Когато не може да се установи за всеки отделен имот вида и броя на използваните съдове размерът на таксата се определя пропорционално върху данъчната оценка по чл. 20 и чл. 21 от ЗМДТ.

Таксата за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване в населените места се определя в левове пропорционално върху данъчната оценка по чл. 20 и чл. 21 от ЗМДТ;

Когато таксата (в частта на услугите „сметосъбиране и сметоизвозване” и „обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения”) се определя според количеството на битовите отпадъци лицата по чл. 16 подават декларации по местонахождението на имота до 30 ноември на предходната година. В декларацията се посочва вида и броя на съдовете за изхвърлянето на битовите отпадъци, които ще се използват през годината съобразно обявената честота на извозване на битовите отпадъци. Когато лицето по чл. 16 не е подало декларация в срок, декларирало е по малко от необходимия брой от съответния вид съдове за битови отпадъци или не изхвърля битовите отпадъци в определените за целта съдове, то заплаща годишната такса върху данъчната оценка по чл. 20 и чл. 21 от ЗМДТ. От размера на дължимата годишна такса се приспада платената част, като върху разликата се дължат лихви, съгласно сроковете за плащане.

Освобождават се от такса за битови отпадъци, считано от 01.01.2014 г.:

- община Мездра за имотите публична общинска собственост (освен ако имотът не е даден за ползване или управление на друго лице и това не е освободено от плащането на такса битови отпадъци):

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

- читалищата;
- молитвените домове, храмове и манастири, в които се извършва богослужерна дейност на законно регистрираните вероизповедания в страната;
- музеите, галериите, библиотеките.

Таксата се събира с намаление, в случаите когато собственикът /ползвателят/ на имота е декларирал и прилага разделно събиране на отпадъците, при условия и по ред и в размер, определен с отделна наредба на общинския съвет по чл. 19 от Закона за управление на отпадъците.

Не се събира такса битови отпадъци за услугите сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане на битови отпадъци в депа за имоти, които няма да се ползват през цялата година и е подадена декларация за това до края на предходната година и когато са спазени следните условия:

- жилището не е декларирано като основно;
- декларацията да е подписана от всички собственици или ползватели на имота и същия като цяло да не се използва през цялата година.

Такса сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения се заплаща 50% от физическо лице навършило 65 години, ползващо имота само и е единствен собственик на същия. В този случай, собственикът на имота подава заявление-декларация до кмета на общината за гр. Мездра, кмета на кметството и кметския наместник, в срок до края на предходната година.

Собственикът на новопридобити имоти дължи такса от началото на месеца, следващ месеца на придобиване на имота. Когато ползването е започнало преди окончателното завършване на сградата, таксата се дължи от началото на месеца, следващ месеца, през който ползването е започнало. За сгради, подлежащи на събаряне, таксата се дължи включително за месеца, през който е преустановено ползването ѝ.

Физически и юридически лица, които имат задължения към община Мездра не могат да ползват облекченията по този раздел.

Таксата се заплаща на две равни вноски в следните срокове: от 1 март до 30 юни и до 30 октомври на годината, за която е дължима.

В обобщение, измененията на чл. 67, ал. 2 от ЗМДТ в сила от 01.01.2015 г., свързани с определяне размера на таксата в случаите, когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци, размерът на таксата се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет, която не може да бъде данъчната оценка на недвижимите имоти, тяхната балансова стойност или пазарната им цена, не са спазени в Наредбата за определянето на местните такси и цени на услуги и администрирането им на територията на община Мездра и следва наредбата да бъде актуализирана.

1.6.2. *Икономически инструменти и стимули в сектора на управлението на отпадъците*

Таксата за битови отпадъци се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план сметка, включваща необходимите разходи за: осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други за обществени места, обществени заведения, паркове и градини; събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им; проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране, оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от Закона за управление на отпадъците; почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване. Общинският съвет взема решение за размера на таксата за организирано сметосъбиране, сметоизвозване, депониране и поддържане на чистота.

Размерът на промила за такса битови отпадъци за 2015 г. за физически лица и предприятия, юридически лица се определя по населени места.

Анализ на приходите е показан на следната таблица:

Таблица 19. Приходи от такса битови отпадъци по групи потребители

Приходи от такса битови отпадъци	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Общо приходи от такса битови отпадъци (лв.):	631 831	624 508	819 034	640 764	655 594
В т.ч. от:					
Домакинствата	411 374	370 493	381 744	383 510	405 446
Юридически лица	220 457	254 015	437 290	257 254	250 148

Източник: Община Мездра

През периода 2010-2014 г. **приходите от такса битови отпадъци** в община Мездра имат колебливи стойности – най-висока събираемост е отбелязана през 2012 г. (819 034 лв.), а най-ниска – през 2011 г. (624 508 лв.). При **домакинствата** най-висока събираемост е отчетена през 2014 г. (405 446 лв.), а най-ниска – през 2011 г. (370 493 лв.). При **юридическите лица** най-висока събираемост е отчетена през 2012 г. (437 290 лв.), а най-ниска – през 2010 г. (220 457 лв.).

Разходите за управление на отпадъците, осъществени от община Мездра за периода 2010-2014 г. са представени на следващата таблица:

Таблица 20. Разходи за управление на отпадъците

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Общо разходи за управление на отпадъците (лв.)	661 504	686 965	925 999	740 888	857 823
В т.ч. за:					

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Закупуване на съдове за битови отпадъци (вкл. за колелета на контейнери)	2 340	4 852	12 848	7 725	11 273
Сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци	341 006	422 251	713 174	491 476	508 666
Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депа за битови отпадъци	294 650	158 063	160 077	218 674	284 776
Санитаране, закриване и рекултивация на незаконни сметища	-	-	-	-	-
Обезпечения по чл. 60 от ЗУО, покриващи бъдещи разходи за закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото	-	15 316	12 748	12 419	9 222
Отчисления по чл. 64 от ЗУО за депониране на битови отпадъци на регионалното депо за битови отпадъци	-	8 121	38 807	10 870	128 783
Зимно и лятно почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване	23 508	101 799	39 900	230 013	53 108

Източник: Община Мездра

От данните в таблицата могат да бъдат направени следните изводи относно разходите за управление на отпадъците, извършени в периода 2010-2014 г.:

- Общият размер на извършените **разходи за управление на отпадъците** през периода 2010-2014 г. бележи тенденция към увеличение – увеличение с 196 319 лв. или 29,7% за 2014 г. спрямо 2010 г. Най-много разходи за дейности по управление на отпадъците в общината са извършени през 2012 г. (925 999 лв.);
- По отношение на **разходите за сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци** – до 2012 г. е отбелязана тенденция към увеличение (увеличение е с 372 168 лв. или 109,1% за 2012 г. спрямо 2010 г.), след което стойността им намалява за 2013 г. и отново се увеличава за 2014 г. Общото увеличение на разходите за дейността за 2014 г. спрямо началото на периода (2010 г.) е 167 660 лв. или 49,2%;
- По отношение на **разходите за проучване, проектиране, изграждане поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депа за битови отпадъци** – през разглеждания период се запазват относително постоянни, с изключение на 2011 г. и 2012 г., когато са отбелязани най-ниските им стойности (съотв. 158 063 лв. и 160 077 лв.);
- По отношение на **разходите за обезпечения по чл. 60 от ЗУО** е отбелязана явна тенденция към намаление – намаление със 6 094 лв. или 39,8% за 2014 г. спрямо 2011 г.;

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

- По отношение на **разходите за отчисления по чл. 64 от ЗУО** може да се направи извод, че са отбелязани колебливи стойности – най-много разходи са извършени през 2012 г. (38 807 лв.), а най-малко – през 2011 г. (8 121 лв.);
- През разглеждания период не са извършвани **разходи за саниране, закриване и рекултивация на стари замърсявания**;
- **Разходите за зимно и лятно почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване** бележат тенденция към значително увеличение – увеличение с 29 600 лв. или 125,9% за 2014 г. спрямо 2010 г.

Заключителен извод относно приходната и разходната част е, че за периода 2010-2014 г. средствата, които общината събира от такса битови отпадъци не покриват разходите за управление на отпадъците.

1.7. Анализ на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

Информирането на обществеността и бизнеса за необходимостта и ползите от намаляване на количеството генерирани отпадъци и оползотворяване на отпадъците има ключово значение за успеха и добрите резултати на системите за управление на отпадъците съобразно йерархията за тяхното управление.

Анализът цели да установи дали Общината прилага стратегически и интегриран подход за работа с обществеността и бизнеса по въпросите, свързани с образуване и управление на отпадъците.

1.7.1. Наличие на стратегически подход в информационно-разяснителната политика на общината във връзка с дейностите по управление на отпадъците

За информиране на обществеността Общинска администрация - Мездра използва предимно поставянето на съобщения, обяви, организирането на срещи с представители на местни предприятия, арендатори, търговски фирми и домоуправители, както и публикуването на информация на интернет страницата на общината. Чрез тези средства стават обществено достояние резултатите от предприетите мерки във връзка с управлението на отпадъците, осъществените проекти по опазване на околната среда, възникналите екологични проблеми и действията за тяхното решаване.

От направените проучвания се установи, че Общината ежегодно прилага различни мерки във връзка с провеждането на разяснителни кампании сред населението относно дейностите по управление на отпадъците. В Общината са налични стратегически документи, в които да са указани и/или включени мерки за водене на информационно-разяснителна политика.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

В *Общинската програма за опазване на околната среда до 2015 г.* са заложени следните мерки:

- Периодично да се извършва актуализация на програмата, свързана с възникнали нови обстоятелства и документи;
- Представяне ежегодно отчет за изпълнение на програмата пред Общинския съвет;
- Информирание ежегодно РИОСВ - гр. Русе и обществеността за изпълнение на програмата.

В *Общинския план за развитие на общината с хоризонт 2020* също са дефинирани мерки за необходимите действия за прилагане на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност.

1.7.2. Разяснителни и образователни дейности и привличане на обществеността

През 2013, 2014 и 2015 г. гражданите са се включили в организираното почистване на населените места в общината по повод кампаниите на ВТВ „Да изчистим България за един ден“ и “Да изчистим България заедно“.

Регулярно се провеждат информационни кампании на национално и общинско ниво относно дейностите по управление на отпадъците.

В сградата на Общинската администрация е поставена кутия за мнения, забележки и препоръки на граждани.

Осигурена е постоянна телефонна връзка с общината за подаване на сигнали, засягащи състоянието на околната среда („зелен телефон“).

В община Мездра е организирана дейността по почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване на община Мездра. Ежегодно в изпълнение на чл. 5, т. 17 от Наредбата за управление на отпадъците на територията на община Мездра, Кметът на общината организира дни за почистване територията на населеното място с участието на граждани, еднолични търговци и търговски дружества, обществени организации и др., като осигурява необходимите транспортни и технически средства.

1.7.3. Начини за предоставяне на информация относно общинските услуги в областта на управление на отпадъците

На трето място се анализира дали Общината предоставя на населението достатъчно информация за услугите за отпадъци, които предоставя, и за съответните задължения на гражданите и фирмите. За целта се проверява публикувана ли е, къде и как информация, свързана с управление на отпадъците, например за: стратегии, програми, общинската наредба за управление на дейностите по отпадъците и други местни документи, свързани с управлението на отпадъците.

Основното предоставяне на информация в община Мездра е чрез секция „Общинска екологична инспекция“, „Общински съвет“ и „Проекти“ на интернет страницата на

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

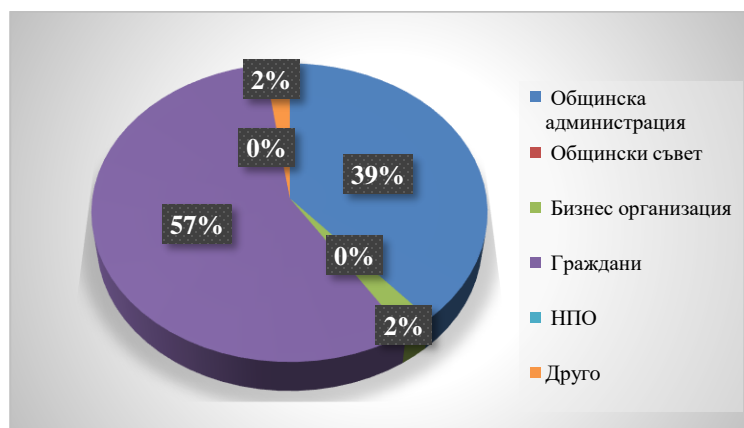
общината, именно – информация за взетите решения на Общински съвет във връзка с политиката по управление на отпадъци, както и образователни кампании за разделно събиране и рециклиране на отпадъци. Необходимо е регулярно да се публикува по-подробна информация относно: закритите селски сметища и организираната система за събирането на отпадъците; системата за организирано сметосъбиране с графици и места на разположение на контейнерите, както и лицата, извършващи тези дейности; проекти за управление на отпадъците; взети решения на РСУО.

Информацията за управление на отпадъците в общината се разпространява и чрез публикуване на съобщения на информационното табло в центъра за административно обслужване, както и при необходимост в местните медии.

1.7.4. Анализ на анкетно проучване сред заинтересованите страни

За въвличане на заинтересованите страни в процеса на определяне и разработване на ПУО 2016-2020 г. бе проведено **анкетно проучване** сред следните целеви групи: представители на Общинска администрация - Мездра, представители на Общински съвет - Мездра, бизнес организации, граждани, неправителствени организации и други заинтересовани страни. В резултат на анкетното проучване бяха отчетени основни проблеми в състоянието на общината. Поставени са цели за развитие и мерки, които отчитат проблемите на общината и на основата на силните характеристики и възможностите ограничават слабите страни. Проучването бе осъществено през декември 2015 г. и бе публично обявено на сайта на Община Мездра и разпространено сред наличните контакти на заинтересованите страни. По-долу е представен **относителния дял на участието на целевите групи в анкетното проучване.**

Ядрото на проведеното анкетно проучване се основава на мненията на гражданите, служителите от Общинска администрация – Мездра, представителите на бизнеса, както и други заинтересовани страни.

Резултатите от проведеното проучване са представени по-долу.

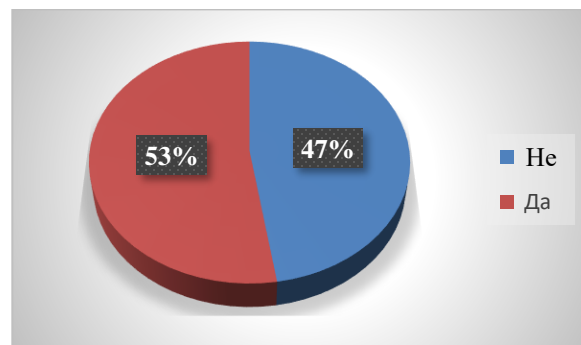
1. Запознати ли сте с необходимостта и ползите от намаляване на количеството на генерираните/изхвърляни отпадъци и повторното им оползотворяване?

Резултатите от проучването показват, че мнозинството (85%) от анкетираните са запознати относно необходимостта и ползите от намаляването на количеството на генерираните/изхвърляните отпадъци и повторното им оползотворяване. От друга страна, 15% от участвалите в проучването посочват, че не разполагат с достатъчно информация.

2. Желаете ли да бъдете информирани за необходимостта и ползите от намаляване количеството на отпадъците и тяхното повторно оползотворяване?

Резултатите от проведеното анкетно проучване показват, че 53% от анкетираните граждани желаят да бъдат информирани относно необходимостта и ползите от намаляването на количеството на отпадъците и тяхното повторно оползотворяване. От друга страна, 47% от участвалите в проучването граждани не желаят да бъдат информирани.

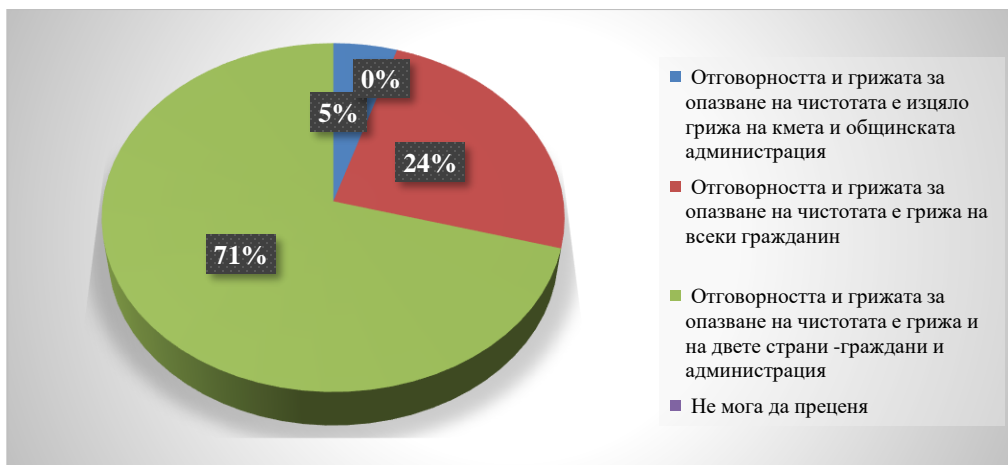
3. Според вас кой е отговорен за опазване на чистотата на територията на общината?

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

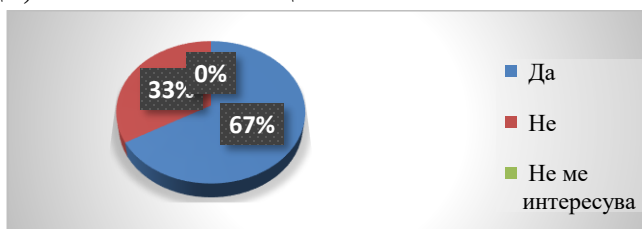

Според мнозинството (71%) от анкетираните отговорността за опазване на чистотата на общината е грижа на гражданите и на администрацията.

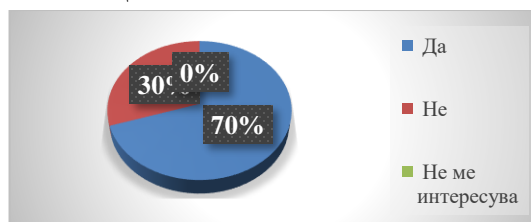
4. Знаете ли къде отиват и какво става с вашите отпадъци след като ги изхвърлите в съдовете за отпадъци, поставени от общината?

Резултатите показват, че 67% от гражданите са запознати как се третират изхвърлените от тях отпадъци *в съдовете* за отпадъци. 33% от анкетираните посочват, че не разполагат с такава информация.

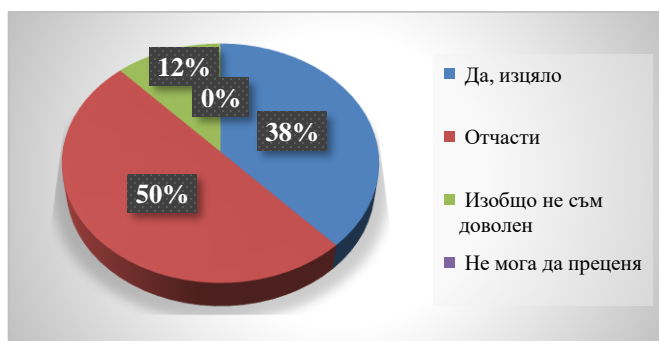
5. Знаете ли къде отиват и какво става с вашите отпадъци, ако ги изхвърлите извън съдовете за отпадъци, поставени от общината?

Проучването показва, че 70% от гражданите са запознати какво се случва с техните отпадъци ако ги изхвърлят извън съдовете за отпадъци. От друга страна, около 30% от анкетираните посочват, че нямат информация по въпроса.

6. Доволни ли сте от услугата „Сметосъбиране и сметоизвозване“, която ползвате?

38% от участвалите в проучването граждани са напълно доволни от услугата „Сметосъбиране и сметоизвозване“, която ползват. Половината от анкетираните са доволни в известна степен. 12% са гражданите и заинтересованите страни, които изобщо не са доволни от предоставяната услуга.

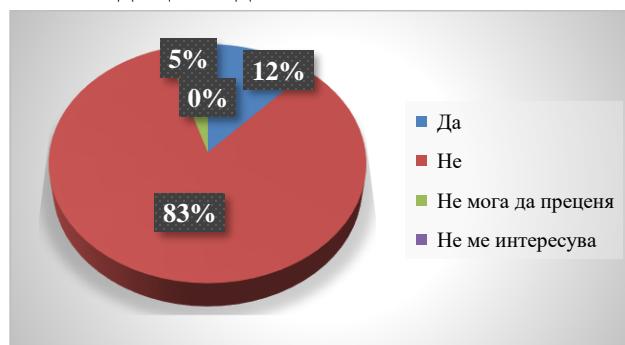
7. Доволни ли сте от услугата по почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване в общината?

По отношение на услугата по почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване в общината, 60% от гражданите посочват, че са отчасти доволни. 33% от участвалите в проучването граждани на общината са напълно доволни от услугата. С незначителни дялове (съотв. 5% и 2%) са анкетираните, които изобщо не са доволни от услугата и тези, които не могат да дадат мнение по въпроса.

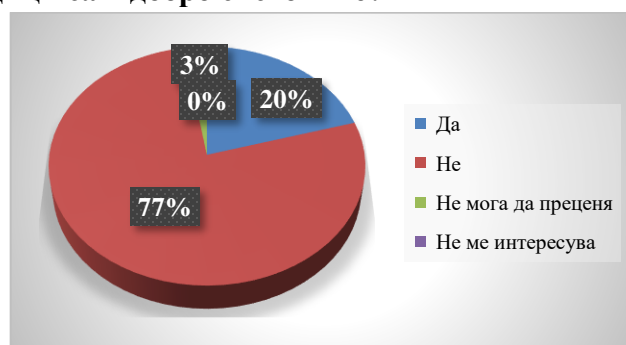
8. Смятате ли, че съдовете за битови отпадъци са достатъчни?

На въпроса за достатъчността на съдовете за битови отпадъци мнозинството (83%) от анкетираните граждани на общината посочват, че не са достатъчни. 12% от гражданите считат, че наличните съдове за битови отпадъци са достатъчни. 5% от участвалите в проучването не могат да дадат мнение по въпроса.

9. Смятате ли, че съдовете за битови отпадъци са в добро състояние?

По отношение на състоянието, в което се намират съдовете за битови отпадъци резултатите от анкетното проучване показват, че: мнозинството от гражданите считат, че то не е добро (77%), докато около 20% от тях го определят като добро. 3% от участвалите в проучването не могат да дадат мнение по въпроса.

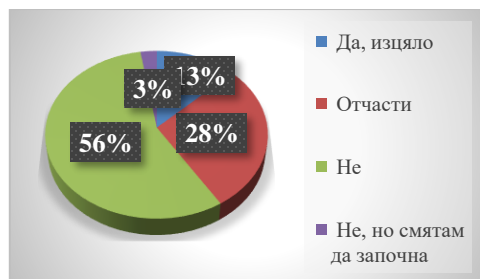
10. Събирате ли разделно отпадъците си?

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

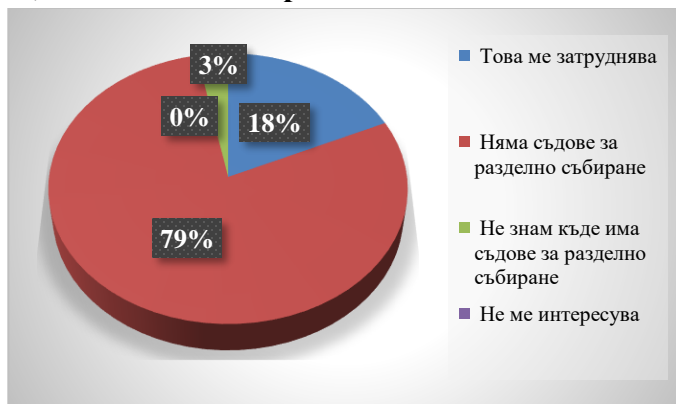

Мнозинството (56%) от анкетираните граждани посочва, че не събира разделно своите отпадъци, докато 13% от анкетираните посочват, че изцяло събират разделно своите отпадъци. 28% от гражданите в известна степен събират своите отпадъци разделно, а 3% не събират отпадъците си разделно, но имат намерение да започнат.

11. Ако не събирате разделно отпадъците си, моля посочете причината?

Сред основните причини за липсата на разделно събиране на отпадъците гражданите посочват липсата на съдове за разделно събиране на отпадъците, както и затрудненото разделно събиране на отпадъците.

12. Знаете ли къде може да предадете разделно събрани различни видове отпадъци?

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

**Знаете ли къде може да предадете
разделно събрани различни видове
отпадъци?**

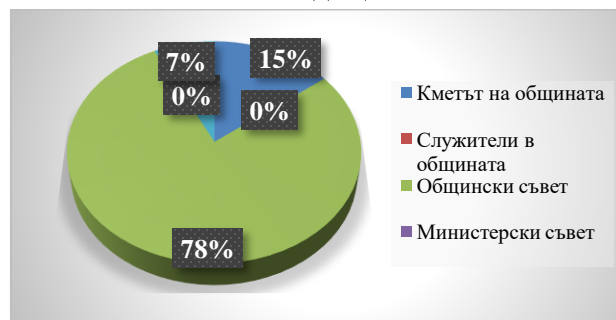
Знам само за следните видове отпадъци

На въпроса запознати ли са къде може да се събират разделно отпадъците 31% от гражданите посочват, че разполагат с такава информация. 49% са информирани само за определени видове отпадъци – хартия/картон (35%), излезли от употреба МПС (16%), строителни отпадъци (16%), стъкло/метали (13%), пластмаса (13%), батерии и акумулатори (4%), излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (1%). 13% от анкетираните посочват, че не знаят къде могат да предадат разделно събираните си отпадъци, като 7% от участвалите в проучването смятат да проучват въпроса.

13. Знаете ли кой определя размера на таксата за битови отпадъци?

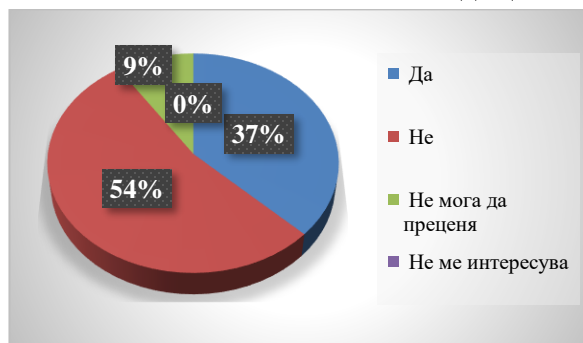
Мнозинството (78%) от анкетираните посочват, че размера на таксата за битови отпадъци се определя от Общински съвет – Мездра, 15% - от кмета на общината, а 7% не знаят кой определя размера на ТБО.

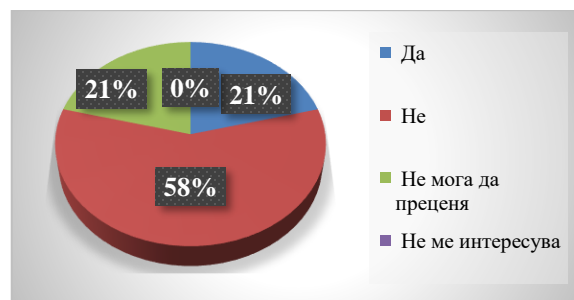
14. Поносим ли е размерът на плащаната от Вас такса за битови отпадъци?

Малко над половината от гражданите определят размера на тази такса като непоносим. На противоположно мнение са 37% от участвалите в проучването. 9% от анкетираните не могат да дадат мнение по въпроса.

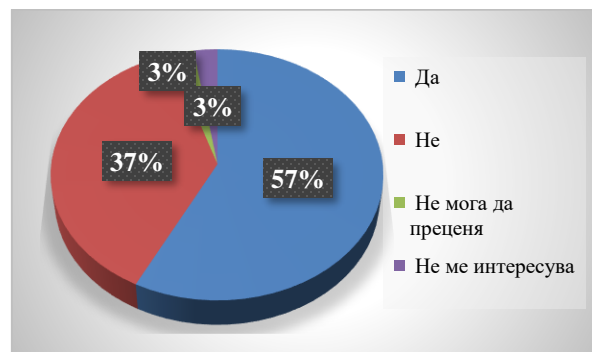
15. Склонни ли сте да плащате по-висока такса за битови отпадъци, за да се подобри услугата?

54% от анкетираните не са склонни да плащат по-висока такса за битови отпадъци с цел подобряване на услугата. С равни дялове (21%) са участвалите в проучването, които са склонни да платят по-висока такса (увеличение с 5-10%) и тези, които не могат да дадат мнение по въпроса.

16. Знаете ли откъде може да се информирате за определения годишен размер на таксата за битови отпадъци?

Мнозинството (57%) от анкетираните посочват, че знаят от къде могат да получат информация за определения годишен размер на таксата за битови отпадъци. Като основни източници те посочват служители на общинската администрация, официалния сайт на общината, както и от данъчните фактури. С равни дялове (3%) са анкетираните, които не могат да дадат мнение по въпроса и тези, които не се интересуват от размера на ТБО.

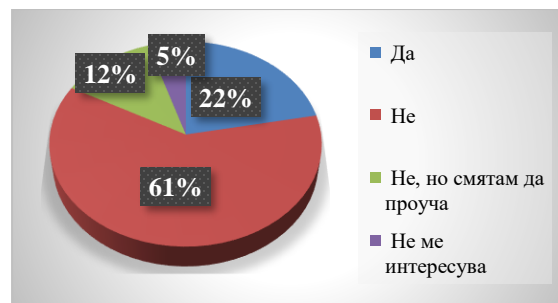
17. Знаете ли как може да обжалвате определения Ви размер на таксата за битови отпадъци?

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Данните от проучването показват, че 61% от анкетираните не знаят по какъв начин могат да обжалват определения им размер на таксата за битови отпадъци. От друга страна, 22% посочват, че разполагат с такава информация, а близо 12% заявяват намерението си да проучат по какъв начин могат да обжалват определената им такса. 5% от участвалите в проучването посочват, че не се интересуват по въпроса.

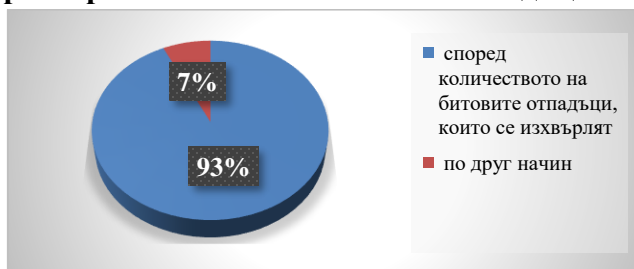
18. Плащате ли в срок дължимата такса за битови отпадъци? Ако забавяте плащането на таксата за битови отпадъци, то е поради:

Мнозинството от анкетираните (59%) плащат винаги в срок дължимата от тях такса за битови отпадъци. От друга страна, 19% от гражданите посочват, че не винаги спазват определения срок за плащане, а 22% винаги просрочват плащанията си. Като основна причина за забавяне на плащанията мнозинството от анкетираните (75%) посочва липсата на финансови средства.

19. На каква база трябва да се формира размерът на таксата за битови отпадъци?

Предпочитана от 93% от гражданите база за определяне на размера на таксата за битови отпадъци е количеството на битовите отпадъци, които се изхвърлят.

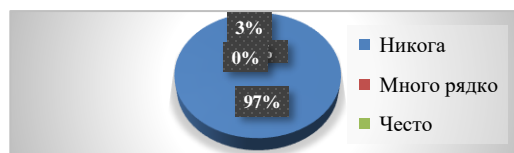
20. Изхвърляте ли отпадъци на нерегламентирани места?

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

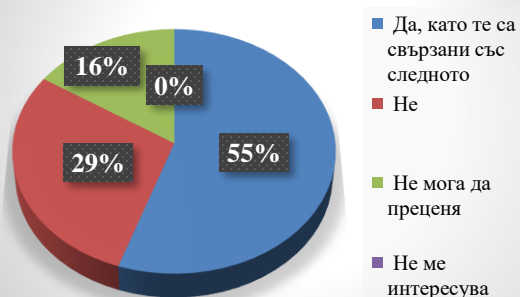

Почти всички от анкетиранияте никога не са изхвърляли отпадъците си на нерегламентирани места. Едва 3% посочват, че много рядко им се случва.

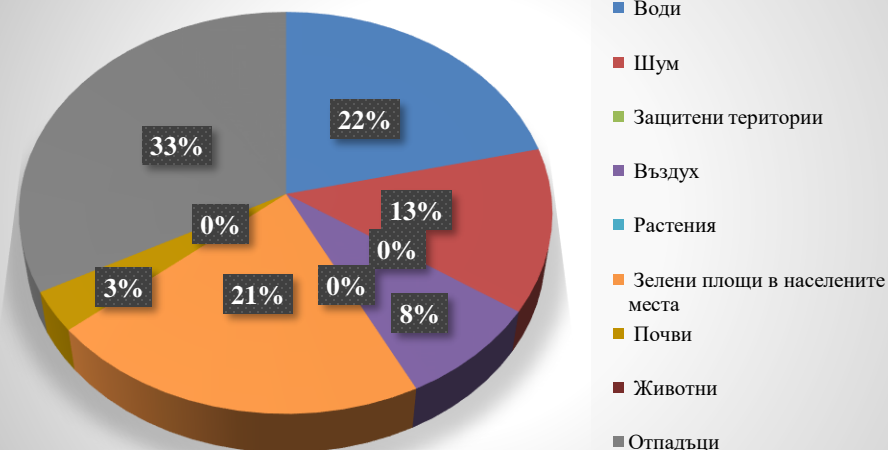

21. Има ли проблеми, свързани с околната среда на територията на общината?

Според вас има ли проблеми свързани с околната среда на територията на общината?

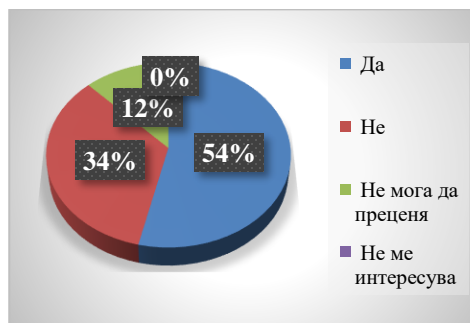
Да, като те са свързани със следното

Мнозинството (55%) от гражданите посочват, че има проблеми по отношение на опазването на околната среда на територията на общината. Проблемите са свързани предимно с замърсяване с отпадъци в населените места (33%), замърсяване на водите (22%), поддръжка на зелените площи (21%), проблеми с шума (13%), замърсяване на въздуха (8%) и почвите (3%). 29% от гражданите посочват, че няма проблеми в тази област, докато 16% не могат да дадат мнение по въпроса.

22. Осъществява ли се ефективен контрол от компетентните органи за опазване на околната среда на територията на общината?

Над половината (54%) от анкетиранияте считат, че се осъществява ефективен контрол от компетентните органи за опазване на околната среда на територията на общината. На противоположно мнение са 34% от участвалите в проучването. 12% от анкетиранияте не могат да дадат мнение по въпроса.

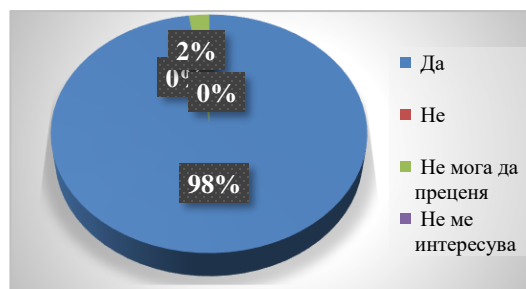
23. Смятате ли, че трябва да се санкционират много строго лицата, които изхвърлят отпадъци на нерегламентирани места или извършват други нарушения, свързани с опазване на околната среда?

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

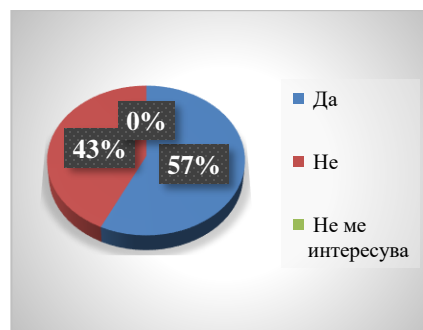

Почти всички (98%), участвали в проучването граждани смятат, че трябва да се санкционират много строго лицата, които изхвърлят отпадъци на нерегламентирани места или извършват други нарушения, свързани с опазването на околната среда.

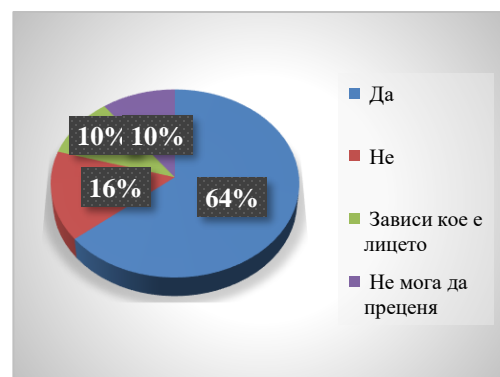
24. Информирали ли сте общината или други органи за констатирани от вас нарушения, свързани с изхвърляне на отпадъци на нерегламентирани места, запалване/чупене на съдове за битови отпадъци и/или други нарушения, свързани с опазване на околната среда?

57% от анкетираните посочват, че са информирали общината или други органи за констатирани от тях нарушения, свързани с изхвърляне на отпадъци на нерегламентирани места, запалване (чупене) на съдове за битови отпадъци и/или други нарушения, свързани с опазването на околната среда. 43% от участвалите в проучването посочват, че не са информирали общината или други органи за констатирани от тях нарушения.

25. Бихте ли свидетелствали при съставяне на акт за констатирано нарушение на лице, което е извършило нарушение, свързано с отпадъци и/или опазване на околната среда и вие сте видели това?

64% от анкетираните граждани биха свидетелствали при съставяне на акт за констатирано нарушение на лице, което е извършило нарушение, свързано с отпадъци и/или опазване на околната среда, в случай че са видели такова. На противоположно мнение са 16% от анкетираните. С равни дялове (10%) са анкетираните, които посочват, че биха свидетелствали само при определени условия и тези, които не могат да дадат мнение по въпроса.

26. Моля, посочете кои според Вас са най-належащите проблеми, свързани с управлението на отпадъците и/или околната среда във вашата община, които трябва приоритетно да се решат в периода 2016-2020 г.

Като неотложни за решаване проблеми гражданите на общината посочват:

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

- Липсата на достатъчно съдове за отпадъци и подмяна на част от тях;
- Честотата на сметоизвозването в отделните населени места;
- Необходимост от по-голямо съдействие на гражданите при решаване на проблеми, свързани с отпадъците, от страна на местните власти;
- Необходимост от създаване на ясни правила и налагане на съответни глоби при констатирани нарушения по отношение на изхвърлянето на растителните отпадъци, които често се смесват със строителните и битовите отпадъци;
- Честота насъбиране на зелените отпадъци (в частност шумата), особено през есента;
- Липса на заинтересованост от страна на гражданите;
- Проблеми с качеството на атмосферния въздух.

В обобщение, темата по управление на отпадъците е от съществено значение за местното население и то е заинтересовано по нейните въпроси.

Направените препоръки са включени в разработването на настоящата програма и плана за действие.

1.8. Анализ на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци

Основни национални документи, регламентиращи събирането и предоставянето на информация за отпадъците, са ЗУО и *Наредба за управление на отпадъците на територията на община Мездра от 19 януари 2014 г.* (изм. и допъл. с Решение №563 от Протокол №34 от 26.06.2014 година на ОбС – Мездра) за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри.

Много на брой различни институции събират информация, касаеща управлението на отпадъците, като все още няма изградена интегрирана информационна система. Местната нормативна уредба по управление на отпадъците осигурява необходимите условия за прилагане на националното законодателство. В тази връзка се предвиждат задължения за различните лица, които имат отговорности в процеса на управление на отпадъците - собствениците или наемателите на търговски обекти (магазини) и заведения за обществено хранене, домсъветите и собствениците (или наематели) на еднофамилни жилища.

За обезпечаване на прилагането на новоприетото законодателство е необходимо да се идентифицират лицата, които имат задължения и отговорности, като специално внимание следва да се обърне на големите генератори на отпадъци - търговски обекти, административни сгради, предприятия, които ползват системата за събиране и обезвреждане на битовите отпадъци, строителни дружества и на местата, които се използват или са били използвани за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци. Ефективното прилагане на законодателството на местно ниво е невъзможно без осигуряване на достатъчен, квалифициран и мотивиран персонал в общинската администрация, подходящи технически ресурси (оборудване и т.н.) и въвеждане на информационни системи за събиране

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

и обработка на данни. Този въпрос е разгледан в раздела за повишаване на административния капацитет.

Планирането, регулирането и налагането на законодателството по управление на отпадъците зависи от наличните човешки ресурси в общината. За да се подпомогне изпълнението на законодателството, компетентните органи на национално, регионално и общинско ниво се нуждаят от достатъчен и квалифициран персонал.

Планирането и установяването на финансово обезпечени и поносими за населението системи за събиране (включително разделно) и транспортиране на отпадъците, експлоатацията на съоръжения и инсталации, е предизвикателство за голяма част от по-малките общини. Това налага насърчаване съвместната работа с общините, включени в Регионалното сдружение, с цел изпълнение на техните отговорности и подпомагане усъвършенстването на системите за управление на отпадъците чрез регионалните инициативи и осигуряване на достъп до необходимото ноу-хау и техническа инфраструктура за обезвреждане на приемлива за населението цена.

Основната информация за отпадъците в общината се осигурява от служителите на общинската администрация, на които са възложени функции по управлението на отпадъците и на фирмата, с която е сключен договор за извършване на услуги по управление и третиране на опасни отпадъци. Общината е възложила на изпълнител дейностите по организация и транспортиране на битовите отпадъци.

Основния проблем е събирането на информация от лицата, които извършват дейности по управление на отпадъци на територията на общината самостоятелно. Това в голяма степен са площадките за предаване на отпадъци, т.н. „вторични суровини”, лицата, които самостоятелно са сключили договори с фирми и/или организации и предават отпадъците си директно на тях. Тези отпадъци влияят върху цялостната информация за отпадъците в общината, тъй като при липса на информация за тях не може да се определи точното количество. Определенията в законодателството относно образуваните отпадъци са ясно дефинирани и включват всички отпадъци, образувани на територията на общината, независимо от източника им и лицата, които ги събират. В този случай при изчисляване на целите, същите няма да бъдат точни и коректни.

2. Прогнози

2.1. Прогноза за населението

В страната, както и в областта, се наблюдава тенденция на намаляване на броя на населението, която е присъща и за община Мездра.

Таблица 21. Прогноза за населението на област Враца за периода 2015-2070 г.

Област /Пол	При хипотеза за конвергентност ¹											
	Години											
	2017	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060	2065	2070
Враца	165645	157 687	144 489	132 196	120 694	109 972	100 044	90 917	82 453	74 606	67 449	61 091
Мъже	81459	77 347	70 892	64 950	59 396	54 262	49 494	45 066	40 922	37 076	33 609	30 553
Жени	84186	80 340	73 597	67 246	61 298	55 710	50 550	45 851	41 531	37 530	33 840	30 538

¹ При хипотеза за конвергентност: Този вариант се определя като реалистичен и е съобразен с нормативните изисквания на Европейския съюз за демографското и социално-икономическото развитие на страните членки.

Източник: Национален статистически институт

Прогнозата за населението на област Враца в дългосрочен аспект очертава крайно негативна тенденция. Населението в областта ще намалее с 33 449 ж. (20,19%) до 2030 г., със 74 728 ж. (45,11%) до 2050 г. и със 104 554 ж. (63,12%) до 2070 г. спрямо броя за населението към настоящия момент (2017 г. – 165 645 д.), т.е. близо две-трети.

Тъй като няма налична прогноза за населението на община Мездра е изготвена прогноза при хипотеза на конвергентност, която се определя като реалистична. При нея е заложено запазване на тенденциите от досегашното демографско, социално-икономическо и инфраструктурно развитие на общината.

На таблица 22 са представени прогнозни стойности за броя на населението на община Мездра за периода до 2020 г.:

Таблица 22. Прогноза за населението на община Мездра за периода до 2020 г.

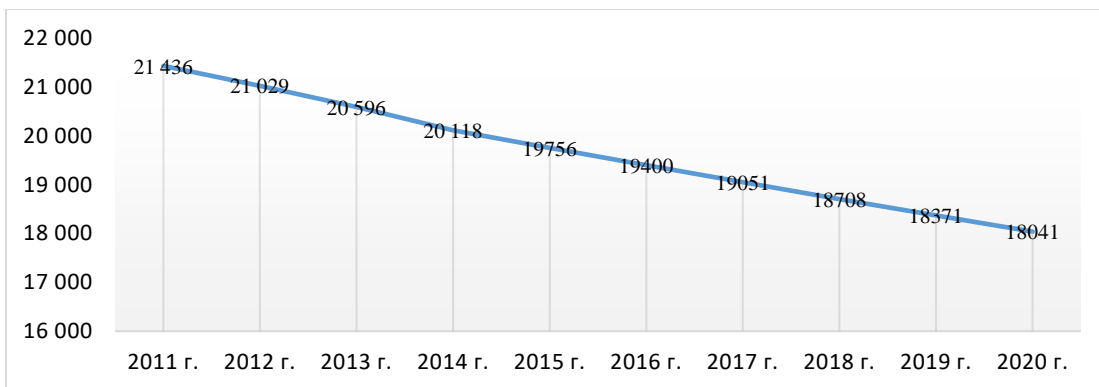
Население жители	бр.	2018	2019	2020	2021	2022
Община Мездра		18 764	18 573	18 385	18 198	18 013

Източник: Собствени изчисления

Видно от таблицата е, че за община Мездра се очертава същата негативна тенденция по отношение на броя на населението, Населението в общината ще намалее с 1 248 д. (9,1%) до 2020 г. в сравнение с 2015 г.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Фигура 3. Прогнозна динамика на населението на община Мездра

2.2. Прогноза за нормата на натрупване

Важен показател за управление на отпадъците е нормата на натрупване на отпадъците, представена като количеството на образуваните битови отпадъци за година на човек от населението. Образованите битови отпадъци на човек от населението в България, за населени места между 25-50 хил. жители е 334.9 кг/ж/г.

За прогнозиране ръста на битовите отпадъци са предложени три сценария, които се различават по различното нарастване на НН, като предполагат увеличаване на НН като дял от ръста на БВП, като се постига постепенно намаляване на този дял във времето и като резултат се получава постоянно нарастване на отпадъците, но с постепенно затихващ ръст. При оптимистичния и прогресивен Сценарий 1 се предполага състояние близо до устойчивост през целия прогнозен период (ръстът на образуването на отпадъци е в рамките на 4-5% от ръста на доходите). Този сценарий, макар и привлекателен, изглежда малко вероятен, тъй като дори страните с най-висока екологична култура и дългогодишна практика в опазването на околната среда не са постигнали все още категорично етапа на устойчивост, дори и при факта, че нормата на натрупване при тях е по-висока от настоящата в страната. Сценарий 2, който приемаме за базов, предполага прогресиращо относително разделяне водещо към слабо, но постоянно намаляване на годишна база, изразено в намаляване нормата на натрупване с около 2% ежегодно. Сценарий 3, който считаме за по-малко вероятен от сценарий 2, предполага развитие при практически постоянно относително разделяне в първите години от намаляващото годишно нарастване, без постигане на устойчивост в края на прогнозния период, в условията на интензивните икономически промени и занижена обществена съзнателност относно околната среда. Съобразявайки се гореописаните сценарии, в следващите таблици е представена информация за прогнозата на очакваното количество образувани отпадъци на двете общини, направена за целите на настоящата програма.

Таблица 23. Прогноза за нормата на натрупване на отпадъци в община Мездра

Норма	2018	2019	2020	2021	2022
на					

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.**

натрупване, кг/ж/год					
Община Мездра	244	247	249	252	254

Източник: Собствени изследвания

Прогнозираната норма на натрупване е с тенденция на намаление и към 2020 г. е близка до средната стойност на България за население от този тип населени места.

2.3. Прогноза за определяне на количествата образувани отпадъци

Количество битови отпадъци и морфологичен състав

След като е изчислена нормата на натрупване и е налична прогноза за населението, която отговаря на съвременните тенденции в демографско отношение е *прогнозирано и количеството на генерираните битови отпадъци* за периода до 2020 г.

Таблица 24. Прогноза за генерираните битови отпадъци в община Мездра до 2020 г.

Години	2018	2019	2020	2021	2022
Население (в ж.)	18 764	18 573	18 385	18198	18013
Генерирани отпадъци (в т.)	4 586	4 585	4 584	4582	4581

Източник: Собствени изследвания

За изготвянето на *прогнозата за количествата на образувани отпадъци* съгласно морфологичния им състав е използвано изследването на морфологичния състав, направено през 2016 г. за община Мездра и посочената по-горе прогноза за количеството образувани отпадъци при хипотеза, че морфологичният състав остава постоянен, количествата от всеки вид отпадък се променят с промяната на нормата на натрупване и броя на населението.

Таблица 25. Прогнозата за количествата на образувани отпадъци съгласно морфологичния им състав за община Мездра

Типове отпадъци / Години	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Генерирани отпадъци (в т.)</i>	4586	4585	4584	4582	4581
<i>Хранителни</i>	742.59	742.41	742.22	742.03	741.85
<i>Хартия и картон</i>	368.59	368.50	368.40	368.31	368.22
<i>Пластмаса</i>	528.81	528.68	528.55	9.69	528.28
<i>Текстил</i>	195.20	195.15	195.10	195.05	195.01
<i>Гума</i>	72.97	72.95	72.93	72.91	72.89
<i>Кожа</i>	54.91	54.90	54.88	54.87	54.86
<i>Градински</i>	606.29	606.14	605.99	605.83	605.68
<i>Дървесни</i>	123.36	123.33	123.30	123.27	123.24

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Типове отпадъци / Години	2018	2019	2020	2021	2022
Стъкло	463.74	463.63	463.51	463.40	463.28
Метали	105.31	105.28	105.26	105.23	105.21
Инертни	1290.81	1290.49	1290.16	1289.84	1289.51
Опасни (ИУЕОО + опасни отпадъци от бита)	33.25	33.24	33.23	33.22	33.21

Източник: Собствени изчисления

Прогнозата следва текущото състояние, като най-големи количества на отпадъците се очаква да се генерират от храна, градински отпадъци, хартия, пластмаса, инертни и стъкло.

Целеви прогнози

За целите на програмата е необходимо и изготвянето на прогнози, които са от типа **целеви прогнози**. Този тип прогнози отчитат влиянието на управленски фактори, които имат важно значение за развитието на процесите и показват какви следва да бъдат достигнатите количества, за да се постигнат заложените цели в нормативните документи.

Тъй като в община Мездра е въведена система за разделно събиране на отпадъците от опаковки е изготвена *прогноза за разделно събраните отпадъци* по налични данни от фирмата по оползотворяване. За изготвянето на прогнозата са направени следните допускания:

- ще се реализират успешно мерките за подобряване на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки;
- ще се засили контрола и съответно ще се прилага разделно събиране на отпадъците от търговски, административни, стопански, образователни и други подобни обекти;
- ще се увеличи употребата по предназначение на контейнерите за разделно събиране от населението, като се увеличава постепенно дела на сортирания разделно изхвърлян отпадък
- по-голям дял от населението ще започне да изхвърля разделно отпадъци;
- съотношението между изхвърляните разделно събирани отпадъци ще се запази и бъде в следните съотношения за периода: 52% хартия и картон, 25% пластмаси и метали; 23% стъкло;

Важно е да се отбележи, че ако не се изпълнят направените допускания, няма да се изпълнят и поставените цели. Прогнозата не показва настоящата тенденция на развитие, а тази която трябва да се следва за постигане на целите.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА
МЕЗДРА 2016-2020 Г.

Таблица 26. Целева прогноза за разделно събраните количества отпадъци от опаковки в община Мездра

Вид на отпадъка (в т.)	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021	2022
Общо количество генерирани битови отпадъци (в т.) в община Мездра	4586	4585	4584	4582	4581
Общо количество на отпадъците от хартия, картон, пластмаса, метал и стъкло (в т.)	1547	1547	1548	1549	1550
От които разделно събрани битови отпадъци, в т.ч.	80	81	83	84	85
Отпадъци от хартия и картон	12.68	12.94	13.19	13.45	13.72
Отпадъци от пластмаси	14.73	14.94	15.16	15.39	15.61
Отпадъци от метал	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Отпадъци от стъкло	12.62	12.81	13.00	13.19	13.38

Източник: Собствени изчисления

Основният извод от представената таблица е, че с оглед на представените количества и от пунктовете за предаване на разделно събрани отпадъци направената прогноза е реалистична за поставените цели за началото на 2016 г. и 2018 г. и за тези за началото на 2020 г. За този факт допринася и новата инсталация за сортиране, част от регионалния център за управление на отпадъците Враца.

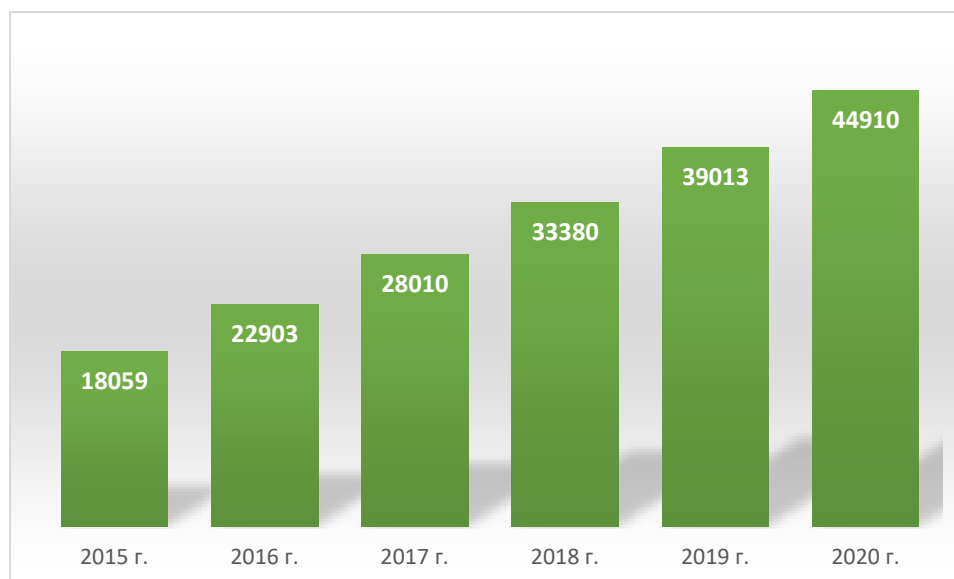
Друга важна прогноза е свързана с постигането на **целите за разделно събиране на биоразградими отпадъци** и работата на инсталациите за компостиране и анаеробно разграждане. Към 2015 г. не е изградена такава инсталация на територията на община Мездра. За такава се подготвя техническа документация и ще се кандидатства за финансирането ѝ по ОПОС 2014-2020. Капацитетът ѝ се очаква да бъде до 8 000 т. годишно. Тъй като тази цел ще се изпълнява на регионално ниво, община Мездра планира да изгради такава инсталация съвместно с община Враца.

Строителни отпадъци

Прогнозите за отпадъците от строителство и разрушаване (ОСР) за очакваните генерирани отпадъци по области, в т.ч. за област Враца, са изведени на основата на експертните оценки в Националния стратегически план за управление на строителни отпадъци 2011- 2020 г., одобрен от Министерския съвет.

Прогнозите показват, че за седемгодишния програмен период се очаква в края на периода количеството на образуваните отпадъци от бита да се увеличи около четири пъти, а общо от бита и индустрията – близо 3 пъти. Данните за област Враца са представени по-долу:

Фигура 4. Прогноза за образуваните количества на отпадъци от строителство и разрушаване в област Враца от бита и индустрията, в т.

Тенденцията на нарастващото количество на образуваните ОСР до 2020 г. в област Враца и в частност община Мездра, високият дял на инертни отпадъци в морфологичния състав на отпадъците в община Мездра (28%), показващ незаконосъобразното смесване на битови със строителни отпадъци, както и новите нормативни изисквания от 2012 г. въведени с чл. 19, ал. 3, т.5 от ЗУО налагат предприемане на мерки по отношение на по-ефективното управление на строителните отпадъци от бита на ОСР.

Утайки

Прогнозите за генерираните утайки са изготвени на база на прогнозни данни от оператора на ПСОВ, „В и К Мездра“ ЕООД. Основната хипотеза, която е използвана за изготвянето на прогнозата е във връзка със запазването на годишното количество на образуваните утайки.

Таблица 27 Прогноза за генерирани утайки от ПСОВ (в т.)

Година	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
Общо количество генерирани утайки от ПСОВ	500	500	500	500	500
Общо количество генерирани утайки от ПСОВ с натрупване	625	1125	1625	2125	2625
Относителен дял на утайките, третирани чрез депониране и чрез различни начини на оползотворяване	50%	50%	50%	50%	50%

Източник: Собствени изчисления.

3. Друга информация

По-долу са представени списъци с нормативни, поднормативни актове и стратегически документи, на които настоящата програма съответства.

Нормативни документи – Европейско законодателство

- Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви и Регламент (ЕО) № 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци;
- Директива за индустриални емисии 2010/75/ЕС /относно изгаряне на отпадъци и изисквания за комплексни разрешителни за определени инсталации за третиране на отпадъци/ и Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депонирането на отпадъци;
- Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО;
- Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване;
- Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 г. относно опаковките и отпадъците от опаковки;
- Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 г. относно излезлите от употреба моторни превозни средства;
- Директива 96/59/ЕО на Съвета от 16 септември 1996 г. за обезвреждането на полихлорирани бифенили и полихлорирани терфенили;

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

- Директива 86/278/ЕИО на Съвета от 12 юни 1986 г. за опазване на околната среда, и по-специално на почвата, при използване на утайки от отпадъчни води в земеделието;
- Директива 78/176/ЕИО на Съвета от 20 февруари 1978 г. относно отпадъците от производство на титанов диоксид.

Нормативни документи – Национално законодателство

- Закон за опазване на околната среда (ЗООС);
- Закон за управление на отпадъците (ЗУО);
- Закон за ратификация на Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане;
- Закон за местните данъци и такси;
- Закон за устройство на територията.

Подзаконовни нормативни документи по прилагането на ЗУО

- Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци (обн., ДВ, бр. 111 от 27.12.2013 г.)
- Наредба за разделно събиране на биоотпадъците, и третиране на биоразградимите отпадъци, приета с ПМС № 20/25.01.2017г.
- Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС 277 от 5.11.2012 г. (Обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)
- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци (приета с ПМС № 53 от 1999 г., ДВ, бр.29/1999 г.)
- Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки (обн., ДВ, бр. 85/06.11.2012 г., изм. и доп., бр. 76/30.08.2013 г.)
- Наредба № 3 за изискванията към инсталации, произвеждащи титанов диоксид (обн. ДВ, бр. 49/04.06.2013 г.)
- Наредба № 2 за класификация на отпадъците (издадена от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, обн. ДВ, бр. 66 от 2014 г.)
- Наредба № 4 за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци (обн. ДВ, бр. 36)
- Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и горите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 81 от 17.09.2004 г.)
- Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА МЕЗДРА 2016-2020 Г.

(Издадена от министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 80 от 13.09.2013 г., в сила от 13.09.2013 г.)

- Наредба № 1 от 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (обн., ДВ, бр. 51)
- Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства (Приета с ПМС № 11 от 15.01.2013 г., обн., ДВ, бр. 7 от 25.01.2013 г., в сила от 25.01.2013 г., изм. и доп., бр. 95 от 1.11.2013 г., в сила от 1.11.2013 г.)
- Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието (Приета с ПМС № 339 от 14.12.2004 г., обн., ДВ, бр. 112 от 23.12.2004 г.)
- Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (приета с ПМС № 351 от 27.12.2012 г., обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013 г.)
- Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти (приета с ПМС № 352 от 27.12.2012 г., обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013 г.)
- Наредба за изискванията за реда и начина за инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, маркирането и почистването му, както и за третирането и транспортирането на отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили (приета с ПМС № 50 от 9.03.2006 г., обн., ДВ, бр. 24 от 21.03.2006 г.)
- Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване (приета с ПМС № 256 от 13.11.2013 г., обн. ДВ, бр. 100 от 19.11.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.)
- Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми (Приета с ПМС № 221 от 14.09.2012 г., обн. ДВ. бр.73 от 25.09.2012 г.)
- Наредба за реда и начина за изчисляване на размера на финансовата гаранция или еквивалентна застраховка и за предоставяне на годишни справки-декларации при трансграничен превоз на отпадъци (Приета с ПМС № 76 от 31.03.2011 г., обн. ДВ. бр.29 от 08.04.2011 г.)

Стратегически документи:

- Национален план за управление на отпадъците (НПУО) 2014-2020 г.
- Националният стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г.
- Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Р. България за периода 2011-2020 г.
- Национален план за управление на утайките от градските пречиствателни станции за отпадъчни води в България 2013-2020 г.
- Общата програма на ЕС за действие за околната среда до 2020.